

Din jurisprudența recentă în materia organizării judecătorești și a statutului magistraților

1. Punct de vedere emis de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la „compatibilitatea funcției de judecător cu cea de investitor la bursă”, comunicat Ministerului Justiției, ca organ cu inițiativă legislativă. Lipsa naturii juridice a unui act administrativ.

(Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr.1339 din 21 aprilie 2016, dosar nr. 8413/2/2013)

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1. Circumstanțele cauzei

1.1. Cererea de chemare în judecată

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București la data de 23.12.2013, reclamanții M.C.R. și C.F., judecători la Curtea de Apel Galați și, respectiv, la Judecătoria Galați, au chemat în judecată Consiliul Superior al Magistraturii, solicitând:

- anularea Hotărârii date de Plenul CSM la data de 26 iunie 2008, prin care această instituție a apreciat că funcția de judecător ori procuror este incompatibilă cu calitatea de investitor la bursă;

- obligarea CSM la reluarea demersurilor către Ministerul Justiției în vederea modificării legislative a statutului judecătorilor și magistraților, în sensul eliminării interdicției de a deține calitatea de asociat la societăți civile, societăți comerciale, inclusiv bănci sau alte instituții de credit, societăți de asigurare ori financiare, companii naționale, societăți naționale sau regii autonome.

Consiliul Superior al Magistraturii a formulat întâmpinare prin care a invocat

excepția inadmisibilității cererii având în vedere că cele dispuse de Plenul CSM în ședința din data de 26.06.2008 nu pot fi circumscrise noțiunii de act administrativ unilateral cu caracter individual sau normativ, fiind vorba despre o interpretare cu privire la incompatibilitatea existentă între funcția de judecător sau procuror și calitatea de investitor la bursă a acestor categorii de persoane.

Reclamanții au invocat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin.(1) lit. c) din Legea nr.303/2004 și art. 102 lit. b) din Legea nr.161/2003, în raport de dispozițiile art. 1 alin.(5), art. 40 alin.(1) raportat la art.16 alin.(1) și art.44 alin.(1) și (2) din Constituția României.

1.2. Soluția primei instanțe

Curtea de Apel București - Secția de VIII-a contencios administrativ și fiscal, prin Sentința nr.1764 din 3 iunie 2014 a respins excepția inadmisibilității acțiunii, a sesizat Curtea Constituțională cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. 1 lit. c) din Legea nr.303/2004 și art.102 lit.b) din Legea nr.161/2003, a admis în parte acțiunea formulată de reclamanții M.C.R.

și C.F. în contradictoriu cu pârâțul Consiliul Superior al Magistraturii, a anulat în parte Hotărârea Plenului CSM din 26.06.2008 în ceea ce privește aprecierea că funcția de judecător, respectiv procuror este incompatibilă cu cea de investitor la bursă, în privința celorlalte instrumente financiare tranzacționate la bursă, în afara acțiunilor și a respins în rest acțiunea, ca neîntemeiată.

Curtea de apel a apreciat că este neîntemeiată excepția inadmisibilității acțiunii, având în vedere că hotărârea Plenului CSM din data de 26.06.2008, anterior menționată, constituie un act administrativ, în sensul art.2 alin.(1) lit.c) din Legea nr.554/2004, care definește noțiunea de act administrativ ca fiind: „actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice; sunt asimilate actelor administrative (...)”.

Curtea de apel a argumentat că această hotărâre este emisă de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii și dă naștere unor raporturi juridice întrucât extinde interdicțiile impuse magistraților prin dispozițiile art.8 alin.(1) lit.c) din Legea nr.303/2004 și art. 102 lit. b) din Legea nr.161/ 2003.

S-a constatat că este, de asemenea, admisibilă și cererea de sesizare a Curții Constituționale cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.8 alin.(1) lit.c) din Legea nr.303/2004 și art.102 lit.b) din Legea nr.161/2003, întrucât aceste dispoziții au legătură cu soluționarea cauzei și nu au fost constatate ca fiind neconstituționale, printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.

De asemenea, Curtea de apel a apreciat că dispozițiile legale criticate sunt discriminatorii, deoarece interdicția pe care o reglementează nu este impusă și

altor funcții publice din România și instituie un tratament juridic diferit în interiorul categoriei magistraților, având în vedere că magistrații care se bucură de drepturile conferite de calitate de acționar dobândită în urma privatizării în masă au un tratament juridic mai favorabil față de magistrații numiți în funcție ulterior finalizării acestei privatizări și care se află sub această interdicție, care este de natură să afecteze situații juridice cum este cea care vizează participarea magistraților la sistemul de pensii private.

Curtea a mai apreciat că textele de lege criticate încalcă aceste prevederi constituționale, dat fiind faptul că o persoană care are calitatea de asociat/acționar și care intenționează să devină judecător sau procuror va trebui să renunțe la acțiunile/ părțile sociale deținute, pentru a nu se afla în stare de incompatibilitate.

Pe fondul cauzei, Curtea a apreciat că hotărârea este parțial nelegală, față de împrejurarea că instituie o interdicție pentru judecători și procurori care nu are suport legal și care ignoră prevederile Legii nr. 297/2004 privind piața de capital.

Referitor la capătul doi al acțiunii, instanța a apreciat că este neîntemeiat, neputând fi reținut un refuz nejustificat, în sensul art.2 alin.(1) lit.i) din Legea nr.554/2004, de a relua demersurile către Ministerul Justiției în vederea modificării legislative a statutului judecătorilor și procurorilor, în sensul eliminării interdicției de a deține calitatea de asociat.

2. Calea de atac exercitată

2.1. Împotriva acestei sentințe a formulat recurs Consiliul Superior al Magistraturii invocând critici subsumate motivului de casare prevăzut la dispozițiile art.488 alin.(1) pct.8 din Codul de procedură civilă.

2.2. Procedura de examinare a recursului în completul de filtru

Raportul cu privire la admisibilitatea în principiu a recursului formulat a fost

întocmit potrivit prevederilor art.493 alin.(2) și (3) din Codul de procedură civilă, republicat, analizat în completul de filtru și comunicat părților potrivit Încheierii din data de 12.11.2015, conform prevederilor art.493 alin.(4) Codul de procedură civilă, republicat.

Totodată, prin încheierea din data de 28.01.2016, recursul a fost admis în principiu și a fost fixat termen pentru judecarea pe fond a acestuia la data de 7.04.2016.

3. Soluția și considerentele Înaltei Curți asupra recursului, potrivit prevederilor art.496-499 din Codul de procedură civilă

3.1. Recursul formulat este întemeiat, fiind admis pentru considerentele care vor fi prezentate în continuare.

3.2. În recursul formulat, Consiliul Superior al Magistraturii a susținut, în esență, următoarele critici:

- instanța de fond a soluționat în mod greșit excepția inadmisibilității acțiunii, interpretând eronat prevederile art.2 alin.(1) lit.c) din Legea nr.554/ 2004, cu modificările și completările ulterioare, ajungând la concluzia falsă că hotărârea Plenului CSM din data de 26.06.2008 se circumscrie unui act administrativ cu caracter normativ;

- în ceea ce privește fondul cauzei, Curtea de apel a făcut o greșită interpretare și aplicare a prevederilor art.8 alin.(1) lit.c) din Legea nr.303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a prevederilor art.102 lit.b) din Legea nr.161/2003, cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la prevederile art.2 alin.(1) pct.11 din Legea nr.297/2004, cu modificările și completările ulterioare;

- potrivit art.102 lit.b) din Legea nr.161/2003: „magistraților le este interzis să aibă calitatea de asociat, membru în organele de conducere, administrator sau control la societăți civile, societăți comerciale, inclusiv bănci sau alte instituții de credit, societăți de asigurare sau financiare,

companii naționale, societăți naționale ori regii autonome”.

În concluzie, a solicitat admiterea recursului și, în principal, admiterea excepției inadmisibilității acțiunii, cu consecința respingerii ca atare, a acțiunii formulate.

În subsidiar, a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței pronunțate și rejudecarea cauzei cu consecința respingerii ca neîntemeiată a acțiunii.

3.3. Intimații-reclamanți au depus întâmpinare solicitând respingerea recursului și susținând, în esență, că soluția instanței de fond este legală și temeinică.

3.4. La data de 10.06.2015 a fost comunicată acestei secții o copie a Deciziei nr.217/02.04.2015 prin care Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.8 alin.(1) lit.c) din Legea nr.161/2003, ce fusese invocată de intimații-intervenienți la instanța de fond.

3.5. La data de 26.02.2016, intimații-reclamanți au depus la dosarul cauzei o cerere pentru sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene, în legătură cu următoarele întrebări preliminare:

1. O prevedere legală a unui Stat Membru al Uniunii (precum art. 8 din Legea nr.3 din 2004 ori art.102 din Legea nr.161/2003) care interzice în întregime dobândirea calității de asociat ori acționar la societăți civile, societăți comerciale, bănci sau alte instituții de credit, societăți de asigurare ori financiare, companii naționale, societăți naționale sau regii autonome (inclusiv cele tranzacționate pe piața de capital națională ori din străinătate) ori tranzacționarea oricăror altor instrumente financiare pe piețele reglementate de capital ori pe sistemele alternative de tranzacționare constituie o restrângere a liberei circulații a capitalurilor prevăzute de art. 61 par.1 din Tratatul Fundamental al Uniunii Europene?

2. În cazul în care răspunsul la întrebarea nr. 1 este afirmativ, calitatea de funcționar al statului și în special cea de magistrat (judecător sau procuror) poate constitui un motiv întemeiat de restrângere a acestei libertăți?

3.6. În primul rând, Înalta Curte reține că prima critică a recursului de față se referă la soluția instanței de fond cu privire la excepția inadmisibilității acțiunii formulate de cei doi reclamânți, în raport cu care va analiza și dacă cererea de sesizare a CJUE cu cele două întrebări preliminare este sau nu necesară.

Potrivit prevederilor art.267 TFUE: „Curtea de Justiție a Uniunii Europene este competentă să se pronunțe, cu titlu preliminar, cu privire la:

- a) interpretarea tratatelor;
- b) validitatea și interpretarea actelor adoptate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii.

În cazul în care o asemenea chestiune se invocă în fața unei instanțe dintr-un stat membru, această instanță poate, în cazul în care apreciază că o decizie în această privință îi este necesară pentru a pronunța o hotărâre, să ceară Curții să se pronunțe cu privire la această chestiune.

În cazul în care o asemenea chestiune se invocă într-o cauză pendinte în fața unei instanțe judecătorești naționale privind o persoană supusă unei măsuri privative de libertate, Curtea hotărăște în cel mai scurt termen”.

Deci, cu alte cuvinte, potrivit alin.(2) din art.267 TFUE, instanța dintr-un stat membru are libertatea deplină să aprecieze și să constate dacă o decizie a CJUE îi este necesară pentru a pronunța o hotărâre de soluționare a cauzei cu care a fost investită.

Or, în cauză, Înalta Curte este obligată să verifice, în primul rând, temeinicia/netemeinicia criticilor formulate prin cererea de recurs cu privire la admisibilitatea/inadmisibilitatea acțiunii cu judecarea căreia a fost investită instanța de fond.

Astfel, este necontestat că reclamânții, prin acțiunea formulată, au cerut „anularea hotărârii date de Plenul CSM la data de 26 iunie 2008”, or, din copia ordinii de zi a ședinței din 26.06.2008 a Plenului CSM rezultă că la pct.33 a figurat un „punct de vedere al Direcției legislație, documentare și contencios nr.592/2/2008 privind compatibilitatea funcției de judecător cu cea de investitor la bursă”, care a fost soluționat prin aceea că Plenul CSM „a apreciat că funcția de judecător, respectiv procuror este incompatibilă cu cea de investitor la bursă, urmând a fi sesizat Ministerul Justiției în vederea reglementării situațiilor în care calitatea de acționar este dobândită prin moștenire”.

Cu privire la această „apreciere” și „soluție”, reclamânții au susținut, iar instanța de fond a reținut că ar avea natura juridică a unui act administrativ cu caracter normativ.

Potrivit prevederilor art.2 alin.(1) lit.c) din Legea nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare: „actul administrativ este actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice; sunt asimilate actelor administrative, în sensul prezentei legi, și contractele încheiate de autoritățile publice care au ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea serviciilor publice, achizițiile publice; prin legi speciale pot fi prevăzute și alte categorii de contracte administrative supuse competenței instanțelor de contencios administrativ”.

Or, din conținutul său și din operațiunile ulterioare, rezultă că „actul” din litigiu are valoarea unei opinii/ unui punct de vedere/ unei aprecieri formulate de Plenul CSM cu privire la „compatibilitatea

funcției de judecător cu cea de investitor la bursă”, care a fost comunicată/ comunicat Ministerului Justiției, ca organ cu inițiativă legislativă.

Altfel spus, actul adoptat/ soluția adoptată de Plenul CSM a fost/ este un act care nu a avut/ nu are aptitudinea juridică de a produce efecte juridice, ci pe aceea de a contribui la realizarea unei inițiative legislative din partea Ministerului Justiției.

Deci, actul în litigiu nu a avut/ nu are natura juridică a unui act administrativ cu caracter individual și, cu atât mai puțin, a unui act administrativ cu caracter normativ, în cauză fiind necontestat faptul că actul respectiv nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, cum ar fi trebuit să se procedeze, potrivit art.11 din Legea nr.24/2000, republicată, în cazul unui autentic act administrativ cu caracter normativ adoptat/ emis de Consiliul Superior al Magistraturii, ca autoritate administrativă autonomă a puterii judecătorești.

Astfel fiind, criticile referitoare la soluția de respingere a excepției inadmisibilității acțiunii sunt întemeiate, instanța de fond interpretând greșit conținutul actului în

litigiu, precum și prevederile art.2 alin.(1) lit.c) din Legea nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

În concluzie, recursul formulat este întemeiat, soluția instanței de fond fiind supusă modificării și, rejudicând excepția inadmisibilității, Înalta Curte, pentru considerentele arătate, va respinge acțiunea ca fiind inadmisibilă.

Pe cale de consecință, cercetarea și analizarea criticilor recursului cu privire la fondul cauzei a devenit superfluă.

Totodată, Înalta Curte constată că pentru soluționarea recursului/ cauzei de față nu este necesară o decizie a CJUE care să fie dată în condițiile art.267 TFUE, urmând ca cererea de sesizare să fie respinsă ca inadmisibilă.

De asemenea, Înalta Curte va menține din soluția recurată dispozițiile prin care a fost sesizată Curtea Constituțională cu privire la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.8 alin.(1) lit.c) din Legea nr.303/2004 și ale art.102 lit.b) din Legea nr.161/2003, care a fost respinsă ca neîntemeiată prin Decizia nr.217/02.04.2015, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr.482/01.07.2015.

2. Deși, din considerente de oportunitate, poate fi refuzată acordarea concediului de odihnă pe perioada vacanței judecătorești, dreptul judecătorului la concediu nu poate fi atins în substanța sa, ceea ce înseamnă că exercitarea acestuia ar urma să se facă în alte perioade, în cursul anului judecătorec, fapt de natură să atragă perturbarea semnificativă a activității instanței.

(Tribunalul Prahova, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, încheierea din 17 iunie 2016, dosar nr. 3178/105/2016)

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Tribunalului Prahova, sub nr. 3178/105/2016, reclamantii N.G.M. și alții au solicitat, în contradictoriu cu pârâțul Colegiul de conducere al Tribunalului București, ca instanța, prin hotărârea ce se va pronunța, să dispună suspendarea executării hotărârii nr. 8/23.03.2016 emisă de pârât, până la soluționarea definitivă a cauzei, precum și anularea acesteia în

ceea ce privește reglementarea dată concediului de odihnă al judecătorilor.

În motivarea cererii de suspendare se arată că este îndeplinită condiția cazului bine justificat, deoarece există dubii serioase cu privire la legalitatea hotărârii contestate, din moment ce este negat însuși dreptul absolut al concediului de odihnă acordat ca un beneficiu al legii magistraților pe perioada vacanței judecătorești.

Paguba iminentă constă tocmai în pericolul substanțial de perturbare previzibilă gravă a funcționării unei autorități publice, respectiv a Tribunalului București, prin adoptarea unei măsuri care se preconizează a fi imediată, în perioada vacanței judecătorești. Măsura este de natură a afecta un larg număr de magistrați care, în urma neacordării concediului de odihnă, vor solicita acest concediu în cursul anului judecătoresc, afectând astfel în mod direct activitatea instanței, chiar în perioadele în care judecătorii trebuie să-și desfășoare activitatea.

Concomitent, se preconizează o afectare gravă a dreptului magistraților în privința concediului de odihnă acordat de lege în perioada vacanței judecătorești, în scopul refacerii organismului pentru a fi apt pentru efortul intelectual intens deșus în timpul anului judecătoresc.

Prin întâmpinare, cu referire la cererea de suspendare formulată, pârâtul arată că nu există și nici nu a existat vreo încercare de limitare sau negare a dreptului absolut la concediu legal de odihnă, așa cum în mod eronat susțin reclamantii. Nu se poate reține că a fost încălcată vreo dispoziție legală la emiterea hotărârii contestate. Nu poate fi constatată nici paguba iminentă, întrucât măsura adoptată nu reprezintă o negare a dreptului la concediu, în cursul anului fiecare dintre judecătorii instanței beneficiind sau urmând a beneficia de exercitarea acestui drept.

Analizând actele și lucrările dosarului, instanța reține următoarele:

Prin hotărârea nr. 8/23.03.2016 a Colegiului de Conducere al Tribunalului București s-a dispus la pct. 6.D (Aspecte referitoare la situația hotărârilor judecătorești neredactate în termenul prevăzut de lege) următoarea măsură:

Cererile de concediu formulate de judecătorii secțiilor Tribunalului București pentru perioada vacanței judecătorești vor cuprinde mențiuni referitoare la numărul

hotărârilor judecătorești neredactate în termenul prevăzut de lege. În funcție de numărul acestora, președinții de secții vor analiza dacă se impune sau nu avizarea favorabilă a acestora pentru perioada 01.07.2016-31.08.2016 sau pentru alte perioade în cursul aceluiași an.

Se constată că, la emiterea măsurii contestate, nu au fost indicate dispoziții legale aplicabile.

Potrivit unei jurisprudențe constante a CJUE, dreptul fiecărui lucrător la concediu anual plătit trebuie considerat un principiu al dreptului social al Uniunii de o importanță deosebită, de la care nu se poate deroga și a cărui punere în aplicare de autoritățile naționale competente poate fi efectuată numai în limitele prevăzute în mod expres în Directiva 93/104/CE a Consiliului din 23 noiembrie 1993, revizuită prin Directiva 2003/88 (a se vedea hotărârea pronunțată în cauza C-214/10).

Dreptul la concediu anual plătit nu numai că are, în calitatea sa de principiu al dreptului social al Uniunii, o importanță deosebită, ci este, de asemenea, consacrat în mod expres la articolul 31 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, careia articolul 6 alineatul (1) TUE îi recunoaște aceeași valoare juridică cu cea a tratatelor (hotărârea pronunțată în cauza *Neidel*, C-337/10).

Dreptul la concediu anual plătit nu poate fi interpretat în mod restrictiv (a se vedea hotărârea pronunțată în cauza C-486/08).

Potrivit art. 2 alin. 1 din Regulamentul privind concediile magistraților aprobat prin hotărârea CSM nr. 325/2005, judecătorii și procurorii au dreptul anual la un concediu de odihnă de 35 de zile lucrătoare, plătit. Acest drept nu poate forma obiectul vreunei renunțări sau limitări.

Așadar, atât în legislația și jurisprudența comunitară, cât și în legislația

internă se menționează constant faptul că dreptul la concediul de odihnă al angajatului nu poate face obiectul vreunei limitări.

Totodată, conform art. 3 alin. 1 din Regulamentul sus arătat, judecătorii și procurorii efectuează concediul de odihnă, de regulă, în perioada vacanței judecătorești. Pentru motive temeinice, conducerea instanței sau, după caz, a parchetului poate aproba efectuarea concediului de odihnă în altă perioadă decât cea a vacanței judecătorești.

Regula o constituie, așadar, efectuarea concediului de odihnă în perioada vacanței judecătorești.

Motivele temeinice avute în vedere în fraza a doua de la art. 3 alin. 1 se referă la aprobarea concediului de odihnă într-o altă perioadă decât cea a vacanței judecătorești, ceea ce presupune exprimarea manifestării de voință a judecătorului de a efectua concediul de odihnă.

Tribunalul constată că au incidență în prezenta cauză și dispozițiile art. 5 alin. 3 din Regulament:

Concediul de odihnă poate fi fracționat, la cererea judecătorului sau a procurorului, sub condiția ca una dintre fracțiuni să fie de cel puțin 15 zile lucrătoare de concediu neîntrerupt.

De asemenea, potrivit art. 8 din Regulament, programarea concediilor de odihnă se face la sfârșitul anului, pentru anul următor, de către conducerea instanțelor și parchetelor, având în vedere opțiunile judecătorilor și procurorilor, precum și asigurarea funcționării în bune condiții a instanțelor și parchetelor.

Constată instanța că suspendarea executării actului administrativ poate fi dispusă numai cu îndeplinirea cumulativă a două condiții: existența unui caz bine justificat și necesitatea prevenirii unei pagube iminente. De asemenea, reclamantul trebuie să facă dovada declanșării procedurii prealabile administrative.

Se constată că reclamantii fac dovada înregistrării plângerii prealabile formulate

împotriva hotărârii contestate, cererea acestora fiind înregistrată la Președintele Tribunalului București la data de 08.04.2016 (fila 19 dosar).

Potrivit art.2 alin.1 lit.t din Legea nr. 554/2004, cazurile bine justificate sunt împrejurările legate de starea de fapt și de drept care sunt de natură să creeze o îndoială serioasă în privința legalității actului administrativ.

În acest sens se constată că este îndeplinită condiția cazului justificat, întrucât nu se indică temeiul legal pentru a se adopta o altă procedură de soluționare a cererilor de concediu formulate de către judecători, față de reglementarea dată prin Regulamentul privind concediile magistraților aprobat prin hotărârea CSM nr. 325/2005.

Se mai reține că formularea conform căreia președinții de secții vor analiza dacă se impune sau nu avizarea favorabilă a cererilor de concediu pentru perioada 01.07.2016-31.08.2016 sau pentru alte perioade în cursul aceleiași an este de natură să inducă ideea că aprobarea cererilor de concediu constituie o soluție alternativă pentru conducerea instanței, care ar avea la îndemână pentru considerente de oportunitate și de eficientizare a activității și soluția respingerii unor asemenea cereri, indiferent de momentul când acestea sunt formulate, precum și soluția derogării de la art. 8 din Regulamentul privind concediile magistraților aprobat prin hotărârea CSM nr. 325/2005, fără a se indica motive ivite ulterior.

În ceea ce privește condiția îndeplinirii pagubei iminente (definită conform art. 2 alin. 1 lit. ș din Legea nr. 554/2004, ca fiind prejudiciul material viitor și previzibil sau, după caz, perturbarea previzibilă gravă a funcționării unei autorități publice sau a unui serviciu public), tribunalul constată că aceasta este întrunită în prezenta cauză, pentru următoarele motive:

Acordarea concediului de odihnă de 35 de zile lucrătoare în alte perioade decât în intervalul 1 iulie – 31 august ar putea atrage perturbarea gravă a activității instanței.

Astfel, potrivit art. 178 alin. 1 și alin. 2 din Regulamentul de ordine interioară (ROI), aprobat prin hotărârea CSM nr. 1375/2015, "(1) Vacanța judecătorească este de două luni în fiecare an calendaristic, în intervalul 1 iulie-31 august. (2) Concediul de odihnă anual pentru întregul personal al instanțelor judecătorești se efectuează, de regulă, în timpul vacanței judecătorești."

Aceste dispoziții trebuie coroborate cu cele cuprinse în art. 113 alin. 1 din ROI, conform cărora pe perioada vacanței judecătorești se pot forma complete separate, pentru a se asigura soluționarea cauzelor urgente, precum și a celor în care a intervenit un acord de mediere, indiferent de obiectul cauzei.

Se constată ca nici în hotărârea contestată și nici în poziția procesuală exprimată prin întâmpinare pârâțul nu invocă faptul că activitatea instanței ar fi considerabil mai scăzută în alte perioade

decât cea aferentă vacanței judecătorești și nici faptul că în perioada vacanței judecătorești a fost adoptată o altă planificare a ședințelor de judecată, față de cadrul legal prevăzut de art. 113 alin. 1 din ROI.

În aceste condiții, deși din considerente de oportunitate, poate fi refuzată acordarea concediului de odihnă pe perioada vacanței judecătorești, dreptul judecătorului la concediu nu poate fi atins în substanța sa, ceea ce înseamnă că exercitarea acestuia ar urma să se facă în alte perioade, în cursul anului judecătorec, fapt de natură să atragă perturbarea semnificativă a activității instanței.

Constatând că sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 14 alin. 1 din Legea nr. 554/2004, tribunalul urmează ca, în temeiul art. 15 din Legea nr. 554/2004, să admită cererea de suspendare și să dispună suspendarea executării dispozițiilor referitoare la soluționarea cererilor de concediu cuprinse în Hotărârea Colegiului de Conducere al Tribunalului București nr.8/23.03.2016 până la soluționarea definitivă a cauzei privind anularea aceluiași dispoziții.

3. Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție. Proba interviului. Instanța de judecată nu se poate substitui unei comisii de examen sau de concurs în dreptul său de apreciere consacrat prin lege sau regulament, neputând proceda la acordarea unui alt punctaj decât cel stabilit de comisia de concurs, în speță, de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

(Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr.2169 din 26 mai 2015, dosar nr. 2016/1/2014)

Din examinarea actelor și lucrărilor dosarului, constată următoarele:

I. Cererile de chemare în judecată

Prin cererea formulată la 17.05.2014 (data poștei) și înregistrată sub nr.2016/1/2014 pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, contestatoarea C.I.M., judecător în cadrul Curții de Apel București, a formulat - în contradictoriu cu intimatul

Consiliul Superior al Magistraturii - contestație împotriva „Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii dată ca urmare a lucrării nr. 10234/2014 cu privire la modul de desfășurare a interviului susținut în fața Plenului CSM, probă eliminatorie a concursului de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție din perioada 6 ianuarie - 6 iunie 2014”.

În motivarea contestației, a arătat că modul de desfășurare a probei interviului a viciat rezultatul acestuia, pentru următoarele considerente:

Potrivit art. 25 alin. 5 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, „Evaluarea integrității candidaților se face pe baza raportului întocmit de Inspekția Judiciară sub acest aspect, precum și a răspunsurilor primite de la candidat la întrebările puse acestuia pe baza acestui raport, a datelor existente la dosarul profesional, a documentelor depuse de candidat, a modului în care candidatul se raportează la valori precum independența justiției, imparțialitatea magistraților, integritatea și a aspectelor ridicate în cadrul discuțiilor.”

Or, așa cum rezultă din înregistrarea ședinței (transmisă online) în care a avut loc interviuarea contestatoarei, au avut loc discuții contradictorii, chiar tensionate, între membrii Consiliului Superior al Magistraturii în legătură cu modul de adresare a întrebărilor, culminând cu intervenția președintelui CSM, care a atras atenția că „întrebările trebuie formulate nu pentru a pune în dificultate candidatul, ci pentru a putea fi notate obiectiv, atât de către membrii judecători, cât și procurori, altfel se creează dificultăți cu privire la diferențe în notare.”

O intervenție în același sens a avut și un alt membru al CSM, precizând că „trebuie să lăsăm candidatul să răspundă”.

În pofida acestor intervenții salutare, interviuarea a decurs în aceleași condiții, fapt care a generat intervenția unui alt membru al CSM, în replică la aprecieri cu privire la procurori: „procurorul nu este un monstru”.

Într-un asemenea context și ținând cont de împrejurarea că și contestatoarea îndeplinise aproximativ 12 ani funcția de procuror, este mai presus de îndoială pentru orice observator rezonabil că desfășurarea interviului susținut în fața

Plenului Consiliului Superior al Magistraturii s-a desfășurat în condițiile unei evidente lipse de obiectivitate și imparțialitate, fapt cu atât mai grav, cu cât prin această probă eliminatorie a concursului trebuia să se evalueze tocmai evitarea conflictelor de interese de orice natură și imparțialitatea candidatului (art. 26 alin. 1 pct. 4 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție).

De altfel, prezența contestatoarei în fața Consiliului Superior al Magistraturii, în calitate de candidat la concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, pe lângă considerente de ordin subiectiv, ce țin de autoevaluarea personală, a avut în vedere și încrederea în îndeplinirea de către garantul independenței justiției (art. 133 alin. 1 din Constituție) a rolului său de a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea (art. 30 alin. 1 din Legea nr. 317/2004), în acord cu art. 2.2. din Standardele de la Bangalore privind conduita judiciară.

Or, ceea ce rezultă pentru un observator rezonabil este atât faptul că desfășurarea interviului contestatoarei nu s-a făcut în condiții de imparțialitate, dar și că tocmai acest mod de desfășurare a creat condițiile afectării imparțialității acesteia (văzând că răspunsurile sale au creat dispute între membrii Consiliului cu privire la raporturile dintre judecători și procurori), cu consecința vicerii punctajului acordat, ceea ce a prejudiciat-o pe contestatoare.

Raportat la exigențele principiului *nemo propria turpitudine allegans*, dat fiind că, în condițiile probei scrise eliminatorii a concursului, admiterea contestației la barem duce la acordarea punctajului corespunzător candidatului care a fost prejudiciat (a se vedea concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție din perioada 7 ianuarie - 31 mai

2013), a solicitat contestatoarea, *mutatis mutandis*, ca restabilirea legalității să se realizeze prin admiterea prezentei contestații și reaprecierea rezultatului la interviu al contestatoarei în sensul acordării punctajului corespunzător admiterii la următoarea probă de concurs.

Ca temei legal al contestației au fost invocate dispozițiile art. 29 alin. 6 din Legea nr. 317/2004 raportate la art. 2 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, iar ca probatoriu s-au solicitat: dovada cu înscrisuri și copia înregistrării ședinței Plenului CSM din data de 16 mai 2014.

Prin cererea formulată la data de 22.05.2014 (data poștei) și înregistrată sub nr.2087/1/2014 pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, contestatoarea C.I.M. a contestat și Hotărârea din 21.05.2014 (lucrare nr.10999/2014) prin care Plenul CSM a răspuns la contestația introdusă anterior de aceeași contestatoare împotriva modului de desfășurare a probei interviului.

Au fost invocate motive identice cu cele expuse în prima contestație.

II. Procedura în fața Înaltei Curți

Intimatul CSM a formulat întâmpinare, invocând excepția inadmisibilității contestației, iar pe fond, respingerea contestației ca neîntemeiată.

În cauză, a fost administrată proba cu înscrisuri.

Prin Încheierea de ședință din 10.03.2015, a fost admisă - în temeiul art.138 din Codul de procedură civilă - excepția de litispendență și, în consecință, dosarul nr. 2087/1/2014 a fost reunit la dosarul nr.2016/1/2014.

III. Considerentele și soluția Înaltei Curți

Examinând cu prioritate, conform art. 248 alin.1 din Codul de procedură civilă, excepția inadmisibilității contestațiilor reunite, invocată de intimatul CSM, Înalta Curte constată că aceasta nu este fondată, având în vedere că simplul fapt

al neprevăderii exprese în lege sau regulament a unei căi de atac distincte și pentru proba interviului (astfel cum este reglementată pentru celelalte probe de concurs) nu poate conduce automat la aprecierea, ca inadmisibilă, a contestației, cu atât mai mult, cu cât stabilirea rezultatelor interviului - chiar dacă nu a îmbrăcat forma unei hotărâri propriu-zise - a produs efecte juridice, contestatoarei nemaifiindu-i permisă participarea la proba scrisă.

De altfel, criticile aduse de contestatoare împotriva modului de desfășurare a interviului nu au fost analizate efectiv de o instanță de judecată, contestatoarea - care nu a primit dreptul de a participa la ultima probă de concurs - nefigurând în tabelul privind rezultatele finale ale concursului, pentru a putea pune în discuție modul de desfășurare a interviului în cadrul contestației formulate împotriva hotărârii de validare a rezultatelor concursului de promovare.

În acest sens, se reține faptul că, prin decizia nr.1233 din 18.03.2015, pronunțată de ÎCCJ-SCAF în dosarul nr.2549/1/2014, a fost respinsă contestația formulată împotriva Hotărârii Plenului CSM nr.665/10.06.2014 de contestatoarea C.I.M..

Or, potrivit art. 21 din Constituția României, „(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime. (2) Nici o lege nu poate îngădi exercitarea acestui drept.”

De asemenea, în conformitate cu art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, „1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, ...”

În aceste condiții, respingerea *de plano* a contestației formulate împotriva modului de desfășurare a interviului ar echivala cu o îngădire nepermisă a

accesului la justiție, drept fundamental consacrat deopotrivă în Constituția României și în Convenție.

Pe fondul contestației, Înalta Curte reține că principalul motiv de critică invocat de contestatoare este acela că, în timpul interviului sale, între membrii CSM au avut loc discuții referitoare la modalitatea de adresare a întrebărilor, discuții pe care contestatoarea le-a perceput ca fiind tensionate și dovedind lipsă de obiectivitate.

Potrivit reglementării date de art. 25 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție aprobat prin Hotărârea Plenului CSM nr. 74 din 31 ianuarie 2012, modif., proba interviului nu este una caracterizată de formalism.

Astfel, la alin.(3) al art.25 se stipulează că, „În cadrul probei interviului, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii *evaluatează aspecte* referitoare la integritatea candidaților”, iar la alin.(5), se precizează că „Evaluarea integrității candidaților se face pe baza raportului întocmit de Inspekția Judiciară sub acest aspect, precum și a răspunsurilor primite de la candidat la întrebările puse acestuia pe baza acestui raport, ... și a aspectelor *ridicate în cadrul discuțiilor.*”

De asemenea, Regulamentul prevede participarea la interviu și a unui psiholog acreditat, cu rol consultativ, acesta putând adresa întrebări candidaților, în scopul evaluării motivației și competențelor *umane și sociale* ale acestora.

Contestatoarea nu a dovedit în cauză aspecte de nelegalitate a desfășurării probei interviului sau faptul că discuțiile dintre membrii Consiliului Superior al Magistraturii au fost de natură să influențeze prestația candidatei și, în consecință, notele acordate, cu atât mai mult cu cât, potrivit art.26 alin.1, 4 din Regulament, punctajele acordate la interviu de fiecare membru al CSM se stabilesc pe criterii stricte, iar punctajul final „se calculează ca medie aritmetică a punctajelor acordate de fiecare dintre membrii Consiliului Superior al Magistraturii prezenți”.

În plus, așa cum Înalta Curte a arătat în mod constant, este de principiu faptul că instanța de judecată nu se poate substitui unei comisii de examen sau de concurs în dreptul său de apreciere consacrat prin lege sau regulament, neputând proceda la acordarea unui alt punctaj decât cel stabilit de comisia de concurs (în speță, de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii).

Față de aceste împrejurări de fapt și de drept, contestația apare ca fiind nefondată.

III. Soluția și temeiul juridic al acesteia

În baza art.248 alin.1 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte va respinge excepția inadmisibilității contestației, invocată prin întâmpinare.

În baza dispozițiilor art.18 din Legea nr.554/2004 coroborate cu art.29 alin.7 din Legea nr.317/2004 rep., va respinge ca nefondată contestația formulată de contestatoarea C.I.M..

4. Respectarea și realizarea dreptului recunoscut de lege în favoarea contestatorului de a-și continua activitatea de procuror în condițiile art.51 alin.(1) din Legea nr.303/2004, la data încetării mandatului funcției de conducere.

(Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr.353 din 11 februarie 2015)

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1. Circumstanțele cauzei

1.1. Prin cererea înregistrată sub nr.11542/14.05.2015, adresată Consi-

liului Superior al Magistraturii, contestatorul C., procuror general militar al Parchetului Militar de pe lângă Curtea Militară de Apel B., delegat la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și

Justiție – Secția Parchetelor Militare, a solicitat continuarea activității într-o funcție de execuție la Parchetul de pe lângă Înalta Curte Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare, la momentul încetării mandatului funcției de conducere pe care o exercită în cadrul Institutului Național al Magistraturii, invocând faptul că are gradul profesional necesar pentru continuarea activității la acest parchet și dispozițiile art.51 alin.(1) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

1.2. Prin Hotărârea nr.198 din 19 mai 2015, Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a dispus continuarea activității, după încetarea mandatului în funcția de procuror general militar al Parchetului de pe lângă Curtea Militară de Apel B., respectiv 15.07.2015, la Parchetul de pe lângă Curtea Militară de Apel B. (unitate de parchet de unde provine).

1.3. Prin Hotărârea nr.775 din 8 iulie 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a respins contestația formulată de contestator împotriva Hotărârii nr.198 din 19 mai 2015 a Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii. Pentru a pronunța această soluție, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a reținut, în esență, următoarele:

Secția pentru procurori a respins cererea contestatorului privind continuarea activității într-o funcție de execuție la Parchetul de pe lângă Înalta Curte Casație și Justiție - Secția Parchetelor Militare, la data încetării mandatului funcției de conducere pe care o exercită în cadrul Institutului Național al Magistraturii, în raport cu dispozițiile art.51 alin.(1) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu completările și modificările ulterioare, art.4 alin.(10) din Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, aprobat prin Ordinul ministrului Justiției nr.2632/C/2014, publicat în Monitorul

Oficial al României nr.623 bis din 26.08.2014, de punere în aplicare a articolului anterior menționat, Hotărârile nr.580/16.09.2014 și nr.615/16.10.2014 ale Secției pentru procurori, prin care s-au nuanțat aceste dispoziții regulamentare, precum și faptul că postul de execuție vacant la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Parchetelor Militare, la data formulării cererii contestatorului, era rezervat deja procurorului O., care și-a desfășurat activitatea la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Plenul a subliniat faptul că existența unui post vacant se poate pune doar în situația în care, la încetarea mandatului în funcția de conducere, procurorul optează, în temeiul art.51 din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru continuarea activității la o altă unitate de parchet decât cea de la care provine. Pentru cazul în care procurorul optează să revină la parchetul de la care provine sunt incidente prevederile art.1341 alin.(3) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prin Hotărârea nr.580/16.09.2014, cu valoare de principiu, Secția pentru procurori a apreciat că, în perioada mandatului de conducere, procurorul poate solicita ca, la încetarea activității în funcția de conducere, conform art.51 din Legea nr.303/2004 și art.4 alin.(10) din Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, să funcționeze pe un loc de execuție la o altă unitate de parchet, alta decât cea de la care provine, dacă la acea unitate de parchet există post vacant și are dreptul să funcționeze potrivit gradului profesional, post ce va fi rezervat fără a fi blocată această funcție de la modalitățile de ocupare prevăzute de lege (promovare, transfer, încetarea activității la structurile specializate), în cauză fiind incidente prevederile art.1341 din Legea 304/2004.

Plenul a reținut că postul astfel rezervat devine post temporar vacant, din perspectiva parchetului la care procurorul a optat să-și continue activitatea, prin urmare putând fi ocupat în modalitățile prevăzute de lege, în condițiile art.1341 alin.(1) lit.a) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Aprobarea ocupării pe perioadă nedeterminată a posturilor temporar vacante, în cazurile expres prevăzute la art. 1341 alin.(1) lit. a) - f) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se poate face la propunerea coordonatorilor de credite, cu condiția ca buna funcționare a instanțelor sau parchetelor să fie afectată din cauza numărului posturilor vacante temporar, astfel că nu se poate reține argumentul contestatorului potrivit căruia, conform art.1 din Hotărârea nr.580/2014, postul de execuție rezervat poate fi ocupat efectiv, chiar și în acest moment, în modalitățile prevăzute de lege, fără a se respecta condițiile legale pentru ocuparea acestui post.

Prin urmare, Plenul a apreciat că, în mod corect, Secția pentru procurori a reținut că cererea contestatorului se îndepărtează de la scopul pentru care, prin Hotărârile nr.580/16.09.2014 și nr. 615/16.10.2014 ale Secției pentru procurori, s-a creat posibilitatea rezervării unor posturi de execuție vacante la unitățile de parchet la care se solicită continuarea activității după încetarea mandatelor în funcții de conducere, cererile urmând a se formula într-un termen rezonabil cuprins între 6-9 luni anterior încetării mandatului funcției de conducere, acest termen fiind avut în vedere de Secția pentru procurori tocmai pentru a nu se perturba activitatea unităților la care se va continua activitatea, prin blocarea pe termen îndelungat a acestor posturi de la modalitățile de ocupare prevăzute de lege.

De asemenea, a considerat că nu poate primi nici celelalte critici ale contestatorului, existența unui post vacant fiind o condiție *sine qua non* pentru continuarea activității la un alt parchet decât cel de la care provine, inclusiv în situația rezervării. Or, postul rezervat de la Secția Parchetelor Militare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție are natura unui post temporar vacant. Referitor la argumentele contestatorului privind nepronunțarea Secției pentru procurori în ceea ce privește solicitarea de a-și continua activitatea la Secția Parchetelor Militare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Plenul CSM a reținut că în hotărârea contestată s-a argumentat pe larg de ce această cerere este neîntemeiată.

2. Calea de atac exercitată

2.1. În temeiul art.29 alin.(7) din Legea nr.317/2004, republicată în anul 2012, petentul a formulat contestație împotriva Hotărârii nr.775/8.07.2015 adoptată de Plenul CSM împotriva Hotărârii nr.198/19.08.2015 adoptată de CSM – Secția pentru procurori.

În contestația formulată, contestatorul a susținut, în esență, următoarele critici:

- prin Hotărârea nr.198/19.05.2015 Secția pentru procurori a CSM a omis să pronunțe/ a omis să soluționeze cererea pe care o formulase pentru continuarea activității în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Parchetelor Militare;

- în dispozitivul Hotărârii nr.198/19.05.2015 și în motivarea acesteia nu s-a specificat/ precizat funcția pe care ar urma să-și continue activitatea în cadrul Parchetului de pe lângă Curtea Militară de Apel B., unde s-a dispus să-și continue activitatea după data de 15.07.2015, când urma să-i înceteze mandatul în funcția de procuror general militar al Parchetului de pe lângă Curtea Militară de Apel B.;

- prin dispozitivul Hotărârii nr.198/19.05.2015, Secția pentru procurori a

CSM a dispus/ acordat „un lucru pe care nu îl cerusem – continuarea activității la PMCMA”;

- Secția pentru procurori a CSM a dispus să-și continue activitatea la Parchetul de pe lângă Curtea Militară de Apel B., deși nu exista post de execuție vacant, dar nu i-a aprobat cererea să-și continue activitatea la Secția Parchetelor Militare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, unde exista un post de execuție vacant, fiind incidente prevederile art.134 ind.1 din Legea nr.304/2004 republicată;

- termenul de 6-9 luni la care se referă Hotărârea nr.198/2015 este un termen de recomandare, fiind fără relevanță faptul că cererea a fost formulată cu nerespectarea acestuia;

- Hotărârea nr.581/16.09.2014 și Hotărârea nr.76/11.03.2015 prin care Secția pentru procurori a CSM a soluționat o cerere similară formulată de procurorul O., nu au avut în vedere cererea sa concurentă și nici criteriile de departajare prevăzute în Hotărârea nr.615/2014, beneficiind, cu alte cuvinte, de un tratament de favoare, cele două hotărâri privind pe procurorul O. având „probleme de legalitate”;

- astfel, din actele depuse la dosar, rezultă că la data când Secția contencios administrativ și fiscal pentru procurori a CSM a dispus ca procurorul O. să-și continue activitatea la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare, acesta nu avea calitatea de procuror militar și, prin urmare, nu avea dreptul să funcționeze în cadrul unei unități sau structuri de parchet militar.

În concluzie, contestatorul a solicitat, prin contestația formulată, anularea Hotărârii nr.198/19.05.2015 a Secției pentru procurori a CSM, iar prin cererea de răspuns la întâmpinarea depusă de Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat, în mod expres, și anularea

Hotărârii nr.775/08.07.2015 a Plenului CSM prin care îi fusese respinsă contestația împotriva Hotărârii nr.198/2015.

2.2. Consiliul Superior al Magistraturii a depus întâmpinare prin care a invocat excepția inadmisibilității contestației, pe care, ulterior, a retras-o când contestatorul, prin cererea de răspuns la întâmpinare, a specificat în mod expres că a înțeles să conteste și Hotărârea nr.775/08.07.2015. Pe fondul cauzei, CSM a susținut, în esență, că Hotărârea nr.198/2015 și Hotărârea nr.775/2015 sunt legale și temeinice, solicitând respingerea contestației.

3. Soluția și considerentele Înaltei Curți

3.1. Contestația formulată este neîntemeiată pentru considerentele care vor fi prezentate în continuare.

3.2. Din actele și lucrările dosarului rezultă că petentul contestator, procuror general militar al Parchetului de pe lângă Curtea Militară de Apel B., al cărui mandat urma să expire la data de 15.07.2015, fusese delegat la Secția parchetelor militare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Prin Hotărârea nr.469/13.05.2015 a Plenului CSM, petentul contestator a fost numit în funcția de director adjunct al Institutului Național al Magistraturii, responsabil cu formarea continuă, astfel că, prin Hotărârea nr.266/27.05.2015 a Secției pentru procurori a CSM, s-a dispus detașarea, începând cu 16.07.2015, pentru o perioadă de 3 ani de la Parchetul Militar de pe lângă Curtea Militară de Apel B. la INM.

Prin cererea înregistrată la CSM sub nr.11542/14.05.2015, petentul contestator a solicitat ca, după încetarea mandatului funcției de conducere pe care o exercita – 15.07.2015 (procuror general militar al Parchetului Militar de pe lângă Curtea Militară de Apel B., dar delegat la Secția Parchetelor Militare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție),

să-și continue activitatea într-o funcție de execuție la Secția Parchetelor Militare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, unde se afla delegat.

Prin Hotărârea nr.198/2015, Secția pentru procurori a CSM a soluționat cererea în sensul că a hotărât „continuarea activității domnului procuror C., după încetarea mandatului în funcția de procuror general militar al Parchetului de pe lângă Curtea Militară de Apel B., respectiv 15.07.2015, la Parchetul de pe lângă Curtea Militară de Apel B. (unitate de parchet de unde provine)”.

Contestația formulată împotriva Hotărârii nr.198/19.05.2015 a fost respinsă ca neîntemeiată prin Hotărârea nr.775/8.07.2015 a Plenului CSM.

Potrivit prevederilor art.51 alin.(1) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor: „Art.51(1) La încetarea mandatului funcției de conducere judecătorești sau procurorii pot ocupa, în condițiile prevăzute de art.48, 49 și 50, o funcție de conducere la aceeași instanță sau la același parchet ori la altă instanță sau parchet ori revin la instanțele sau parchetele de unde provin sau la o instanță sau parchet unde au dreptul să funcționeze potrivit legii”.

De asemenea, potrivit art.1341 alin.(1) lit.a) și alin.(3) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară: „Art.134 ind.1 (1) În cazul în care buna funcționare a instanțelor sau parchetelor este grav afectată din cauza numărului de posturi vacante temporar, acestea pot fi ocupate pe perioadă nedeterminată, potrivit legii, în cazul în care vacantarea posturilor s-a realizat în urma: a) numirii în funcții de conducere. (3) După încetarea situațiilor prevăzute la alin.(1), în cazul în care judecătorul sau procurorul revine la instanța sau parchetul unde a funcționat anterior, ordonatorul principal de credite este obligat să-i asigure de îndată un post vacant din fondul de rezervă prevăzut la alin.(4) și (5), în cazul în care nu mai există posturi vacante la acea instanță

sau parchet”.

Totodată, potrivit art.4 alin.(10) din Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr.2632/C/2014, publicat în Monitorul Oficial al României nr.623 bis din 26.08.2014: „Cu cel puțin 6 luni înainte de încetarea mandatului funcției de conducere, procurorii care ocupă aceste funcții trebuie să comunice Direcției resurse umane și organizare din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii opțiunea cu privire la parchetul la care doresc să funcționeze”.

În criticile formulate, petentul contestator a susținut, cu alte cuvinte, că Hotărârea nr.198/19.05.2015 este nelegală din moment ce autoritatea administrativă competentă nu a soluționat cererea așa cum a fost formulată, hotărând ceea ce nu i se ceruse.

Înalta Curte constată că Secția pentru procurori a CSM a fost sesizată, în condițiile art.51 alin.(1) din Legea nr.303/2004 cu o cerere de soluționare a situației care urma să survină la data de 15.07.2015, când trebuia să înceteze mandatul în funcția de procuror general militar și când, în cadrul atribuțiilor de gestionare a carierei procurorilor, Secția de procurori a CSM era obligată să adopte soluția oportună și legală dintre variantele enumerate de textul legal.

Înalta Curte constată că Secția pentru procurori nu avea obligația/temei legal să se comporte ca o instanță de judecată, iar Legea nr.303/2004 nu conține dispoziții care să prevadă completarea acestora cu prevederi ale Codului de procedură civilă, astfel încât Secția pentru procurori a CSM era obligată ca, prin hotărârea adoptată, să asigure realizarea dreptului legal al petentului: continuarea activității de procuror, în condițiile art.51 alin.(1) la data încetării mandatului funcției de conducere.

Or, în cauză, este necontestat că pretinsul post de execuție, vacant la

Secția Parchetelor Militare de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, fusese acordat/rezervat anterior, prin Hotărârea nr.76/11.03.2015 prin care se dispusese continuarea activității în cazul încetării mandatului în funcția de conducere a procurorului general adjunct al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Aprecierile și susținerile contestatorului referitoare la legalitatea hotărârilor Secției pentru procurori a CSM în cazul adjunctului procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și la legalitatea dobândirii statutului de cadru militar și a gradelor militare exced cadrului procesual, contestația de față vizând exclusiv Hotărârea nr.775/2015 și Hotărârea nr.198/2015.

De asemenea, sunt neîntemeiate și susținerile/criticile care se subsumează

afirmației că „cele două hotărâri ale CSM au fost emise cu exces de putere”. Așa cum s-a arătat, prin soluția adoptată, CSM a urmărit respectarea și realizarea dreptului recunoscut de lege în favoarea contestatorului de a-și continua activitatea de procuror în condițiile art.51 alin.(1) din Legea nr.303/2004, la data încetării mandatului funcției de conducere. De altfel, însuși contestatorul a recunoscut legalitatea Hotărârii nr.198/2015, solicitând/acceptând ca detașarea la INM, prin Hotărârea nr.266/27.05.2015 a Secției pentru procurori a CSM, să se facă din calitatea sa de procuror militar la Parchetul Militar de pe lângă Curtea Militară de Apel B., unde se stabilise să-și continue activitatea prin Hotărârea nr.198/19.05.2015.

În concluzie, contestația formulată în cauza de față este neîntemeiată, actele administrative atacate fiind legale și temeinice.

5. Menționarea în anumite evidențe informatice (ECRIS) a redactărilor pe numele judecătorului președinte de complet în loc de menționarea în dreptul asistentului judiciar care a redactat hotărârea, explicată de împrejurarea că programul informatic nu a permis o vreme o altfel de evidență (limitare a tehnicii), nu este de natură a crea o situație discriminatorie, cât timp din analiza întregii evidențe (scriptice) a instanței respective rezultă care a fost în realitate activitatea reclamantei.

(Curtea de Apel Iași, Secția de contencios administrativ și fiscal, sentința nr.104 din 31 mai 2016, dosar nr. 1019/45/2015)

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe sub nr. 1019/45/2015, reclamanta B.A. a chemat în judecată pe pârâții Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), Tribunalul Iași, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, solicitând anularea Hotărârii nr.362/19.08.2015 pronunțată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și obligarea pârâtului Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării să emită hotărâre prin care să constate și să sancționeze faptele de discriminare săvârșite de pârâți prin

ignorarea activității sale din anul 2014 la întocmirea Rapoartelor de bilanț și a analizelor trimestriale, înscrierea documentelor redactate de ea în anul 2014 pe numele altor persoane și lipsirea de un PC de individuală folosință.

În motivarea acțiunii, reclamanta arată că este asistent judiciar la Tribunalul Iași. A sesizat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu faptele pârâților descrise mai sus, iar prin Hotărârea nr. 362/2015, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a decis: admiterea excepției de neкомпетенță materială

privind solicitarea înlăturării faptelor discriminatorii și repunerii în situația anterioară, invocată din oficiu conform art. 28-32 din Procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor; admiterea excepției de tardivitate pentru faptele anterioare datei de 27.02.2014 în baza art. 20 alin.1 din O.G. nr.137/2000; respingerea excepției lipsei calității procesuale pasive a pârâților; constatarea că documentele statistice și cele oficiale nu ignoră activitatea asistenților judiciari; constatarea că modul de întocmire a raportului de bilanț și raportului privind starea justiției nu reprezintă o discriminare în conformitate cu art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000; constatarea că neasigurarea unui calculator la locul de muncă nu a produs efecte discriminatorii.

Reclamanta susține că acest act administrativ este netemeinic și ilegal. Excepția necompetenței solicitării de înlăturare a faptelor discriminatorii și repunerii în situația anterioară a fost greșit admisă, deoarece Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării are atribuții de a constata existența unor discriminări și de a formula recomandări sau a sesiza autoritățile competente în vederea asanării înlăturării de discriminare. Invocă în acest sens Decizia nr.997/2008 a Curții Constituționale și Decizia nr.5060/2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Consideră că motivarea hotărârii este contradictorie asupra acestei chestiuni.

Mai arată reclamanta că a fost admisă în mod netemeinic tardivitatea solicitării pentru faptele anterioare datei de 27.02.2014. Susține că situația reclamată a fost aceea că în 2014 hotărârile motivate de ea purtau mențiunea "redactat B.A.", dar au fost trecute în arhiva electronică ECRIS "redactat judecător, președinte de complet". Această situație poate fi analizată distinct sau poate fi plasată în contextul temporal al unor manifestări ostile la adresa asistenților judiciari inițiate

de CSM în anul 2012. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu poate ignora că fapte discriminatorii au existat și anterior anului 2014, iar pe de altă parte CJUE a arătat că în domeniul discriminării, termenele de prescripție contravin directivelor în domeniu (invocă hotărârea dată în cauza C-81/12). Principiul egalității armelor exclude ca actele anterioare acestei date să fie luate în considerare doar cu privire la aspectele favorabile pârâților.

A treia critică adusă actului contestat de reclamantă este nerespectarea condițiilor de formă. Reclamanta susține că pârâțul Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu a soluționat excepția lipsei de obiect, deși a unit-o cu fondul. Punctul 5 al dispozitivului nu este motivat. Documentele statistice și oficiale la care face referire CNCD nu sunt indicate cu dată și număr, lipsind și motivarea în drept pentru dispoziția 5.6. Deși CNCD a constatat că o parte din susținerile sale este conformă cu realitatea, nu a indicat la ce se referă. CNCD nu s-a pronunțat asupra incidenței art. 2 al. 2 și 3 din O.G. nr.137/2000. La pct. 5.7 din motivarea actului contestat se citează art. 2 al.1 din O.G. nr.137/2000 deși a invocat și încălcarea al 2 și 3 din art. 2 din O.G. nr.137/2000 și ale art. 1 alin.1 și 2 lit. e, pct. i, art. 7 lit. c și g și art. 15 din O.G. nr.137/2000. Aceasta echivalează cu lipsa de cercetarea a fondului și lipsa de motivare în drept.

În final, arată reclamanta că hotărârea CNCD este netemeinică. CNCD a verificat punctual ipotezele de la art. 2 alin.3 din O.G. nr.137/2000 și susține că nu s-a încălcat art. 2 al.1 din ordonanță. Hotărârea CNCD este redactată cu neglijență, cu interpretarea eronată a legii. Dispozițiile art. 2 alin.1 nu sunt singurele care reglementează formele de discriminare, CNCD având obligația de a analiza faptele reclamate din perspectiva întregii legislații.

Reclamanta susține că diferențierea de tratament a constat în ignorarea muncii asistenților judiciari în documentele instanței, criteriul de discriminare fiind categoria profesională. Consideră că activitatea asistentului judiciar are și o parte individuală, care trebuie să fie consemnată în documente. CNCD nu a examinat situația de drept, nu a stabilit nici măcar sumar statutul asistentului judiciar pentru a identifica situația comparabilă. Asistenții judiciari beneficiază de interdicțiile și incompatibilitățile judecătorilor, au obligațiile judecătorilor și depun jurământul la investirea în funcție, cu același conținut cu jurământul judecătorilor. Jurământul asistentului judiciar nu vizează fidelitatea față de construirea carierei judecătorilor și art. 426 NCPC nu face referire la desemnarea pentru activități pe numele altora.

În drept, se invocă O.G. nr.137/2000 și Legea nr.554/2004.

Pârâatul Tribunalul Iași a depus întâmpinare și a solicitat respingerea acțiunii reclamantei.

Arată că excepția necompetenței CNCD de a dispune înlăturarea faptelor discriminatorii și repunerea în situația anterioară a fost corect admisă, față de interpretarea dată de Curtea Constituțională în Decizia nr.997/2000. De asemenea, în condițiile în care parte din conduita reclamată ca fiind discriminatorie vizează acțiuni petrecute în 2013 sau 2014, față de art. 20 alin.1 din O.G. nr.137/2000, corect a fost admisă și excepția de tardivitate. Pe fondul cauzei, arată că prin Hotărârea nr. 1380/11.12.2014, Plenul CSM a stabilit structura recomandată pentru rapoartele de bilanț ale instanțelor, corespunzătoare într-o formă simplificată structurii raportului anual privind starea justiției. Obligația și posibilitatea de redactare a hotărârilor judecătorești de către asistenții judiciari a fost consacrată pentru prima dată prin intrarea în vigoare a Noului Cod de procedură civilă, anume

la 15.02.2013. Înainte de intrarea în vigoare a Codului, judecătorii nu au atribuit dosarele pronunțate spre motivare asistenților judiciari, cu excepția cazurilor în care aceștia s-au oferit să tehnoredacteze motivarea hotărârii, motivarea fiind supusă verificării și cenzurii judecătorului. Începând cu 2013, activitatea de redactare a asistenților judiciari a fost evidențiată în registrul de redactări. Având în vedere că menționarea asistentului judiciar la redactor și în Ecris determina ca aceste dosare să nu mai fie evidențiate în datele statistice, s-a optat ca în Ecris să figureze numele judecătorului până la remediarea acestei deficiențe, fapt care s-a realizat începând cu luna noiembrie 2014. Pe cale de consecință, evidențierea activității s-a făcut doar pe baza registrelor scriptice, respectiv registrul de redactare a hotărârilor judecătorești. Aplicația IT este creată și gestionată exclusiv de Ministerul Justiției, neputând fi modificată de instanțe. Cu toate acestea, activitatea reclamantei a fost evidențiată în registrele scriptice, fiind accesibilă tuturor celor interesați la solicitare. Registrul de redactări poate fi accesat personal și de asistenții judiciari, reclamanta având acces la datele statistice. Așadar, activitatea reclamantei a fost evidențiată, monitorizată și controlată, nefiind negată sau neapreciată.

În ceea ce privește reflectarea activității reclamantei în raportul de bilanț în 2014, arată pârâatul că activitatea asistenților judiciari a fost prezentată prin raportare la evidențierea activității completelor de judecată specializate; activitatea de redactare și tehnoredactare nu face obiect de analiză distinct, ci doar împreună cu alți parametri și a vizat doar activitatea judecătorilor deoarece Adunarea Generală a Judecătorilor dezbate doar activitatea judiciară a acestora și nu a celorlalte categorii profesionale; obligația de redactare

incumbă în principal judecătorului, astfel încât redactarea considerentelor de către asistentul judiciar se face sub coordonarea președintelui de complet și nu poate fi disociată de a judecătorului. Mai arată pârâțul că activitatea asistentului judiciar nu poate fi raportată la activitatea judecătorului și că activitatea judecătorului este valorificată în cariera profesională, accesarea în gradele superioare, menținerea în sistem fiind condiționată de calitatea activității, or, aceste exigențe nu sunt impuse asistentului judiciar. Concluzionează pârâțul că asistentul judiciar nu se află într-o situație identică cu a judecătorului, nu poate reclama același tratament, nu există teme de comparație și posibilitatea de a se naște o discriminare directă sau indirectă.

În ceea ce privește chestiunea PC-ului solicitat de reclamantă, arată că, având în vedere lipsa resurselor financiare și a unităților PC, celor 6 asistenți judiciari le-au fost alocate 3 calculatoare, fiind purtată corespondență cu Ministerul Justiției pentru rezolvarea problemei. Inițial, reclamantei i-a fost acordat dreptul de cuplare a unui PC personal la rețeaua internă a instanței și la data de 11.03.2015 calculatorul proprietate personală al reclamantei a fost înlocuit cu un calculator al Tribunalului.

Consideră pârâțul că nu există o situație de discriminare.

Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) a depus la rândul său întâmpinare și a solicitat respingerea contestației. Solicită pârâțul ca instanța să verifice în prealabil dacă cererea contestatoarei a fost formulată în termenul de la art. 20 alin.10 din O.G. nr.137/2000. Pe fondul cauzei, arată că aspectele reclamate în contradictoriu cu CSM ca fiind discriminatorii constau în faptul că structura raportului de bilanț aprobată și transmisă tribunalelor nu a prevăzut și un capitol sau mențiuni referitoare la categoria socio-profesională a asistenților judiciari. Prin

Hotărârea nr.1380/11.12.2014 a Plenului CSM au fost aprobate calendarul de desfășurare a adunărilor generale ale instanțelor și parchetelor în vederea dezbaterii și aprobării rapoartelor de bilanț aferente anului 2014 și structura recomandată pentru rapoartele de bilanț, într-o formă simplificată, corespunzătoare structurii raportului anual privind starea justiției. Excepțiile au fost corect soluționate de CNSC, prin raportare la dispozițiile art. 20 alin.3 și 20 alin.1 din O.G. nr.137/2000. Cu privire la excepția lipsei de obiect, aceasta a fost unită cu fondul cauzei, astfel că nu mai era necesar a se pronunța o soluție distinctă cu privire la acest aspect. Argumentele care privesc fondul petiției privesc deopotrivă și această excepție. Actul contestat întrunește toate condițiile de formă ale unui act administrativ, existând motivarea în fapt și în drept. Mai arată pârâțul că, față de cele reclamate de contestatoare, nu suntem în prezența unei acțiuni sau inacțiuni a Consiliului Superior al Magistraturii de natură să conducă la generarea unui tratament discriminatoriu. Cerințele pentru a ne afla în prezența unei fapte de discriminare nu sunt întrunite. Nu există un drept recunoscut de lege contestatoarei în sensul de a putea pretinde modificarea structurii raportului anual de activitate, adoptarea structurii raportului nu poate fi privită ca o atingere adusă dreptului la muncă al reclamantei, în speță nu este vorba de persoane aflate în situații comparabile (categoriile socio-profesionale fiind diferite), iar prin aprobarea structurii recomandate de raport de bilanț nu a fost vătămat nici un drept al petentei.

La 08.02.2016, reclamanta a depus la dosar o „*completare la motivele de fapt și de drept ale acțiunii*”. Referitor la redactarea hotărârilor judecătorești, arată că posibilitatea redactării de către asistentul judiciar este o facultate/posibilitate pentru judecător, dar odată

exercitată, ea devine o obligație ce include și dreptul de motivare pe numele propriu, nu pe numele judecătorului președinte de complet. Niciunde în legislația națională sau a vreunui stat de drept nu este prevăzută posibilitatea înscrierii activității unei persoane pe numele altei persoane. Pârâții recunosc această situație, explicând și rațiunea: înscrierea la merite colective (CNCD) sau construirea carierei judecătorilor (Tribunalul Iași). Nu există dispoziții exprese referitoare la cariera asistenților judiciari și acesta este punctul vulnerabil al acestei categorii profesionale, activitatea propriu zisă a asistenților judiciari lipsind din orice document public care emană de la pârâți. Această vulnerabilitate a fost recunoscută și prin Protocolul de colaborare CSM-CES din 03.11.2010. Prin art. 9 al.1 lit a din protocol, CSM își asumă obligația de a identifica măsurile legislative necesare redefinirii rolului și statutului asistenților judiciari. Din aceste obligații, asumate public de CSM, derivă dreptul de a reclama CSM pentru nesocotirea activității sale. Mai arată reclamanta că Tribunalul Iași a susținut că activitatea judecătorului este valorificată în cariera profesională, activitatea asistentului judiciar fiind fără relevanță în privința evoluției carierei profesionale. Această situație de fapt și de drept a fost avută în vedere atunci când s-a dispus înscrierea în Ecris a numelui judecătorilor la redactor și pentru hotărârile redactate în anul 2014 de asistenții judiciari. În anul 2013 au fost trecuți la tehnoredactor, în 2011 și cei anteriori nu au fost trecuți nicăieri. În cauză nu este vorba de unul două dosare în 15 ani, ci peste 100 dosare pe an redactate de reclamantă și trecute pe numele altei persoane. Invocă și dreptul la viață profesională reglementat de art. 8 și 14 din Convenția CEDO, precum și considerentele Deciziei nr.303/2010 a Curții de Apel Iași care au reținut compatibilitatea dintre categoriile asistenților judiciari și judecătorilor.

Pe lângă criteriul de discriminare al categoriei profesionale, în cazul său există și o discriminare pe motive de vârstă, fapta de discriminare făcând parte dintr-o acțiune de mobbing ce a constat în menținerea asistenților judiciari la nivelul profesional de eterni debutanți.

La data de 08.02.2016, *reclamanta a invocat și excepțiile de neconstituționalitate*: ale prevederilor art. 19 al.1 lit c și art. 20 din O.G. nr.137/2000, raportat la art. 1 alin.4 din Constituție; ale prevederilor Secțiunii a VI-a, art. 16-18, 22-25 din O.G. nr.137/2000 în raport de prevederile art. 75 alin.1 și 117 alin.3 din Constituție; ale prevederilor Legii 324/2006, art. 23 din O.G. nr.137/2000 și art. III din lege raportat la prevederile art. 1, alin.4 și 5, art. 75 alin.1, 108 alin.2, 117 alin.3 din Constituție.

Referitor la art. 19 alin.1 lit c și art. 20 din O.G. nr.137/2000, raportat la art. 1 al.4 din Constituție, reclamanta consideră că prin aceste prevederi normative sunt depășite granițele constituționale ale separației puterilor în stat deoarece CNCD este un organ administrativ autonom cu competențe jurisdicționale, aflat în subordinea Parlamentului și nu o instanță judecătorească. CNCD poate dispune conduite obligatorii în orice domeniu al vieții sociale și poate examina orice tip de acte, indiferent de natura lor juridică. Competențele jurisdicționale ale CNCD sunt rezultanta unui ansamblu normativ ce nu respectă exigențele constituționale ale separației puterilor în stat.

Cu privire la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Secțiunii a VI-a, art. 16-18, 22-25 din O.G. nr.137/2000 în raport de prevederile art. 75 alin.1 și 117 alin.3 din Constituție, precum și la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii 324/2006, art. 23 din O.G. nr.137/2000 și art. III din lege raportat la prevederile art. 1, alin.4 și 5, art. 75 alin.1, 108 alin.2, 117 alin.3 din

Constituție, arată reclamanta că prin lege a fost creată autoritatea administrativ autonomă CNCD cu puterea de a-și defini ea însăși structura, prerogativele și competențele, situație interzisă prin Constituție. Consideră că procedura internă CNCD de soluționare a petițiilor este de antură a afecta drepturile și libertățile cetățenilor, iar inflația normativă în domeniul discriminării și paralelismul normativ îngreunează accesul părților la soluția unei autorități administrative.

La 05.02.2016 a formulat în cauză *cerere de intervenție accesorie în interesul reclamantei Asociația Asistenților Judiciari din România*, susținând necesitatea includerii în actele privind activitatea sistemului judiciar român și a datelor referitoare la activitatea asistenților judiciari. În lipsa unui conținut concret, expus public, al activității asistenților judiciari, această categorie profesională este împiedicată să își contureze o identitate proprie în cadrul sistemului judiciar român. Implicarea asistenților judiciari în activitatea tribunalelor este mai extinsă și mai complexă decât participarea la ședințele de judecată în materia litigiilor de muncă și asigurări sociale. Este în totală contradicție cu principiile integrității și transparenței practica instanțelor care au înscris activitatea de redactare de sentințe desfășurată de asistenții judiciari pe numele altor persoane, sub diferite pretexte. Lipsa cunoașterii și recunoașterii publice a contribuției profesionale a asistenților judiciari la activitatea instanțelor de judecată este de natură să vulnabilizeze această categorie profesională. Principiul vocației la carieră este aplicabil și activității asistenților judiciari.

Consiliul Superior al Magistraturii a depus întâmpinare prin care a solicitat respingerea cererii de intervenție accesorie. Arată că Asociația Asistenților Judiciari din România pretinde necesi-

tatea includerii de date privind pe asistenții judiciari în actele privind activitatea sistemului judiciar român, astfel încât obiectul nu este identic cu cel al acțiunii, ceea ce face ca intervenția să fie inadmisibilă.

Cererea de intervenție a fost încuviințată în principiu la termenul de judecată din 19.04.2016, având în vedere că este accesorie poziției reclamantei și că intervenientul este o organizație care susține drepturile asistenților judiciari, având deci interes în cauză.

La termenul de judecată din 15.03.2016, instanța a constatat că acțiunea reclamantei este promovată în termenul reglementat de art. 20 alin.10 din O.G. nrr. 137/2000.

Analizând actele și lucrările cauzei, Curtea reține cele ce urmează:

În fapt, reclamanta a formulat la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării o plângere împotriva Tribunalului Iași, Consiliului Superior al Magistraturii și Ministerului Justiției, susținând că este victima unor fapte de discriminare directă și/sau indirectă, solicitând înlăturarea faptelor de discriminare și repunerea sa în situația anterioară discriminării, prin obligarea Tribunalului Iași și CSM la includerea activității asistenților judiciari în rapoartele publice referitoare la activitatea instanței și obligarea MJ la a-i aloca un PC de unică folosință.

Punctual, reclamanta a arătat că Tribunalul Iași nu a evidențiat în Raportul de bilanț pe anul 2014 activitatea sa, în opoziție cu tratamentul de evidențiere a activității profesionale aplicat celorlalte categorii de personal ce activează în cadrul Tribunalului Iași. Prin această faptă, consideră reclamanta că este lipsită de demnitate în muncă și este izolată profesional față de celelalte categorii de personal. Criteriul de discriminare aplicat, în opinia sa, este apartenența la o anumită categorie socio-profesională.

Cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, reclamanta arată că acesta a săvârșit o faptă de discriminare prin aceea că nu a prevăzut la structura raportului de bilanț un capitol sau mențiuni referitoare la asistenții judiciari.

Reclamă de asemenea hărțuirea morală la care a fost supusă la Tribunalul Iași prin practica dispusă de conducere la evidențierea în sistemul Ecris a dosarelor motivate de ea pe numele judecătorului, până în luna noiembrie 2014.

Reclamanta s-a plâns și de atitudinea Ministerului Justiției, prin excluderea sa de la utilizarea unui PC individual, pus la dispoziție gratuit de angajator și prin lipsirea de eficiență a analizelor trimestriale ale volumului de activitate al asistenților judiciari, analize efectuate în temeiul art. 13 alin.2 din H.G. nr.616/2005.

Prin hotărârea nr. 362/19.08.2015, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a decis: admiterea excepției de necompetență materială privind solicitarea înlăturării faptelor discriminatorii și repunerii în situația anterioară, invocată din oficiu conform art. 28-32 din Procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor; admiterea excepției de tardivitate pentru faptele anterioare datei de 27.02.2014, având în vedere art. 20 alin.1 din O.G. nr.137/2000; respingerea excepției lipsei calității procesuale pasive invocate de doi dintre pârâți, unirea excepției lipsei obiectului petiției cu fondul. De asemenea, CNCD a constatat că documentele statistice și cele oficiale nu ignoră activitatea asistenților judiciari, neexistând sub acest aspect o faptă de discriminare, că modul de întocmire al Raportului de bilanț și al Raportului privind starea justiției nu reprezintă o discriminare, că neasigurarea unui calculator la locul de muncă nu a produs efecte discriminatorii.

În motivare, Colegiul director din CNCD a constatat că nu s-a atins dreptul

de muncă al reclamantei, din moment ce ea a fost angajată, salariată, a putut să își desfășoare activitatea profesională. A reținut că munca într-un colectiv înseamnă adaptarea la colectiv, inclusiv la conștientizarea faptului că sarcinile fiind împărțite, și meritul este împărțit. Meritul este unul colectiv. Demnitatea în muncă nu se încalcă prin nementionarea tuturor celor care au avut aport într-o muncă, ci supunerea la munci înjositoare, or în cazul de față petenta nu a arătat o astfel de practică.

Cererea reclamantei de sesizare a Curții Constituționale cu soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate a dispozițiilor menționate va fi respinsă. Astfel, potrivit art. 29 din Legea nr.47/1992, actualizată, "(1) Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonante ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice faza a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia. (5) Dacă excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1), (2) sau (3), instanța respinge printr-o încheiere motivată cererea de sesizare a Curții Constituționale."

În cauza de față, textele de lege invocate de reclamantă a fi neconstituționale nu au nici o legătură cu soluționarea cauzei, deoarece se referă la statutul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care a pronunțat hotărârea contestată, or, petenta nu a adus critici în contestația sa care să pună în discuție natura acestei instituții sau vicii de formă sau fond deduse din procedurile desfășurate în fața acestui Consiliu. Chestiunea dacă emitentul hotărârii avea sau nu competența să soluționeze capetele de cerere privind înlăturarea faptelor discriminatorii și repunerii în situația

anterioară se analizează după verificarea fondului petiției, dacă există sau nu o discriminare, pentru că în cazul inexistenței acestei discriminări, concluzie la care a ajuns de altfel CNSC, nu poate fi abordat nici fondul acestor capete de cerere cu caracter subsidiar. Întrucât, în cazul în care va aprecia soluția CNCD netemeinică sau nelegală, instanța are posibilitatea de a se pronunța asupra acestor capete de acțiune ale reclamantei solicitate ca remediu al prejudiciului pretins, instanța apreciază că o soluție dată de Curtea Constituțională asupra excepțiilor invocate nu este utilă soluționării cauzei.

Pentru acestea, cererea de sesizare a Curții Constituționale va fi respinsă.

Cu privire la excepția de tardivitate a plângerii pentru faptele anterioare datei de 27.02.2014, Curtea constată că petenta a reclamat mai multe conduite ale părâților, unele anterioare datei menționate, solicitând a fi avute în vedere măcar în circumstanțiere. Or, corect a observat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării că potrivit art. 20 alin.1 din O.G. nr.137/2000, persoana care se considera discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei. Consiliul nu putea lua în considerare nici măcar în circumstanțiere fapte anterioare acestei date, neconstatate a avea acest statut de faptă discriminatorie de către un organism legal investit.

Cu privire la excepția lipsei de obiect, unită cu fondul, aceasta a fost invocată de Ministerul Justiției și a fost motivată pe considerentul că activitatea petentei a fost reflectată în Registrul de evidență a hotărârilor judecătorești. Curtea reține că, unind excepția cu fondul și analizând apoi fondul și constatând că fapta de discriminare nu există, CNCD a soluționat implicit și excepția lipsei de obiect, respingând-o, soluția fiind astfel favorabilă

reclamantei, pentru că acțiunea sa nu a fost blocată, nesoluționată pe fond din cauza unei excepții.

Susține reclamanta că dispozitivul de la pct.5 ("Documentele statistice și cele oficiale nu ignoră activitatea asistenților...") nu este motivat, nefiind indicate aceste documente. De asemenea, consideră că emitentul nu a motivat corespunzător nici considerentele 5.6, privind constatarea că parte din susținerile sale nu ar fi conforme cu realitatea. Instanța constată că CNCD a motivat rezonabil aceste constatări, nefiind necesar a se menționa detaliat documentele statistice la care se referă, ele fiind cele aflate în documentația de la dosar și indicate de părți în corespondența urmată în fața Consiliului. De asemenea, partea capetelor de cerere apreciată a fi neconformă cu realitatea a fost indicată: "documentele statistice și cele oficiale nu ignoră activitatea asistenților judiciari sociali" (judicari).

Reclamanta a invocat și o analiză incompletă a faptelor de discriminare, în sensul că analiza s-a făcut doar din perspectiva art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, în timp ce ea a invocat și alte texte de lege: art. 2 alin.2 și 3, art. 1 alin.1, 2 lit. e, art.7 și art. 15 din O.G. nr.137/2000.

Potrivit art. 2 din O.G. nr.137/2000, "(1) Prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice. (2) Dispoziția de a

discrimina persoanele pe oricare dintre temeiurile prevăzute la alin. (1) este considerată discriminare în înțelesul prezentei ordonanțe. (3) Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.”

Art. 1 alin.(1) prevede că ”în România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege. (2) Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: e) drepturile economice, sociale și culturale, în special: (i) dreptul la muncă, la libera alegere a ocupației, la condiții de muncă echitabile și satisfăcătoare, la protecția împotriva șomajului, la un salariu egal pentru munca egală, la o remunerație echitabilă și satisfăcătoare.”

Art. 7: ”Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul ca aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii: c) acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul; g) orice alte condiții de prestare a muncii, potrivit legislației în vigoare.”

Art. 15: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice

comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-sovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

Curtea observă că textele de lege invocate de reclamantă nu au fost ignorate de CNCD, ele constituie baza de reglementare a prevenirii și sancționării tuturor formelor de discriminare.

Referitor la faptele imputate părților, Curtea reține:

Referitor la pretinsa ignorare a activității asistenților judiciari, și implicit a reclamantei, pornind de la definiția noțiunii de discriminare conferită de textele de lege menționate, Curtea constată că trebuie regăsite anumite cerințe pentru a se putea considera o discriminare: o diferențiere, un criteriu pe baza căruia s-a făcut diferențierea și atingerea unui drept.

Instanța constată că Raportul de bilanț și Raportul anual privind starea justiției sunt lucrări de sinteză ale datelor statistice și indicatorilor de performanță, cu o structură recomandată, care urmăresc dintr-o perspectivă apreciată utilă și oportună de cei care folosesc aceste date, surprinderea sistemului judiciar în ansamblul său într-un anumit moment temporal. Aceste rapoarte nu au drept scop surprinderea meritoriului individual al persoanelor care au contribuit la activitatea sistemului judiciar în anul în care sunt întocmite, menționările nominale ale judecătorilor fiind exemplificative, ci urmăresc o interpretare a datelor existente, iar lipsa menționărilor datelor statistice și din perspectiva celorlalți

contributori la rezultatele de ansamblu (personal auxiliar, asistenți judiciari, personal administrativ etc.), nu poate constitui o ignorare sau o negare a activității acestora. Așadar, aceste rapoarte sunt extrageri ale datelor statistice ale fiecărei instanțe dintr-o anumită perspectivă, regăsită necesară pentru conturarea unei imagini de ansamblu a sistemului judiciar, cu sublinierea activității judecătorului ca gestionar al completului de judecată care i-a fost repartizat, întrucât raportul de bilanț se aprobă de adunarea generală a judecătorilor.

Activitatea reclamantei și a celorlalte persoane incluse în categoria profesională a asistenților judiciari este cuprinsă în detaliu în registrele fiecărei instanțe și poate fi prezentată sau extrasă prin diverse rapoarte la solicitarea celor interesați de datele existente. Din acest motiv, corect a constatat CNCD că documentele statistice și cele oficiale, care constituie baza extragerii informațiilor pentru diverse rapoarte, nu ignoră și nu pot ignora activitatea asistenților judiciari.

Prin urmare, chiar dacă aparent ar exista o diferențiere de tratament între categoria profesională a magistraților și cea a asistenților judiciari pe considerentul că rapoartele au extras datele statistice ale sistemului din perspectiva primei categorii, nu se poate reține însă nicio atingere a vreunui drept al reclamantei sau al asistenților judiciari.

Aceeași concluzie se desprinde și din situația invocată a contabilizării redactărilor pe numele judecătorilor președinți de complet. Menționarea în anumite evidențe informatice (ECRIS) a redactărilor pe numele judecătorului președinte de complet în loc de menționarea în dreptul asistentului judiciar care a redactat hotărârea, explicată de împrejurarea că programul informatic nu a permis o vreme o altfel de evidență (limitare a tehnicii),

nu este de natură a crea o situație discriminatorie, cât timp din analiza întregii evidențe (scriptice) a instanței respective rezultă care a fost în realitate activitatea reclamantei. Datele statistice furnizate de instanță prin înscrisurile care constituie documentația actului contestat confirmă că informațiile despre activitatea asistenților judiciari există și sunt recunoscut. Nu se poate reține susținerea reclamantei că "se construiește" cariera judecătorului pe munca asistentului judiciar care redactează hotărâri judecătorești, întrucât art. 426 din Codul de procedură civilă, aplicabil perioadei analizate, prevede expres dreptul președintelui de complet de a desemna asistenți judiciari pentru redactarea hotărârilor. Pe de altă parte, menționarea eronată a redactorului hotărârii într-o anumită evidență nu favorizează judecătorul și nu defavorizează asistentul judiciar, modul cum sunt ele interpretate fiind cel care contează. Or, în speță, nu s-a invocat și nici nu s-a probat că datele statistice ECRIS au fost interpretate discriminatoriu în defavoarea asistentului judiciar, prin ignorarea activității lui reale și a datelor rezultate din ansamblul evidențelor, de unde rezultă și că nici un drept al reclamantei nu a fost afectat.

Cu privire la calculatorul solicitat de reclamantă de la angajator și de la Ministerul de Justiție, corect a constatat CNCD că prin parteneriatul părților și soluțiile finale ale angajatorului (acordarea unui calculator la 11.03.2015), nu s-a afectat dreptul la muncă al reclamantei, nefiind produse efecte discriminatorii.

Pentru toate aceste motive, instanța constată că acțiunea principală și capetele de cerere subsecvente formulate de reclamantă nu sunt fondate, drept pentru care atât acțiunea cât și cererea de intervenție accesorie formulată în interesul reclamantei vor fi respinse.

6. Dispozițiile art.54 alin.(1) teza întâi din Legea nr.317/2004 sunt constituționale în măsura în care persoana aleasă pentru ocuparea unui loc vacant își exercită calitatea de membru al Consiliului Superior al Magistraturii pentru restul de mandat rămas până la expirarea termenului de 6 ani.

(Curtea Constituțională, Decizia nr.374 din 2 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.54 alin.(1) teza întâi și art.57 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.504 din 05.07.2016)

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.54 alin.(1) teza întâi și art.57 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, excepție ridicată de Uniunea Națională a Judecătorilor din România în Dosarul nr.2.668/2/2016 al Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, într-o cauză având ca obiect suspendarea executării unui act administrativ.

2. La apelul nominal răspunde, pentru Consiliul Superior al Magistraturii, consilier juridic Ana-Maria Coculescu, lipsind autorul excepției de neconstituționalitate, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită. Magistratul-asistent-șef referă asupra faptului că la dosarul cauzei a fost depus un înscris, sub titulatura *amicus curiae*, din partea Forumului Judecătorilor din România, asociație profesională a judecătorilor, prin care se susține admiterea excepției de neconstituționalitate.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul părții prezente, care pune concluzii de respingere, în principal, ca inadmisibilă și, în subsidiar, ca neîntemeiată. Inadmisibilitatea excepției de neconstituționalitate vizează, pe de o parte, sesizarea Curții Constituționale care are ca obiect norme legale care nu au legătură cu soluționarea cauzei, invocându-se în acest sens Decizia Curții Constituționale nr.756 din 16 decembrie 2015, iar nu Hotărârea Senatului nr.28/2016, pe care se întemeiază de fapt actul administrativ a

cărei suspendare se solicită, și, pe de altă parte, competența Curții Constituționale, care poate controla doar conformitatea cu Constituția a dispozițiilor legale, iar nu interpretarea și aplicarea acestora, care, în temeiul art.126 din Constituție, cade în atribuția exclusivă a instanțelor judecătorești. Pe fondul cauzei, sintagma „mandatul membrilor Consiliului Superior al Magistraturii” vizează mandatul individual al membrului Consiliului, întrucât norma supusă controlului nu face distincție între membrii aleși și membrii de drept ai acestui organism. De altfel, acolo unde legiuitorul a înțeles să facă o anumită distincție a prevăzut în mod expres mandatul instituției, așa cum este cazul dispozițiilor art.63 din Constituție referitoare la Parlament, iar comparația cu membrii Curții Constituționale nu poate fi reținută în susținerea criticilor de neconstituționalitate, întrucât aceștia se află într-o situație diferită față de membrii Consiliului Superior al Magistraturii sub aspectul dobândirii calității de membru, primii fiind numiți în vreme ce cei din urmă sunt aleși. Un alt argument care susține caracterul individual al mandatului membrului Consiliului este acela că, dacă un post devine vacant, pentru ocuparea lui se organizează alegeri individuale. În ceea ce privește lipsa de claritate și previzibilitate a normelor criticate, reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii arată că aceasta nu poate fi complinită decât pe cale legislativă, iar nu prin intervenția Curții Constituționale. În virtutea cooperării interinstituționale, președintele Consiliului Superior al

Magistraturii a făcut demersuri pentru clarificarea unor hotărâri ale Senatului cu privire la durata mandatului unor membri ai Consiliului, iar, ca răspuns, Senatul a adoptat Hotărârea nr.28/2016, care se bucură de prezumția de constituționalitate.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției ca inadmisibilă, invocând în acest sens Decizia Curții Constituționale nr.756 din 16 decembrie 2014. În subsidiar, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textul de lege criticat fiind suficient de clar și previzibil sub aspectul duratei mandatului membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, respectiv fiecare mandat individual se exercită pentru 6 ani de la data validării acestuia.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Sentința civilă din 29 aprilie 2016, pronunțată în Dosarul nr.2.668/2/2016, **Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.54 alin.(1) teza întâi și art.57 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.** Excepția a fost ridicată de Uniunea Națională a Judecătorilor din România, reclamantă într-o cauză având ca obiect suspendarea executării unui act administrativ.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul arată că dispozițiile art.54 alin.(1) teza întâi și art.57 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii nu sunt enunțate cu suficientă precizie pentru a-i permite cetățeanului (în cauză magistrat, membru al unei asociații profesionale) să își regleze conduita cu privire la candida-

tura sa la alegerile pentru Consiliul Superior al Magistraturii și nici interpretarea autorităților naționale nu este constantă și coerentă pentru a atrage previzibilitatea legii.

7. În susținerea criticilor formulate, autorul excepției reține că, potrivit rolului și atribuțiilor conferite de art.133 și 134 din Constituție, dar și din perspectiva modalității în care se iau hotărârile, atât în plen, cât și în secții, Consiliul Superior al Magistraturii este un organ colectiv, cu membri aleși pe durata unui singur mandat, având o serie de drepturi și îndatoriri stabilite atât prin Constituție, cât și prin legea organică. În baza art.23 alin.(1) din Legea nr.317/2004, „*Consiliul Superior al Magistraturii funcționează ca organ cu activitate permanentă. Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii se iau în plen sau în secții, potrivit atribuțiilor care revin acestora*”. Îndeplinirea tuturor atribuțiilor prevăzute de capitolul IV din Legea nr.317/2004 presupune întrunirea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii sau a secțiilor acestuia, deci nu o activitate separată a membrilor Consiliului. Pe de altă parte, procedura alegerii membrilor Consiliului Superior al Magistraturii este reglementată de secțiunea a 2-a a capitolului II din Legea nr.317/2004 și de Regulamentul privind procedura alegerii membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.327/2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.828 din 14 septembrie 2005. Fiind un organism cu mandat colectiv, mandatul membrilor Consiliului Superior al Magistraturii expiră la împlinirea termenului de 6 ani, respectiv la aceeași dată, pentru toți membrii Consiliului Superior al Magistraturii, de vreme ce art.22 din Legea nr.317/2004 dispune că „*președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție convoacă membrii Consiliului Superior al Magistraturii în ședința de*

constituire” a noului consiliu. În consecință, constituirea acestui organism colectiv (garant al independenței justiției) este o operațiune unică, specifică unui organ unitar, durata de 6 ani a mandatului membrilor Consiliului Superior al Magistraturii fiind indisolubil legată de funcționarea Consiliului, ca un întreg.

8. Cu toate acestea, arată autorul excepției, prin Hotărârea nr.338/2016, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a dispus declanșarea procedurii de alegere doar pentru șase membri ai Consiliului: un judecător de la Înalta Curte de Casație și Justiție, doi judecători de la curțile de apel, doi judecători de la judecătorii și un procuror de la parchetele de pe lângă tribunale. Plenul Consiliului nu a declanșat, așadar, procedura alegerii tuturor membrilor care sunt desemnați prin vot, conform gradului instanței sau parchetului, atitudine generată de o hotărâre recentă a Senatului României, respectiv Hotărârea nr.28 adoptată la data de 7 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.181 din 10 martie 2016. Prin acest act, Senatul, la solicitarea Consiliului Superior al Magistraturii, a hotărât modificarea hotărârilor Senatului nr.44/2011, nr.4/2012, nr.36/2012, nr.43/2012, nr.3/2013 și nr.47/2013 sub aspectul duratei mandatelor membrilor Consiliului Superior al Magistraturii validați prin respectivele hotărâri. În urma modificării operate, Senatul a adoptat o soluție diametral opusă de cea însușită inițial, în sensul că fiecare membru al Consiliului Superior al Magistraturii a fost validat pe un mandat de șase ani, care va curge individual, independent de mandatele celorlalți membri, iar nu pe restul de mandat rămas până la împlinirea termenului de 6 ani. Se poate reține astfel existența unei interpretări diferite a aceluiași text de lege, făcută de aceeași autoritate.

9. Or, împiedicarea Consiliului Superior al Magistraturii să funcționeze în cadrul său constituțional, prin hotărâri ale puterii legiuitoare prin care se modifică intempestiv condițiile numirii membrilor deja validați pe o perioadă limitată, poate concretiza un blocaj instituțional, inclusiv un conflict între puterea legislativă și puterea judecătorească, principiul supremației Constituției și principiul legalității fiind de esența cerințelor statului de drept. Prin această practică, se încalcă dispozițiile Legii fundamentale, dar și recomandarea Comisiei de la Veneția ca membrii Consiliului să fie aleși de magistrații înșiși, la intervalul prevăzut de Constituția României pentru constituirea noului Consiliu, pentru a asigura legitimitatea democratică a Consiliului.

10. Așa fiind, autorul excepției apreciază că Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.338/2016 este nelegală prin raportare la Legea supremă, iar art.54 alin.(1) coroborat cu art.57 alin.(1) din Legea nr.317/2004 sunt neconstituționale în măsura în care se interpretează că membrul ales în locul unui membru căruia i-a încetat mandatul anterior expirării duratei sale ar beneficia de un mandat întreg, de 6 ani, independent de mandatul consiliului în care a fost ales. Singura interpretare conformă cu Legea supremă a dispozițiilor legale atacate și care conferă validitate acestora este aceea că mandatul membrului ales în locul unui membru căruia i-a încetat mandatul anterior expirării duratei sale nu poate fi mai mare decât restul de mandat rămas neexercitat de către cel dintâi și nu poate curge independent de mandatul Consiliului.

11. Pe de altă parte, autorul excepției de neconstituționalitate mai arată că, prin raportare la mandatul altor organisme constituționale colective, Legea fundamentală reglementează, prin art.63 alin.(1), durata mandatului Camerei

(parlamentare), iar art.133 alin.(4) reglementează durata mandatului membrilor (Consiliului Superior al Magistraturii). Diferența de reglementare este una de ordin pur formal, aparentă, iar nu de substanță și nu poate conduce la o concluzie diferită de aceea enunțată anterior. Astfel, dacă o Cameră parlamentară este alcătuită exclusiv din deputați, după caz, senatori aleși, fiind, așadar, omogenă din perspectiva componenței pur electivă și, astfel, Constituția putea să-i reglementeze mandatul *in terminis*, Consiliul Superior al Magistraturii are în componența sa și membri de drept – ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, procurorul general al Parchetului Înaltei Curți de Casație și Justiție. În cazul acestora, din calitatea pe care o dețin, anume prevăzută de Constituție, decurge și calitatea de membru al Consiliului care, astfel, din perspectiva componenței sale, nu este unul pur electiv, iar reglementarea mandatului său *in terminis* nu putea fi efectuată ca în cazul anterior, din rațiuni de acuratețe juridică. Art.133 alin.(4) din Constituție se referă, așadar, la durata mandatului celorlalți membri decât cei de drept și o face global, iar nu individual, iar acest aspect este subliniat și în urma interpretării gramaticale, Constituția nereglementând durata mandatelor membrilor pentru a se putea desprinde concluzia autonomiei mandatelor fiecărui membru, unul față de celălalt, din perspectiva duratei lor. Concepția constituțională în sensul celor arătate este confirmată și de poziția legiuitorului organic, respectiv de dispozițiile art.22 din Legea nr.317/2004, mai sus menționate. Dacă s-ar admite interpretarea că mandatul membrilor aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii este individual, iar alegerile se organizează pentru fiecare dintre aceștia, în funcție de data expirării mandatului anterior, la termen sau nu, atunci este evident că niciodată nu s-ar

mai putea pune problema unei ședințe de constituire, în sensul art.22 din Legea nr.317/2004, fiind greu de presupus că, după decalajul creat prin situația de fapt care stă la baza prezentei sesizări, se va mai identifica vreodată în viitor o situație în care toți membrii să fie aleși în același timp, astfel încât să se poată organiza o „ședință de constituire”. În plus, chiar noțiunea de ședință de constituire sugerează o optică unitară a legiuitorului în privința Consiliului Superior al Magistraturii, în sensul referirii la acesta ca la un organism comun, iar nu ca la un organism divizat prin criteriul unor mandate individuale, fără legătură între ele.

12. În concluzie, autorul excepției de neconstituționalitate consideră că art.54 alin.(1) teza întâi și art.57 din Legea nr.317/2004 prezintă deficiențe grave de conținut, care le conferă caracter neconstituțional, procedura de alegere a tuturor membrilor eligibili ai Consiliului Superior al Magistraturii, fie într-o singură operațiune, fie de fiecare dată când o persoană aleasă împlinește un mandat individual de 6 ani, nefiind suficient de clar și explicit stabilită la nivel legislativ, cu consecințe directe atât asupra activității Consiliului Superior al Magistraturii, cât și în ceea ce privește cariera profesională a membrilor săi aleși, judecători sau procurori. Or, contribuția Curții Constituționale la constituționalizarea legislației judiciare trebuie să se materializeze nu numai în deciziile pronunțate în cadrul controlului inițiativelor de revizuire a Constituției, în deciziile pronunțate în cadrul controlului constituționalității legilor înainte de promulgare, ci și în cele pronunțate în cadrul controlului posterior (cum este cauza de față), asupra unor prevederi cuprinse în legile privind organizarea instanțelor judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Public, statutul judecătorilor și

procurorilor, în legile de procedură civilă și penală, precum și în alte legi și acte juridice normative cu putere de lege, care interesează înlăptuirea justiției.

13. Pentru toate aceste argumente, autorul excepției solicită Curții să constate încălcarea dispozițiilor art.133 alin.(4) din Constituția României raportate la cerințele de claritate și previzibilitate ale legii, în accepțiunea art.20 din Constituția României, art.6 (dreptul la un proces echitabil) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cu referire la prevederile art.1 alin.(3) și (5) din Constituție privind statul de drept și obligația de respectare a legii. În temeiul art.1 alin.(5) din Constituție, „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”. Principiul supremației Constituției și principiul legalității sunt de esența cerințelor statului de drept, în sensul prevederilor constituționale ale art.16 alin.(2), conform cărora „*Nimeni nu este mai presus de lege*”.

14. Verificând îndeplinirea condițiilor de admisibilitate, **Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** a constatat că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.54 alin.(1) teza întâi și art.57 din Legea nr.317/2004 a fost ridicată în fața instanței de judecată și are ca obiect dispoziții dintr-o lege, în vigoare la data invocării excepției. Cu privire la condiția ca dispoziția legală să aibă legătură cu soluționarea cauzei, instanța de judecată a constatat că și aceasta este îndeplinită în speță. Astfel, ținând seama de dispozițiile art.29 alin.(1) din Legea nr.47/1992 care se referă la legătura cu soluționarea cauzei „în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia”, instanța arată că legiuitorul nu a exclus posibilitatea ca sesizarea să survină chiar și într-o cerere de suspendare formulată în temeiul art.14 din Legea nr.554/2004, de vreme ce legea nu distinge între

obiectul litigiilor de natura cărora sesizarea să depindă, fiind folosită expresia „oricare ar fi obiectul” cauzei. De asemenea, instanța judecătorească observă că nelegalitatea actului administrativ atacat a fost grefată, în motivarea cererii de chemare în judecată, inclusiv pe argumente privind inconsecvența de interpretare a dispozițiilor legale criticate pentru neconstituționalitate, astfel încât nu se poate susține că această excepție nu ar avea legătură cu soluționarea cauzei. Mai mult, nu se poate susține că dispozițiile legale a căror neconstituționalitate se solicită a fi constatată nu au legătură cu soluționarea cererii de suspendare, pe motiv că în această procedură nu este permisă antamarea fondului cauzei, de vreme ce în cadrul soluționării unei cereri de suspendare, formulată în temeiul art.14 din Legea nr.554/2004, instanța este chemată să verifice din punct de vedere formal legalitatea actului a cărui suspendare se solicită. Astfel, chestiunile ce țin de interpretarea unor texte de lege a căror aplicabilitate este evidentă în speță au legătură cu soluționarea cauzei, chiar în situația în care se solicită doar suspendarea actului, în condițiile în care art.29 din Legea nr.47/1992 nu limitează posibilitatea părților de a invoca excepția de neconstituționalitate „în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia”.

15. Cu privire la temeinicia excepției de neconstituționalitate, Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal apreciază că aceasta este întemeiată, întrucât dispozițiile criticate din Legea nr.317/2004 fac referire la mandatul membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, care este de 6 ani, fără a preciza dacă este vorba de mandatul fiecărui membru, individual, sau mandatul Consiliului, ca instituție ce funcționează în scopul garantării independenței justiției, fiind evidentă lipsa de claritate și de

previzibilitate a textelor de lege criticate, prin raportare la prevederile art.133 alin.(4) din Constituție. Nu este de ignorat nici împrejurarea că lipsa de claritate a acestor dispoziții legale a condus, în practică, la interpretări diferite, exemplu în acest sens fiind acela că, la solicitarea Consiliului Superior al Magistraturii, Senatul a hotărât modificarea unor hotărâri adoptate anterior, prin care se stabilea că durata mandatului membrilor Consiliului validați prin respectivele hotărâri expiră la data de 6 ianuarie 2017, aceeași cu durata celorlalți membri, pentru ca ulterior, prin Hotărârea nr.28 din 7 martie 2016, aceeași autoritate, Senatul României, să modifice propriile hotărâri și să valideze în calitate de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii aceiași judecători și procurori, fiecare pentru un mandat de 6 ani, calculat separat față de mandatele celorlalți membri, ale căror mandate erau în exercitare. Așadar, modificările de interpretare pe care le-a operat Senatul României în circumstanțierea textelor de lege criticate, relevă în mod evident că legislația în această materie nu denotă nici claritate și nici previzibilitate, lăsând loc la interpretări esențial diferite, care pun în discuție însăși modalitatea de funcționare a Consiliului.

16. Așa fiind, instanța apreciază că dispozițiile art.57 alin.(1) din Legea nr.317/2004 nu generează o interpretare consecventă prin raportare la prevederile constituționale reglementate în art.133 alin.(4), în măsura în care se interpretează că membrul ales în locul unui membru căruia i-a încetat mandatul anterior expirării duratei legale ar beneficia de un mandat întreg, de 6 ani, independent de mandatul Consiliului în care a fost ales. De altfel, împrejurarea că dispozițiile legale criticate prezintă lacune de interpretare este relevantă chiar de corespondența înaintată Senatului României de către Consiliul Superior al

Magistraturii, prin care acesta din urmă solicită sprijinul „în vederea lămuririi contradicțiilor din cuprinsul hotărârilor Senatului de validare a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, cu referire la durata mandatului unora dintre membri, în perspectiva faptului că în cursul anului 2016 urmează a fi organizate alegerile pentru Consiliul Superior al Magistraturii”.

17. Totodată, constatând că problemele generate de interpretarea inconsecventă a prevederilor Legii nr.317/2004 sunt mai vechi și subzistă în prezent, Curtea de Apel București concluzionează că este necesară intervenția instanței constituționale care să se pronunțe asupra conformității cu Legea fundamentală a dispozițiilor legale care reglementează durata mandatelor membrilor aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii în locul membrilor ale căror mandate au încetat anterior expirării duratei prevăzute de Constituție.

18. Potrivit art.30 alin.(1) din Legea nr.47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

19. **Guvernul** apreciază că, deși s-ar putea admite că prevederile legale criticate sunt incomplete, întrucât nu reglementează și situația punctuală a duratei mandatului membrilor Consiliului Superior al Magistraturii aleși ulterior, acest lucru nu face ca norma să devină impredictibilă și neclară. Detalierea la nivel infralegal a dispozițiilor constituționale referitoare la mandatul membrilor Consiliului poate și trebuie să fie suplinită printr-o clarificare legislativă nefiind, în principiu, de competența Curții Constituționale alegerea unei soluții legislative, fie în sensul alegerii noilor membri pentru un rest de mandat, fie în sensul alegerii pentru un mandat întreg

de 6 ani; astfel, dacă s-ar pronunța asupra textelor legale criticate, Curtea Constituțională ar urma să opteze pentru una dintre soluțiile amintite, respectiv să se pronunțe asupra oportunității, aspect ce depășește rolul acestei instanțe. În plus, potrivit art.2 alin.(3) din Legea nr.47/1992, „Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, *fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului*”.

20. În cazul în care instanța de contencios constituțional apreciază că excepția este admisibilă, Guvernul apreciază că textele criticate sunt constituționale în măsura în care se interpretează în sensul că membrul nou-ales al Consiliului Superior al Magistraturii continuă mandatul membrului pe care l-a înlocuit. Astfel, în stabilirea înțelesului unei norme juridice trebuie luat în considerare, dincolo de formularea gramaticală, scopul prevederii legale, adică intenția reală a legiuitorului (ratio legis), care în cazul de față este ca mandatul unui organ colectiv, cum este Consiliul Superior al Magistraturii, să fie unic pentru toți membrii, iar organizarea alegerilor pentru membrii acestui organism de importanță vitală pentru statul de drept să nu depindă de intervenția unor factori subiectivi, care țin de voința membrului în cauză sau de alte împrejurări cazuale: deces, demisie, incompatibilitate etc. De altfel, din redactarea art.133 alin.(4) din Constituție rezultă că legiuitorul constituant a reglementat în ansamblu, iar nu în mod individual, durata mandatului membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, art.133 din Constituție având ca obiect de reglementare rolul și structura Consiliului Superior al Magistraturii, iar nu statutul membrilor Consiliului, alcătuind, alături de art.134, secțiunea intitulată „*Consiliul Superior al Magistraturii*”.

21. **Președinții Senatului și Camerei Deputaților și Avocatul Poporului** nu au

comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

22. Curtea a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.d) din Constituție, precum și ale art.1 alin.(2), ale art.2, 3, 10 și 29 din Legea nr.47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

23. Obiectul excepției îl reprezintă prevederile art.54 alin.(1) teza întâi și art.57 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.628 din 1 septembrie 2012, cu modificările și completările ulterioare. Textele de lege criticate au următorul cuprins:

– Art.54 alin.(1) teza întâi: „*Durata mandatului membrilor aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii este de 6 ani, fără posibilitatea reînvestirii.[...]*”;

– Art.57: „(1) *În cazul încetării calității de membru al Consiliului Superior al Magistraturii înainte de expirarea mandatului, pentru locul rămas vacant se organizează noi alegeri, potrivit procedurii prevăzute de lege.*

(2) *Până la alegerea unui nou membru, interimatul va fi asigurat de judecătorul sau procurorul care a obținut numărul următor de voturi în cadrul alegerilor desfășurate potrivit art.8 alin.(3) sau art.13 ori, după caz, art.19.*”

24. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art.1 alin.(3) și

(5) referitoare la statul de drept și obligația de respectare a legii și a Constituției, în art.16 alin.(2), potrivit căruia „*Nimeni nu este mai presus de lege*”, precum și în art.20 privitor la tratatele internaționale privind drepturile omului. De asemenea, se pretind a fi nesocotite și prevederile art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil.

25. Cu privire la admisibilitatea excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că sunt întrunite condițiile prevăzute la art.29 alin.(1) – (3) din Legea nr.47/1992, și anume: excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în fața unei instanțe judecătorești, privește o dispoziție dintr-o lege în vigoare care are legătură cu soluționarea cauzei, iar prevederile atacate nu au fost constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.

26. Cu privire la îndeplinirea condiției de admisibilitate referitoare la legătura cu soluționarea cauzei, Curtea observă că litigiul dedus judecării instanței de fond are ca obiect soluționarea cererii de suspendare a unei hotărâri adoptate, în temeiul art.6 alin.(1) și (2) din Legea nr.317/2004, de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, cerere formulată de autorul excepției, Uniunea Națională a Judecătorilor din România. Potrivit art.14 alin.(1) din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004, în cazuri bine justificate și pentru prevenirea unei pagube iminente, după sesizarea autorității publice care a emis actul sau a autorității ierarhic superioare, în temeiul art.7 din Legea nr.554/2004, persoana vătămată poate să ceară instanței competente să dispună suspendarea executării actului administrativ unilateral până la pronunțarea instanței de fond. Cererea de suspendare a executării actului în condițiile art.14 din Legea

nr.554/2004 reprezintă o cerere subsecventă acțiunii întemeiate pe art.7 și 8 din aceeași lege, cerere prin care se solicită anularea actului administrativ.

27. Curtea reține că autorul excepției, prin cererea înregistrată la Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal în data de 14 aprilie 2016, a solicitat, în temeiul art.14 din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004, suspendarea executării Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.338 din 29 martie 2016, prin care s-a declanșat procedura de alegere doar pentru 6 membri ai Consiliului, până la pronunțarea instanței de fond asupra cererii de anulare a actului administrativ. Cererea de anulare a fost formulată urmând procedura prevăzută de lege, prin depunerea plângerii prealabile la Consiliul Superior al Magistraturii.

28. Prin Sentința civilă nr.1.475 din 29 aprilie 2016, pronunțată în Dosarul nr.2.668/2/2016, Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, sesizând Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.54 alin.(1) teza întâi și art.57 din Legea nr.317/2004, a admis cererea formulată de petentă și a dispus suspendarea executării Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.338 din 29 martie 2016.

29. Având în vedere obiectul litigiului, respectiv cererea de suspendare a unui act administrativ, Curtea reține că s-a ridicat problema legăturii cu soluționarea cauzei a dispozițiilor legale criticate. Sintagma „*legătură cu soluționarea cauzei*” cuprinsă în art.29 alin.(1) din Legea nr.47/1992 presupune „atât aplicabilitatea textului criticat în cauza dedusă judecării, cât și necesitatea invocării excepției de neconstituționalitate în scopul restabilirii stării de legalitate, condiții ce trebuie întrunite cumulativ,

pentru a fi satisfăcute exigențele pe care le impun dispozițiile art.29 alin.(1) din Legea nr.47/1992 în privința pertinentei excepției de neconstituționalitate în desfășurarea procesului” (în acest sens este Decizia Curții Constituționale nr.289 din 22 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.516 din 10 iulie 2014).

30. Cu privire la acest aspect, Curtea Constituțională, prin Decizia nr.196 din 4 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.231 din 22 aprilie 2013, pronunțată ca urmare a ridicării unei excepții de neconstituționalitate în cadrul procesual al soluționării cererii de suspendare a unei hotărâri adoptate de către Consiliul Superior al Magistraturii în temeiul art.55 din Legea nr.317/2004, a stabilit că „cererea de suspendare a executării actelor în condițiile art.14 din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004 reprezintă o cerere conexă acțiunii întemeiate pe art.7 și 8 din aceeași lege, cerere a cărei introducere este guvernată de principiul disponibilității”. În continuare, Curtea a reținut că, „deși excepția de neconstituționalitate (a dispozițiilor art.55 din Legea nr.317/2004) a fost ridicată în cursul soluționării unei cereri de suspendare a hotărârii de revocare, și nu în cadrul unei cereri întemeiate pe art.7 și 8 din Legea nr.554/2004, contestarea constituționalității textului legal ce face obiectul acesteia – text ce reprezintă temeiul legal care a stat la baza acțiunii de revocare (din calitatea de membru al Consiliului) –, cu eventuala finalitate de constatare a neconstituționalității sale, constituie un temei suficient de natură să justifice intervenția instanței judecătorești pentru a preveni producerea unei pagube iminente. De aceea, neconstituționalitatea textului menționat are un efect direct chiar asupra soluționării cererii introduse potrivit art.14 din Legea nr.554/2004, fără ca în acest fel să se prejudece acțiunea formulată în

temeiul art.7 și 8 din lege, în acest ultim caz, instanța judecătorească fiind liberă să aprecieze cu privire la incidența prezentei decizii asupra stabilirii motivelor pe care s-a întemeiat hotărârea de revocare”. Așadar, Curtea a statuat că dispozițiile legale criticate, constituind temeiul adoptării hotărârii de revocare din calitatea de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, au legătură cu soluționarea acțiunii deduse judecății.

31. Cu un alt prilej, Curtea Constituțională, prin Decizia nr.756 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.110 din 11 februarie 2015, pronunțată ca urmare a ridicării unei excepții de neconstituționalitate în cadrul cererii de suspendare a unei hotărâri adoptate de către Consiliul Superior al Magistraturii, prin care a fost respinsă contestația formulată împotriva modului de desemnare și alegere a unui membru în Consiliul Superior al Magistraturii, a constatat că, în cauza dedusă judecății, „cererea de suspendare formulată de autorul excepției a fost admisă, spre deosebire de situația existentă în dosarul în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate soluționată prin Decizia Curții Constituționale nr.196 din 4 aprilie 2013. În aceste condiții, chiar în ipoteza admiterii excepției de neconstituționalitate, decizia Curții Constituționale nu ar putea avea niciun efect concret asupra cauzei deja soluționate, în sensul că textul nu mai are aplicabilitate în cauza respectivă, tocmai prin pronunțarea unei asemenea hotărâri de către Curtea de Apel București”. Așadar, Curtea a constatat că textele criticate nu au legătură cu soluționarea cauzei în sensul art.29 alin.(1) din Legea nr.47/1992, astfel încât excepția de neconstituționalitate formulată a fost respinsă ca inadmisibilă.

32. Cu privire la cauza în care a fost pronunțată Decizia nr.756 din 16 decembrie 2014, Curtea reține că,

împotriva actului de sesizare a instanței constituționale, respectiv Sentința civilă nr.1.922 din 17 iunie 2014, pronunțată în Dosarul nr.3.799/2/2014, prin care *Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal admisesese cererea de suspendare a executării actului administrativ*, Consiliul Superior al Magistraturii a formulat recurs la *Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal*, care prin Decizia nr.1.141 din 12 martie 2015 **a respins cererea de suspendare a executării hotărârii plenului Consiliului, ca neîntemeiată**. Decizia instanței supreme a fost pronunțată ulterior soluționării excepției de neconstituționalitate. Având în vedere cele prezentate, Curtea reține că *actul de sesizare a Curții Constituționale prin care se dispusese suspendarea executării actului administrativ* (soluție care a constituit temeiul **respingerii ca inadmisibile a excepției de neconstituționalitate**, pe motiv că măsura suspendării a avut ca rezultat încetarea legăturii cu cauza a dispozițiilor criticate) *nu a soluționat în mod definitiv cauza*. Astfel, prin exercitarea căilor de atac, cauza a rămas una pendinte, astfel că instanța de recurs, reevaluând existența condițiilor de suspendare a executării actului administrativ, a adoptat **o soluție contrară celei luate de instanța de fond**. Prin urmare, Curtea observă că doar o soluție definitivă de suspendare a actului Consiliului Superior al Magistraturii ar face inadmisibilă excepția de neconstituționalitate.

33. Cu privire la prezenta cauză, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în cursul soluționării unei cereri de suspendare a hotărârii de declanșare a procedurii de alegere a 6 membri ai Consiliului Superior al Magistraturii. Chiar dacă cererea de suspendare a fost admisă, fiind prevenită pe această cale situația producerii unei

pagube iminente, Curtea ia act de faptul că împotriva Sentinței civile nr.1.475 din 29 aprilie 2016, pronunțate în Dosarul nr.2.668/2/2016 de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, Consiliul Superior al Magistraturii a formulat recurs, astfel că suspendarea dispusă de instanța de fond nu este una definitivă. Prin urmare, contestarea constituționalității art.54 alin.(1) teza întâi și art.57 din Legea nr.317/2004 (texte ce reprezintă temeiurile legale care, alături de Hotărârea Senatului nr.28/2016 privind modificarea hotărârilor Senatului nr.44/2011, nr.4/2012, nr.36/2012, nr.43/2012, nr.3/2013 și nr.47/2013, au stat la baza adoptării Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.338 din 29 martie 2016) și, în concret, decizia pe care Curtea Constituțională o va pronunța au un efect direct asupra judecării cererii introduse potrivit art.14 din Legea nr.554/2004, care nu a primit încă o soluție definitivă.

34. Așadar, Curtea reține că **dispozițiile legale criticate, constituind unele dintre temeiurile legale ale adoptării hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii de declanșare a procedurii de alegere a unor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, au legătură cu soluționarea cauzei deduse judecării, respectiv cererea de suspendare a acestui act administrativ, și, pe cale de consecință, Curtea se va pronunța asupra constituționalității lor**.

35. Consacrarea Consiliului Superior al Magistraturii, ca instituție fundamentală a statului, s-a realizat prin Constituția României din 1991, care la art.132 – 133 prevedea rangul constituțional al acestei autorități. Consiliul Superior al Magistraturii era alcătuit din magistrați aleși, pentru o durată de 4 ani, de Camera Deputaților și de Senat, în ședință comună.

36. Ca urmare a aprobării prin referendum a Legii de revizuire a Constituției României nr.429/2003, la data de 29 octombrie 2003 a intrat în vigoare Constituția României revizuită. Dispozițiile art.133 alin.(1) au consacrat rolul Consiliului Superior al Magistraturii de garant al independenței justiției, iar în ceea ce privește componența Consiliului, potrivit dispozițiilor alin.(2) al art.133 din Constituție, aceasta reflectă structura autorității judecătorești și asigură legătura cu societatea civilă, fiind alcătuit din 19 membri, dintre care 9 judecători și 5 procurori, aleși de adunările generale ale magistraților, 2 reprezentanți ai societății civile, aleși de Senat, și 3 membri de drept, respectiv ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

37. Dispozițiile art.133 alin.(4) din Constituție prevăd că „**Durata mandatului membrilor Consiliului Superior al Magistraturii este de 6 ani**”. Interpretând aceste norme, prin Decizia nr.375 din 6 iulie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.591 din 8 iulie 2005, Curtea a stabilit că „dispozițiile Constituției sunt imperative și, potrivit principiilor statului de drept, sunt obligatorii *erga omnes*, inclusiv pentru Parlament ca autoritate legiuitoare. Așadar, Parlamentul nu poate, fără încălcarea Constituției, să micșoreze durata mandatului membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, nici printr-o dispoziție explicită și nici printr-o dispoziție a cărei aplicare produce un asemenea efect”. În concordanță cu art.133 alin.(4) din Constituție, dispozițiile art.54 alin.(1) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii prevăd că „*Durata mandatului membrilor aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii este de 6 ani, fără posibilitatea reînvestirii*”. Legea nr.317/2004, în

forma sa inițială, nu prevedea o asemenea interdicție, modificarea fiind operată ca urmare a intrării în vigoare a Legii nr.247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.653 din 22 iulie 2005. Analizând constituționalitatea normei, prin Decizia nr.53 din 25 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.90 din 3 februarie 2011, Curtea a reținut că „prin instituirea acestei interdicții nu sunt afectate drepturi ale membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, aleși anterior intrării în vigoare a Legii nr.247/2005 și care doresc să obțină un nou mandat. La data când au dobândit calitatea de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, aceștia aveau numai vocația de a fi aleși pentru un nou mandat”, astfel că prin noua reglementare nu se încalcă principiul neretroactivității legii, consacrat prin prevederile art.15 alin.(2) din Constituție. Pe de altă parte, Curtea a reținut că dispozițiile art.51 alin.(1) din Legea nr.317/2004 [devenit, după republicarea legii, art.54 alin.(1), n.r.] „nu aduc modificări legate de conținutul mandatului, modul de exercitare al acestuia sau durata lui, ci instituie o interdicție, și anume aceea de a nu avea mai mult de un mandat. [...] Posibilitatea unei noi candidaturi, după expirarea mandatului, este un element extrinsec acestuia, ce poate fi modificat pentru viitor, prin lege.” Prin urmare, „atât propunerea de validare, cât și validarea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii trebuie să se întemeieze pe verificarea prealabilă a respectării procedurilor de alegere, a îndeplinirii cerințelor legale pentru ocuparea respectivei demnități, precum și a interdicțiilor și incompatibilităților ce pot rezulta fie din statutul personal, fie din alte prevederi legale”.

38. Potrivit rolului și atribuțiilor conferite de art.133 și 134 din Constituție,

dar și din perspectiva modalității în care se iau hotărârile, atât în plen, cât și în secții, Consiliul Superior al Magistraturii este un organ colectiv, cu membri aleși pe durata unui singur mandat, având o serie de drepturi și îndatoriri stabilite atât prin Constituție, cât și prin legea organică. În baza art.23 alin.(1) din Legea nr.317/2004, „*Consiliul Superior al Magistraturii funcționează ca organ cu activitate permanentă. Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii se iau în plen sau în secții, potrivit atribuțiilor care revin acestora*”. Îndeplinirea tuturor atribuțiilor prevăzute de cap. IV din Legea nr.317/2004 presupune întrunirea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii sau a secțiilor acestuia, iar nu o activitate individuală a membrilor Consiliului. Sub acest aspect, Curtea Constituțională, prin Decizia nr.196 din 4 aprilie 2013 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.55 alin.(4) și (9) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.231 din 22 aprilie 2013, a reținut că, „potrivit dispozițiilor constituționale și infraconstituționale, calitatea de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, ca autoritate reprezentativă în cadrul sistemului judiciar, presupune o identitate de statut în raport cu celelalte puteri. Așadar, statutul membrilor Consiliului implică calitatea de demnitar, potrivit art.54 alin.(1) din Legea nr.317/2004, calitate recunoscută și deputaților și senatorilor. Ca și aceștia, membrii Consiliului sunt aleși pe durata mandatului, prin vot direct, secret și liber exprimat. În realizarea mandatului lor, membrii aleși ai Consiliului au o serie de drepturi și îndatoriri stabilite atât prin Constituție, cât și prin legea organică, stabilindu-se condițiile pentru desfășurarea activității specifice.”

39. Analizând comparativ mandatul celor două organisme constituționale

colective, Parlamentul și Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea observă că Legea fundamentală stabilește, prin art.63 alin.(1), durata mandatului celor două Camere ale Parlamentului, iar prin art.133 alin.(4), durata mandatului membrilor Consiliului Superior al Magistraturii. Ceea ce urmărește legiuitorul constituant în ambele ipoteze, deci obiectul de reglementare al dispozițiilor constituționale, este **determinarea duratei mandatului constituțional** al fiecăreia dintre cele două autorități publice, sub acest aspect diferența de terminologie/semantică fiind una formală, iar nu de conținut. *Mandatul constituțional este unic, colectiv și aplicabil autorității constituționale, iar nu fiecărui membru al său, individual.*

40. De altfel, Curtea constată că aceeași interpretare, conformă spiritului și literei Constituției, se regăsește și în cazul reglementării constituționale a altor autorități de rang constituțional, precum Curtea Constituțională sau Curtea de Conturi. Astfel, în ceea ce privește instanța constituțională, art.142 alin.(2) din Constituție prevede că aceasta „se compune din nouă **judecători, numiți pentru un mandat de 9 ani**, care nu poate fi prelungit sau înnoit”, iar art.145 reglementează că „**Judecătorii Curții Constituționale sunt independenți în exercitarea mandatului lor și inamovibili pe durata acestuia.**” Or, nu se poate susține în mod rezonabil că judecătorul constituțional îndeplinește un mandat individual, autonom de instanța al cărui membru este, întrucât, sub aspectul duratei sale, mandatul constituțional aparține Curții Constituționale, în ansamblul său, care se înnoiește doar în condițiile prevăzute de lege. Astfel, potrivit art.142 alin.(5) din Constituție, „*Curtea Constituțională se înnoiește cu o treime din judecătorii ei, din 3 în 3 ani, în condițiile prevăzute de legea organică a Curții*”. Legea nr.47/1992 stabilește, la art.5

alin.(1), mandatul judecătorilor instanței constituționale, respectiv numirea celor 9 judecători „pentru un mandat de 9 ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit”. Dispozițiile art.67 alin.(1) din lege reglementează cazurile de încetare a mandatului de judecător al Curții Constituționale, și anume: la expirarea termenului pentru care a fost numit sau în caz de demisie, de pierdere a drepturilor electorale, de excludere de drept ori de deces, în situațiile de incompatibilitate sau de imposibilitate a exercitării funcției de judecător mai mult de 6 luni, precum și în caz de încălcare a prevederilor art.16 alin.(3) sau ale art.40 alin.(3) din Constituție sau pentru încălcarea gravă a obligațiilor prevăzute la art.64 din Legea nr.47/1992, care prevăd obligațiile legale ale judecătorilor constituționali. În cazul în care mandatul a încetat înainte de expirarea duratei pentru care judecătorul a fost numit, iar perioada rămasă depășește 6 luni, autoritatea publică competentă va numi un nou judecător. Potrivit art.68 alin.(2) teza a doua din lege, „Mandatul judecătorului astfel numit încetează la expirarea duratei mandatului pe care l-a avut judecătorul înlocuit”.

41. Într-o situație similară se află și consilierii de conturi de la Curtea de Conturi. În cazul lor, Constituția prevede la art.140 alin.(4) că „sunt numiți de Parlament pentru un mandat de 9 ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit. Membrii Curții de Conturi sunt independenți în exercitarea mandatului lor și inamovibili pe durata acestuia”. În temeiul art.46 din Legea nr. 94/1992, „(1) Membrii Curții de Conturi sunt numiți de Parlament, la propunerea comisiilor permanente pentru buget, finanțe și bănci ale celor două Camere, pentru un mandat de 9 ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit.

(2) Curtea de Conturi se înnoiește cu o treime din consilierii de conturi numiți

de Parlament, din 3 în 3 ani, începând cu data expirării mandatului actualilor consilieri de conturi în funcție.[...]

(6) Posturile de consilieri de conturi devenite vacante pot fi ocupate doar pentru perioada rămasă până la expirarea mandatului celui a cărui activitate a încetat.”

42. Ținând seama de prevederile constituționale care reglementează situațiile analoage expuse, Curtea concluzionează că prevederile art.133 alin.(4) din Constituție stabilesc durata mandatului Consiliului Superior al Magistraturii, organism colegial și autoritate publică de rang constituțional, iar nu a unor mandate individuale, exercitate autonom de fiecare membru în parte. Prin urmare, Consiliul se înnoiește în condițiile prevăzute de legea proprie de organizare și funcționare, din 6 în 6 ani, în ceea ce privește membrii aleși – 9 judecători, 5 procurori, 2 reprezentanți ai societății civile – , și ori de câte ori le încetează mandatul în virtutea căruia dobândesc calitatea de membri de drept ai Consiliului Superior al Magistraturii, în cazul ministrului justiției, președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorului General al Parchetului Înaltei Curți de Casație și Justiție.

43. Legea nr.317/2004 prevede în cap. II – Organizarea Consiliului Superior al Magistraturii, secțiunea 2 – Alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, procedura de alegere a judecătorilor și procurorilor în cadrul adunărilor generale de la instanțele și parchetele reprezentate în Consiliu. Membrii Consiliului Superior al Magistraturii se aleg din rândul judecătorilor și procurorilor numiți de Președintele României, în urma depunerii candidaturilor. Consiliul Superior al Magistraturii verifică legalitatea procedurilor de alegere, alcătuiește lista finală cuprinzând magistrații aleși și o transmite Biroului permanent al Senatului.

Senatul, în prezența majorității membrilor săi, pe baza raportului Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări, validează lista cuprinzând magistrații aleși ca membri ai Consiliului Superior al Magistraturii. În ceea ce privește reprezentanții societății civile, Senatul alege cei 2 reprezentanți ai societății civile în Consiliul Superior al Magistraturii, dintre candidații propuși de organizațiile profesionale ale juriștilor, consiliile profesionale ale facultăților de drept acreditate, asociațiile și fundațiile care au ca obiectiv apărarea drepturilor omului.

44. Din analiza sistematică a dispozițiilor legale rezultă că procedura de alegere a Consiliului Superior al Magistraturii este **o procedură unitară, care se desfășoară simultan pentru toate categoriile de judecători și procurori**, în funcție de instanțele sau parchetele corespunzătoare.

45. Astfel, potrivit art.6 alin.(2) din Legea nr.317/2004, **„Data la care au loc adunările generale ale judecătorilor și ale procurorilor se stabilește de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii cu cel puțin 90 de zile înainte de expirarea mandatului membrilor acestuia și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, și pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii.”** Din interpretarea literală și gramaticală a normei reiese că procedura de alegere a membrilor Consiliului este declanșată prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, care stabilește data la care au loc alegerile, după un calendar care să respecte etapele procedurale prevăzute de lege. Data stabilită de Plenul C.S.M. pentru alegerea noilor membri este determinată de „data expirării mandatului membrilor Consiliului” și trebuie să fie fixată cu cel puțin 90 de zile înainte de aceasta, sub acest aspect, legea fiind suficient de clară, indicând o dată unică: la expirarea mandatului. Norma folosește noțiunea de „mandat”,

la singular, și o atribuie sintagmei „membrilor Consiliului Superior al Magistraturii”, care folosește pentru substantivul determinant pluralul. Interpretând logico-gramatical textul legal, rezultă că mandatul este unul singur și aparține membrilor Consiliului, ca subiect de drept colectiv, Consiliul fiind un organism colegial. Implicit, o atare interpretare o exclude pe aceea conform căreia mandatul este unul individual, aparținând persoanei, de vreme ce norma nu folosește noțiunea de „mandate”, deci pluralul, corespunzătoare „membrilor Consiliului Superior al Magistraturii”. Sub acest aspect este de remarcat și faptul că legea nu folosește nicăieri în cuprinsul său sintagma „mandatul membrului Consiliului”, ci doar sintagma „calitatea de membru al Consiliului”. Prin urmare, asocierea între noțiunile de „mandat” și cea de „membru”, întrucât nu are o consacrare legală, ci doar una doctrinară sau jurisprudențială, nu poate avea semnificația unui mandat individual al persoanei care deține calitatea de membru, sub aspectul duratei sale, ci vizează mandatul organului colegial, al Consiliului Superior al Magistraturii, al cărui membru este persoana în cauză.

46. În plus, prevederile **art.6 alin.(2) din lege se referă la „expirarea mandatului”**, eveniment care se poate întâmpla doar după epuizarea termenului constituțional și legal de 6 ani, **iar nu la „încetarea calității de membru”** care poate interveni nu doar la expirarea mandatului, ci oricând pe parcursul celor 6 ani, dacă sunt îndeplinite condițiile legale **prevăzute de art.54 alin.(4) din lege, respectiv prin demisie, revocare din funcție, nerezolvarea stării de incompatibilitate, nerespectarea dispozițiilor art.7 din Legea nr.303/2004, imposibilitatea exercitării atribuțiilor pe o perioadă mai mare de 3 luni, precum și prin deces**. În aceste situații postul de membru al Consiliului Superior al

Magistraturii devine vacant. Astfel, legiuitorului nu optează să reglementeze în cuprinsul normei declanșarea procedurii alegerilor la încetarea calității de membru, în funcție de modul prin care aceasta se realizează, ci alege doar o singură modalitate de încetare a calității, și anume cea a expirării mandatului de 6 ani al membrilor Consiliului. **Astfel, prevederile art.6 alin.(2) din lege stabilesc, ca dată de reper, data expirării mandatului, care presupune întotdeauna epuizarea termenului de 6 ani, și constituie o dată fixă, certă, periodică. Este evident că suntem în prezența unei proceduri unitare, cu desfășurare simultană pentru toate instanțele și parchetele din țară.** Dacă voința legiuitorului nu ar fi fost să stabilească o asemenea dată pentru desfășurarea alegerilor, norma ar fi prevăzut ca reper data încetării calității de membru – o dată variabilă, de la caz la caz. Or, pentru celelalte ipoteze de încetare a calității de membru, legiuitorul a prevăzut că, pentru locul rămas vacant se organizează noi alegeri, dispozițiile legale privind alegerea urmând a se aplica în mod corespunzător. O atare împrejurare nu produce, însă, nicio consecință juridică asupra duratei mandatului membrilor Consiliului, deci asupra mandatului organismului colegial, care va expira la împlinirea termenului de 6 ani. Persoana care dobândește calitatea de membru al Consiliului și ocupă locul rămas vacant va exercita funcția publică pentru restul de mandat rămas până la expirarea acestui termen, când se vor organiza alegeri generale, conform procedurii stabilite de lege.

47. Potrivit art.14 alin.(3) din lege, „în procedura de alegere a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, fiecare judecător și procuror votează **un număr de candidați egal cu numărul membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, care reprezintă categoria de instanțe sau parchete la nivelul**

căroră judecătorul sau, după caz, procurorul își desfășoară activitatea”. Nerespectarea acestei obligații legale atrage incidența alin.(4) al art.14, care prevede că, „în cazul în care au fost votate mai puține persoane decât cele prevăzute la alin.(3), **votul este nul**”. Cu alte cuvinte, potrivit procedurii de alegere a membrilor Consiliului, prin votul pe care îl exercită judecătorul sau procurorul, după caz, acesta trebuie să își exprime opțiunea cu privire la atâtia candidați câți corespund categoriei instanței sau parchetului la nivelul căreia/căruia judecătorul sau, după caz, procurorul își desfășoară activitatea are dreptul să aleagă ca membri ai Consiliului, întrucât procedura de vot vizează alegerea tuturor membrilor organului colectiv, ca urmare a expirării mandatului vechiului Consiliu Superior al Magistraturii, la împlinirea celor 6 ani. **Astfel, apare cu evidență caracterul general al alegerilor, simultan pentru toți membri.** Alegătorul, judecător sau procuror, nu poate converti/modifica, prin votul său, acest caracter de generalitate al alegerilor, fiind obligat să aleagă numărul de membri corespunzător categoriei din care face parte, sub sancțiunea anulării votului său. **Așadar, el nu își poate manifesta opțiunea cu privire la mai puține persoane decât cele prevăzute de lege, tocmai datorită caracterului de organ colegial al Consiliului, care nu poate funcționa decât în componența și în condițiile stabilite de Constituție.**

48. În continuare, potrivit art.16 și 17 din lege, Consiliul Superior al Magistraturii centralizează rezultatele votului din circumscripțiile tuturor curților de apel și ale parchetelor de pe lângă acestea, dobândind calitatea de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii persoanele care au obținut numărul cel mai mare de voturi la nivel național: 3 judecători de la curțile de apel, 2 judecători de la tribunale și tribunalele

specializate, 2 judecători de la judecătorii, 1 procuror de la parchetele de pe lângă curțile de apel, 2 procurori de la parchetele de pe lângă tribunale și tribunalele specializate și 1 procuror de la parchetele de pe lângă judecătorii. Dispozițiile legale stabilesc în sarcina Consiliului obligația de a centraliza rezultatele votului, transmise de către cele 6 adunări generale (3 ale judecătorilor și 3 ale procurorilor), precum și de Înalta Curte de Casație și Justiție și de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, și de a verifica legalitatea procedurilor de alegere a tuturor membrilor Consiliului. După centralizarea rezultatelor și soluționarea eventualelor contestații, în temeiul art.18 alin.(1) din lege, Consiliul Superior al Magistraturii alcătuiește **lista finală** cuprinzând magistrații aleși și o transmite Biroului permanent al Senatului. Dispozițiile legale fac vorbire despre „lista finală”, deci despre alegerea în cadrul aceleiași proceduri a tuturor membrilor Consiliului, rezultatul votului fiind centralizat într-un document care cuprinde judecătorii și procurorii care au obținut majoritatea de voturi în adunările generale sau cei care au obținut numărul cel mai mare de voturi în turul doi al alegerilor. În cazul în care opțiunea legiuitorului ar fi fost în sensul unor alegeri individuale, vizând fiecare membru în parte, aceste prevederi ar fi inutile, având în vedere că, în prealabil, dispozițiile art.4 și 5 din lege stabilesc componența fiecărei secții a Consiliului, iar reluarea soluției legislative în acest context ar fi redundantă. Or, *legiuitorul reiterează întreaga componență a Consiliului ca rezultat al voturilor exprimate în cadrul alegerilor, tocmai pentru a sublinia caracterul unitar și simultan al procedurii și caracterul general al alegerilor, aspecte importante în calificarea duratei de 6 ani a mandatului membrilor Consiliului ca fiind inerentă organului colectiv.*

49. În fine, potrivit dispozițiilor art.22 din lege, în termen de 15 zile de la publicarea hotărârilor Senatului privind validarea și alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție convoacă membrii Consiliului Superior al Magistraturii în ședința de constituire. Legea determină momentul de constituire a organului colegial, care nu poate fi mai târziu de 15 zile de la data în care cele două hotărâri ale Senatului, de validare a listei finale cuprinzând cei 9 judecători și cei 5 procurori aleși, respectiv de alegere a celor 2 reprezentanți ai societății civile, sunt publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I. *Dacă s-ar admite interpretarea că mandatul membrilor aleși ai Consiliului este individual, iar alegerile se organizează pentru fiecare dintre aceștia, în funcție de data expirării mandatului anterior, atunci este evident că niciodată nu s-ar mai putea pune problema unei ședințe de constituire, în sensul art.22 din Legea nr.317/2004. Alegerea individuală a membrilor Consiliului ar crea un decalaj care s-ar perpetua în timp, împrejurare care ar face inaplicabil art.22 din lege, întrucât e dificil de presupus că va putea fi îndeplinită condiția premisă, aceea în care toți membri să fie aleși în același timp, în cadrul unei proceduri unice. Într-o atare ipoteză nu poate fi identificat momentul în care se poate organiza o ședință de constituire a Consiliului, în care să fie aleși președintele și vicepreședintele Consiliului Superior al Magistraturii și să se stabilească atribuțiile și responsabilitățile fiecărui membru permanent, pe domenii de activitate. Or, sintagma „ședință de constituire” din cuprinsul normei demonstrează tocmai viziunea unitară a legiuitorului în privința modalității de organizare și funcționare a Consiliului, scopul fiind acela de a crea un organism colegial, care funcționează în plen și în secții, în cadrul căruia fiecare*

membru să aibă atribuții determinate, dar interdependente.

50. În concluzie, prevederile art.133 alin.(4) din Constituție stabilesc durata mandatului Consiliului Superior al Magistraturii, organism colegial și autoritate publică de rang constituțional, iar nu a unor mandate individuale, exercitate autonom de fiecare membru în parte. De asemenea, din analiza dispozițiilor Legii nr.317/2004, rezultă că procedura de alegere a Consiliului Superior al Magistraturii este o procedură unitară, care se desfășoară simultan pentru toate categoriile de judecători și procurori, în funcție de instanțele sau parchetele corespunzătoare. Prin urmare, Consiliul se înnoiește în condițiile prevăzute de legea proprie de organizare și funcționare, din 6 în 6 ani, în ceea ce privește membrii aleși – 9 judecători, 5 procurori, 2 reprezentanți ai societății civile – , și ori de câte ori le încetează mandatul în virtutea căruia dobândesc calitatea de membri de drept ai Consiliului Superior al Magistraturii, în cazul ministrului justiției, președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorului general al Parchetului Înaltei Curți de Casație și Justiție.

51. Având în vedere aceste considerente, *Curtea ar putea concluziona că dispozițiile Legii nr.317/2004 cu privire la procedura de alegere și la durata mandatului membrilor Consiliului Superior al Magistraturii sunt **clare, previzibile și în acord cu prevederile art.1 alin.(5) și art.133 alin.(4) din Constituție, pe perioada de activitate a acestor norme, ele fiind interpretate și aplicate în acord cu prevederile constituționale.***

52. **Însă**, în speța dedusă judecării, autorul excepției învederează instanței constituționale **o schimbare sub aspectul interpretării dispozițiilor legale cuprinse în art.54 alin.(1) teza întâi, coroborat cu art.57 din Legea**

nr.317/2004, și anume calificarea mandatului de 6 ani al membrilor aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii ca un mandat individual, autonom față de mandatul organismului colegial. Acest revirement a fost generat de scrisoarea Consiliului Superior al Magistraturii prin care s-a solicitat Senatului României rectificarea unor hotărâri în scopul lămuririi „contradicțiilor din cuprinsul hotărârilor Senatului de validare a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, cu referire la durata mandatului unora dintre membri, în perspectiva faptului că în cursul anului 2016 urmează a fi organizate alegerile pentru Consiliul Superior al Magistraturii”. Prin scrisoarea menționată se arată: „După cum se constată, în toate hotărârile Senatului de validare a membrilor Consiliului ce au urmat Hotărârii nr.11/2011 s-a stabilit ca dată de expirare a mandatelor data de 6 ianuarie 2017, adică aceeași dată la care urmează să expire mandatele primilor membri validați de Senat prin hotărârea menționată. Or, în raport cu cele stabilite de Senat, se va ajunge în situația în care mandatul membrilor Consiliului validați prin aceste hotărâri – respectiv membrii aleși ca urmare a încetării mandatului unui membru al Consiliului înainte de împlinirea duratei, membrii aleși ca urmare a expirării mandatelor ultimilor 3 membri din Consiliul anterior, precum și cei 3 membri validați prin Hotărârea Senatului nr.44 – să aibă, în concret, o durată mai mică decât cea de 6 ani prevăzută expres în Legea fundamentală, dar și în legea organică. [...] Procedându-se astfel, s-a ajuns și în situația creării unor diferențe nejustificate legislativ între membrii Consiliului, doar unii dintre aceștia, respectiv cei validați prin prima hotărâre (Hotărârea nr.11/2011), exercitându-și mandatul pe întreaga perioadă de 6 ani consacrată constituțional; diferența este cu atât mai

vizibilă în cazul acelor membri care nu au fost aleși ca urmare a încetării mandatului altor membri. Ca atare, este necesară lămurirea contradicțiilor semnalate din cuprinsul hotărârilor de validare, cu referire la durata mandatului membrilor Consiliului care, în opinia noastră, trebuie să fie de 6 ani în cazul fiecărui membru, în parte.”

53. Noua interpretare a produs efecte juridice, dispozițiile legale constituind temeiul adoptării Hotărârii Senatului nr.28/2016 privind modificarea hotărârilor Senatului nr.44/2011, nr.4/2012, nr.36/2012, nr.43/2012, nr.3/2013 și nr.47/2013 prin care s-a modificat durata mandatelor membrilor Consiliului Superior al Magistraturii validați prin respectivele hotărâri și a Hotărârii nr.50/2016 privind validarea unui magistrat ales ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii.

54. Potrivit hotărârilor Senatului nr.44/2011, nr.4/2012, nr.36/2012, nr.43/2012, nr.3/2013 și nr.47/2013, persoanele nominalizate erau validate în calitate de membri ai Consiliului pentru restul de mandat al Consiliului, mandat care expiră în toate cazurile la data de 6 ianuarie 2017, după modelul *„Se validează domnul/doamna judecător/procuror [...] ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii, pentru un mandat care va expira la data de 6 ianuarie 2017.”* Hotărârea Senatului nr.28/2016 modifică aceste hotărâri în sensul atribuirii unui mandat de 6 ani fiecărui membru al Consiliului, care va expira evident la date diferite, ulterioare datei de 6 ianuarie 2017, în funcție de data validării individuale, după modelul *„Se validează domnul/doamna judecător/procuror [...] ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii, pentru un mandat de 6 ani.”*

55. Astfel, în lipsa oricărei motivări, Senatul a adoptat o interpretare vădit diferită de interpretarea anterioară a dispozițiilor constituționale și legale. Prin modificările operate, Senatul a optat

pentru interpretarea în sensul că fiecare membru al Consiliului Superior al Magistraturii este validat pe un mandat întreg de șase ani, care va curge individual, independent de mandatele celorlalți membri. Ca urmare a acestor hotărâri ale Senatului, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a adoptat Hotărârea nr.338/2016, prin care a dispus declanșarea procedurii de alegere doar pentru 6 membri ai Consiliului, în locul celor al căror mandat de 6 ani expiră, respectiv 1 judecător de la Înalta Curte de Casație și Justiție, 2 judecători de la curțile de apel, 2 judecători de la judecătorii și 1 procuror de la parchetele de pe lângă tribunale. În mod implicit, pentru ceilalți 8 membri, mandatul continuă să curgă până la data împlinirii termenului de 6 ani, dată care diferă de la persoană la persoană, în funcție de data validării sau alegerii în calitatea de membru al Consiliului.

56. Luând în considerare faptul că noua interpretare și aplicare a dispozițiilor art.54 alin.(1) teza întâi coroborate cu art.57 din Legea nr.317/2004 au fost asumate de cele două autorități publice cu competență decizională în această materie (Senatul României și Consiliul Superior al Magistraturii) și faptul că actele adoptate de acestea produc efecte juridice, determinând modalitatea de desfășurare a procedurii de alegere a noilor membri ai Consiliului, cu consecința modificării structurii de organizare și funcționare a acestui organism colectiv, Curtea constată că sunt incidente cele statuate în jurisprudența sa cu privire la neconstituționalitatea normelor legale generată de interpretarea lor.

57. Astfel, prin Decizia nr.448 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.5 din 7 ianuarie 2014, Curtea, fără a nega rolul de „legislator negativ” al instanței de contencios constituțional, a reținut că „deturnarea reglementărilor legale de la

scopul lor legitim, printr-o sistematică interpretare și aplicare eronată a acestora de către instanțele judecătorești sau de către celelalte subiecte chemate să aplice dispozițiile de lege, poate determina neconstituționalitatea acelei reglementări. În acest caz, Curtea a considerat că are competența de a elimina viciul de neconstituționalitate astfel creat, esențial în asemenea situații fiind asigurarea respectării drepturilor și libertăților persoanelor, precum și a supremației Constituției. Astfel, indiferent de interpretările ce se pot aduce unui text, atunci când Curtea Constituțională a hotărât că numai o anumită interpretare este conformă cu Constituția, menținându-se astfel prezumția de constituționalitate a textului în această interpretare, atât instanțele judecătorești, cât și organele administrative trebuie să se conformeze deciziei Curții și să o aplice ca atare.”

58. De asemenea, prin Decizia nr.1.092 din 18 decembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.67 din 31 ianuarie 2013, Curtea a statuat că, „în cazul în care un text legal poate genera interpretări diferite, este obligată să intervină ori de câte ori acele interpretări generează încălcări ale prevederilor Legii fundamentale. Constituția reprezintă cadrul și măsura în care legiuitorul și celelalte autorități pot acționa; astfel, și interpretările care se pot aduce noimei juridice trebuie să țină cont de această exigență de ordin constituțional cuprinsă chiar în art.1 alin.(5) din Legea fundamentală, potrivit căruia în România respectarea Constituției și a supremației sale este obligatorie.”

59. Analizând criticile de neconstituționalitate formulate cu privire la diferite dispoziții legale din perspectiva modului de interpretare a acestora de către destinatarii normelor, Curtea a pronunțat decizii interpretative prin care, păstrând textul legal în fondul activ al dreptului, a sancționat interpretarea care a dat valențe

de neconstituționalitate acestuia, stabilind interpretarea care face textul compatibil cu dispozițiile Legii fundamentale. Cu titlu de exemplu, Curtea amintește Decizia nr.536 din 28 aprilie 2011, Decizia nr.766 din 15 iunie 2011, Decizia nr.265 din 6 mai 2014, Decizia nr.336 din 30 aprilie 2015 sau Decizia nr.841 din 10 decembrie 2015.

60. Pentru toate aceste argumente, Curtea constată că instanța constituțională este obligată să se pronunțe asupra dispozițiilor legale în noua interpretare pe care autoritățile publice implicate le-o conferă și să constate neconstituționalitatea acestora prin raportare la prevederile constituționale cuprinse în art.1 alin.(5) care consacră principiul supremației Constituției și obligația respectării legilor, în componenta referitoare la claritatea și previzibilitatea normelor, și în art.133 alin.(4) care stabilește durata mandatului membrilor Consiliului Superior al Magistraturii. Durata mandatului constituțional și legal al Consiliului vizează autoritatea publică, în ansamblul său, în vreme ce persoanele alese dobândesc calitatea de membru al acestuia și o exercită până la împlinirea termenului de 6 ani. Prin urmare, având în vedere trăsătura Consiliului Superior al Magistraturii de organism colegial, mandatul membrilor săi expiră la împlinirea termenului de 6 ani, deci la aceeași dată pentru toți membrii. Cu alte cuvinte, persoanele care dobândesc calitatea de membru al Consiliului pe parcursul termenului de 6 ani, ocupând un loc vacant în cadrul organismului colegial, își vor îndeplini atribuțiile legale și constituționale de la data validării sau alegerii în funcție, după caz, pentru restul de mandat rămas până la expirarea acestui termen. Orice interpretare contrară, în sensul că fiecare membru al Consiliului Superior al Magistraturii poate fi validat sau ales pe un mandat întreg de 6 ani, care curge individual, independent

de mandatele celorlalți membri, este neconstituțională. De asemenea, Curtea constată că, în aplicarea art.54 alin.(1) teza întâi din Legea nr.317/2004, restul de mandat, necesar respectării normei constituționale prevăzute de art.133 alin.(4), care cade sub incidența interdicției prevăzute de art.54 alin.(1) teza a doua din lege, neputând fi prelungit sau înnoit. Posibilitatea unei noi candidaturi, după expirarea mandatului împlinit în condițiile Constituției, este un element extrinsec acestuia, ce poate fi modificat pentru viitor, numai ca urmare a modificării dispozițiilor Legii nr.317/2004.

61. În concluzie, întrucât numai dispozițiile art.54 alin.(1) teza întâi din lege reglementează durata mandatului, deci au ca obiect aspectele care au generat o interpretare diferită, viciată din perspectiva constituționalității, în vreme ce prevederile art.57 stabilesc doar organizarea de alegeri pentru locul rămas vacant în cazul încetării calității de membru al Consiliului Superior al Magistraturii înainte de expirarea mandatului, Curtea urmează să admită excepția de neconstituționalitate și să constate constituționalitatea dispozițiilor art.54 alin.(1) teza întâi din Legea nr.317/2004 în măsura în care persoana aleasă pentru ocuparea unui loc vacant își exercită calitatea de membru al Consiliului Superior al Magistraturii pentru restul de mandat rămas până la expirarea termenului de 6 ani, și să respingă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.57 din Legea nr.317/2004 în raport cu criticile formulate.

62. Având în vedere considerentele expuse, Curtea constată că Hotărârea Senatului nr.28/2016 privind modificarea hotărârilor Senatului nr.44/2011, nr.4/2012, nr.36/2012, nr.43/2012, nr.3/2013 și nr.47/2013 prin care s-a modificat durata mandatelor membrilor Consiliului Superior al Magistraturii validați prin respectivele hotărâri, precum și Hotărârea

Senatului nr.50/2016 privind validarea unui magistrat ales ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii, al căror temei legal de adoptare îl constituie dispozițiile art.54 alin.(1) teza întâi din Legea nr.317/2004, în interpretarea declarată neconstituțională prin prezenta decizie, rămân fără efecte juridice.

63. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art.146 lit.d) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.1-3, al art.11 alin.(1) lit.A.d) și al art.29 din Legea nr.47/1992, cu unanimitate de voturi,

**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,
ÎN NUMELE LEGII,
DECIDE:**

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Uniunea Națională a Judecătorilor din România în Dosarul nr.2.668/2/2016 al Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art.54 alin.(1) teza întâi din Legea nr.317/2004 sunt constituționale în măsura în care persoana aleasă pentru ocuparea unui loc vacant își exercită calitatea de membru al Consiliului Superior al Magistraturii pentru restul de mandat rămas până la expirarea termenului de 6 ani.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor, în același dosar al aceleiași instanțe, și constată că dispozițiile art.57 din Legea nr.317/2004 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 2 iunie 2016.

7. Refuzul Consiliului Superior al Magistraturii de a propune eliberarea unui judecător din funcție. Controlul de legalitate al deciziilor de pensionare se exercită după o procedură specială, refuzul fiind nelegal, câtă vreme s-a formulat în pofida unui act valabil prin care judecătorul a fost pensionat.

(Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr.3706 din 19 noiembrie 2015, dosar nr. 1729/1/2015)

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1. Obiectul contestației.

Obiectul contestației, declarată în termen legal de contestatorul T.I., îl constituie Hotărârea nr.250 din 19 martie 2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, prin care s-a respins cererea de eliberare din funcția de judecător, prin pensionare, a domnului judecător T.I., președintele Secției conflicte de muncă, contencios administrativ și fiscal din cadrul Tribunalului Teleorman.

Contestatorul a solicitat admiterea contestației formulate împotriva Hotărârii nr.250 din 19 martie 2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu consecința: - anulării hotărârii atacate ca nelegală, emisă cu exces de putere și discriminatoriu, prin încălcarea limitelor competenței prevăzute de lege și încălcarea dreptului la pensie, prevăzute de dispozițiile art. 35 alin.(1) din Legea nr. 317/2005 și art.47 alin. (2) din Constituția României; - constatării că la data formulării cererii de eliberare din funcție prin pensionarea contestatorul îndeplinea condițiile prevăzute de lege pentru ca intimatul Consiliul Superior al Magistraturii să propună Președintelui României eliberarea din funcție prin pensionare începând cu data de 30 martie 2015 (așa cum s-a solicitat prin cerere); - obligarea intimatului Consiliul Superior al Magistraturii, în temeiul dispozițiilor art. 29 alin. (7) din Legea nr. 317/2004 și art. 18 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, la emiterea unei hotărâri prin care să propună Președintelui României eliberarea din funcție a contestatorului prin pensionare.

2. Motivele de fapt și de drept invocate în sprijinul contestației.

2.1. Contestatorul T.I. a învederat, prin contestația formulată, în primul rând, că Hotărârea nr.250 din 19 martie 2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii este nelegală datorită faptului că a fost emisă cu exces de putere prin încălcarea limitelor competenței prevăzute de lege și a dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Legea nr. 317/2004.

A susținut contestatorul că condiția emiterii actului administrativ de autoritatea competentă și în limitele competenței sale este indisolubil legată de problema competenței autorităților administrației publice, privită ca ansamblul atribuțiilor stabilite de Constituție sau de lege, ce conferă drepturi și obligații pentru a desfășura în nume propriu și în realizarea puterii publice, o anumită activitate de către autoritatea administrativă, și că hotărârea atacată cuprinde motive ce nu au legătură cu condițiile și criteriile ce trebuie verificate de Consiliul Superior al Magistraturii pentru a propune Președintelui României eliberarea din funcție prin pensionare.

S-a relevat că dispozițiile art. 35 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 reglementează atribuțiile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii referitoare la cariera judecătorilor și procurorilor și arată la lit. a) că "propune Președintelui României numirea în funcție și eliberarea din funcție a judecătorilor și a procurorilor, cu excepția celor stagiați", legiuitorul având astfel în vedere, ca atribuție a Consiliului Superior al Magistraturii, numai soluționarea cererii de eliberare din funcție, fapt ce explică

inserarea normei în cuprinsul Legii nr. 317/2004 privind funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, căci aceasta din urmă conferă Consiliului Superior al Magistraturii posibilitatea formulării propunerii de eliberare din funcție și instituie dreptul Președintelui României de a dispune eliberarea din funcție prin decret prezidențial.

Contestatorul a făcut distincție, în ceea ce privește eliberarea din funcție prin pensionare a judecătorilor și procurorilor, între două momente diferite, anume momentul formulării cererii de pensionare, și momentul formulării cererii de eliberare din funcție pentru motive neimputabile magistratului, și a observat că cele două momente pot fi separate în timp, întrucât legea română permite formularea unei cereri de pensionare către casa teritorială de pensii competentă, respectiv obținerea unei decizii de pensionare, care însă nu împiedică exercitarea în continuare a funcției de magistrat.

S-a arătat că legea română (art. 103 alin. 1 și 2 din Legea nr. 263/2010) dispune că pensia se acordă la cererea persoanei îndreptățite iar cererea de pensionare, împreună cu actele prin care se dovedește îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege, se depune, începând cu data îndeplinirii acestor condiții, la casa teritorială de pensii competentă, în a cărei rază teritorială domiciliază persoane, obținerea unei decizii de pensionare neîmpiedicând exercitarea în continuare a funcției de magistrat.

De asemenea, s-a învederat că aceste dispoziții sunt în concordanță cu dispozițiile art. 14 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 303/2004 aprobate prin H.G. nr. 1275/2005, care prevăd explicit că stabilirea, actualizarea și plata tuturor pensiilor de serviciu, prevăzute de art. 82, 88 alin. 2 și 3 din Legea nr. 303/2004 se efectuează de casele teritoriale de pensii.

În concluzie, contestatorul a susținut că soluționarea cererii de pensionare reprezintă atributul casei teritoriale de pensii competente, stabilirea pensiei de serviciu implicând în prealabil aprecierea îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru acordarea acesteia, inclusiv a celei de vechime care stă astfel în competența casei teritoriale de pensii și nu în competența Consiliului Superior al Magistraturii.

2.2. Contestatorul T.I. a precizat, prin contestația formulată, în al doilea rând, că Hotărârea nr.250 din 19 martie 2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii este nelegală datorită faptului că cererea de eliberare din funcție pentru motiv de pensionare reprezintă atributul Președintelui României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, în conformitate cu prevederile art. 35 lit. a) din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

S-a apreciat că în cazul în care legiuitorul ar fi intenționat să confere Consiliului Superior al Magistraturii posibilitatea de a verifica dacă solicitantul îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru pensionare ar fi stabilit drept cauză de eliberare din funcție momentul îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru a beneficia de pensie de serviciu, iar nu pensionarea, potrivit legii, care presupune, prin definiție, existența unei decizii de pensionare, în prezența căreia rezultă că judecătorul sau procurorul trebuie eliberat din funcție.

Contestatorul, sub acest aspect, a făcut trimitere la cele statuate cu caracter de principiu în materia pensiilor de serviciu prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 301/2008, și a considerat că în mod neîntemeiat și nelegal intimatul, în ceea ce îl privește, i-a stabilit vechimea în magistratură și a apreciat asupra îndeplinirii condițiilor de pensionare, neincluzând și perioada în care contestatorul a îndeplinit

funcția de secretar de primărie, în condițiile în care legea nu-i conferă nici un fel de atribuție în acest sens.

A mai arătat contestatorul că doar în ipoteza în care casa de pensii nu îi recunoștea și această perioadă ca vechime în magistratură se impunea să conteste decizia respectivă la instanța de judecată. Așadar, împrejurarea că contestatorul nu a fost nevoit să formuleze contestație la instanța de judecată și să obțină o hotărâre judecătorească nu este de natură a diminua în nici un fel efectele deciziei cu privire la stabilirea vechimii în magistratură, sau, altfel spus, o decizie de pensionare emisă în baza unei hotărâri judecătorești nu are alte efecte juridice sau mai puternice decât o altă decizie de pensionare emisă în mod legal și temeinic și rămasă definitivă prin necontestare.

În concluzie, a învederat contestatorul T.I. că la soluționarea cererii de a propune Președintelui României eliberarea din funcție prin pensionare Consiliul Superior al Magistraturii are numai atribuții de a verifica dacă sunt îndeplinite condițiile privind: 1) existența deciziei de pensionare (soluționarea cererii de pensionare de către casa județeană de pensii), o condiție pozitivă; 2) nu există motive imputabile (nu a fost condamnat definitiv ori s-a dispus amânarea aplicării pedepsei pentru o infracțiune de corupție, o infracțiune asimilată infracțiunilor de corupție sau o infracțiune în legătură cu acestea, săvârșite înainte de eliberarea din funcție), o condiție negativă.

Or, s-a susținut, Consiliul Superior al Magistraturii a făcut o confuzie între cererea de pensionare și cererea de eliberare din funcție prin pensionare, iar procedând în acest mod intimatul nu poate să justifice soluția adoptată deși avea obligația să ia o decizie obiectivă, în condiții de transparență, legalitate și oportunitate, în raport de circumstanțele concrete ale cererii, cu menținerea unui

just echilibru între interesul public pe care are obligația să-l ocrotească în exercitarea rolului său de garant al independenței justiției și interesul legitim al contestatorului de a fi eliberat din funcție prin pensionare.

Prin urmare, hotărârea contestată nefiind emisă cu respectarea textului legal și scopului urmărit de legiuitor este nelegală, aspect ce conduce nemijlocit, în opinia contestatorului, la conturarea excesului de putere, în sensul art. 2 lit. h) teza a doua din Legea nr. 554/2004, și ca atare generator al caracterului nelegal.

2.3. Contestatorul T.I. a relevat, prin contestația formulată, în al treilea rând, că Hotărârea nr.250 din 19 martie 2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii este nelegală datorită faptului că prin aceasta i-a fost încălcat dreptul la pensie, prevăzut de art. 47 alin. (2) din Constituția României, intimatul neavând atribuția de a soluționa cererea de pensionare.

A reiterat contestatorul împrejurarea că legea română (art. 103 alin. 1 și 2 din Legea nr. 263/2010) dispune că pensia se acordă la cererea persoanei îndreptățite iar cererea de pensionare, împreună cu actele prin care se dovedește îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege, se depune, începând cu data îndeplinirii acestor condiții, la casa teritorială de pensii competentă, în a cărei rază teritorială domiciliază persoane, obținerea unei decizii de pensionare neîmpiedicând exercitarea în continuare a funcției de magistrat, și că aceste dispoziții sunt în concordanță cu dispozițiile art. 14 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 303/2004 aprobate prin H.G. nr. 1275/2005, care prevăd explicit că stabilirea, actualizarea și plata tuturor pensiilor de serviciu, prevăzute de art. 82, 88 alin. 2 și 3 din Legea nr. 303/2004 se efectuează de casele teritoriale de pensii.

Pensionarea, reprezentând un motiv de eliberare din funcție neimputabil magistratului, acesta își vede consolidat/realizat dreptul la pensia de serviciu, soluționarea cererii de pensionare fiind de competența casei teritoriale de pensii competente și nu a Consiliului Superior al Magistraturii.

A susținut contestatorul că, chiar dacă prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 301/2008 s-a stabilit fără echivoc, cu valoare de principiu, pe baza și în executarea dispozițiilor legale, că "Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, investit cu o cerere de eliberare din funcție a unui judecător sau procuror în baza unei decizii de pensionare dispusă de casa teritorială de pensii, trebuie doar să ia act de această decizie și să propună Președintelui României eliberare din funcție", același Consiliu Superior al Magistraturii, în cauză, fără nici un temei, cu încălcarea dispozițiilor legale și a propriei hotărâri cu valoare de principiu, emisă pe baza și în executarea dispozițiilor legale, își atribuie rolul de casă de pensii și infirmă o decizie de pensionare definitivă.

2.4. Contestatorul T.I. a relevat, prin contestația formulată, în al patrulea rând, că Hotărârea nr.250 din 19 martie 2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii este nelegală datorită faptului că aceasta este discriminatorie, potrivit criteriilor prevăzute de art. 2 alin. (1)-(3) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 14 din Convenția europeană pentru drepturile omului și a art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenție.

S-a susținut că cele reținute în hotărârea atacată, în sensul că "funcția de secretar de primărie nu se află expres enumerată în cuprinsul art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu

modificările și completările ulterioare, iar perioada în care domnul judecător T.I. a îndeplinit această funcție nu poate fi luată în considerare la calcularea vechimii potrivit articolului mai sus menționat", contrastează cu cele menționate în alte hotărâri emise același Plen al Consiliului Superior al Magistraturii (nr. 984/2014, nr. 292/2011, nr. 704/2010, nr. 608/2007, etc), unde la stabilirea vechimii în magistratură s-a luat în considerare și perioada în care persoanele în discuție au îndeplinit funcția de secretar de primărie, astfel că prin hotărârea contestată intimatul l-a pus pe contestator într-o situație de inferioritate față de ceilalți magistrați pensionați cărora vechimea în funcția de secretar de primărie a fost reținută ca vechime în magistratură.

Pe de altă parte, s-a relevat de către contestator că soluționarea diferită a cererii sale de eliberare din funcție prin pensionare față de alți magistrați aflați în situații similare conduce la o stare de incertitudine, de neîncredere, încrederea fiind cu certitudine o componentă esențială a statului de drept, și că aplicarea diferită a acelorași dispoziții legale de către Consiliul Superior al Magistraturii, în cazul persoanelor aflate în grupuri identice, apare ca o problemă în privința securității raporturilor juridice.

2.5. În fine, contestatorul a considerat, prin reducere la absurd, și în situația în care Consiliul Superior al Magistraturii ar fi avut atribuții de stabilire a vechimii în magistratură, că îndeplinea condiția de vechime prevăzută de dispozițiile art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum s-a reținut în decizia de pensionare emisă de Casa Județeană de Pensii Teleorman, fiind incidente prevederile art. 104 din actul normativ mai sus menționat, care stabilesc că "Judecătorii și procurorii în funcție, precum și personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 87 alin. (1) care

au beneficiat de vechime în magistratură potrivit Legii nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „își păstrează această vechime”, precum și cele statuate prin Hotărârea nr. 334/2007 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

Contestatorul a mai subliniat că Consiliului Superior al Magistraturii i-a recunoscut, anterior emiterii Hotărârii Plenului nr. 250/2015 contestată, ca vechime în magistratură perioada în care a funcționat ca secretar de primărie, cu adresa nr. 9254/1154/2008, și că în ședința din data de 21 februarie 2008 același Plen a Consiliului Superior al Magistraturii a precizat, față de o solicitare similară, că și-a exprimat anterior punctul de vedere cu ocazia soluționării mai multor asemenea cereri, stabilind că astfel de cereri vor fi soluționate pe viitor pe cale administrativă.

3. Apărările intimatului Consiliului Superior al Magistraturii.

Prin întâmpinarea depusă în cauză intimatul Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat respingerea ca neîntemeiată a contestației formulată de contestatorul T.I. împotriva Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 250 din data de 19 martie 2015, opinându-se că susținerile din contestație nu pot fi reținute, având în vedere următoarele argumente:

3.1. În cauză, raportat la prevederile art. 30 alin. (3) și (4), art. 35 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și art. 82 alin. (1)-(3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu se poate reține că hotărârea contestată a fost emisă cu exces de putere, respingerea cererii contestatorului făcându-se în limitele competențelor

legale și cu respectarea dispozițiilor prevăzute la art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prin aceste norme se prevede că înainte de împlinirea vârstei de 60 de ani judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi se pot pensiona la cerere dacă au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi. La calcularea acestei vechimi se iau în considerare și perioadele în care judecătorul, procurorul, magistratul-asistent sau personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și judecătorul, procurorul financiar și consilierul de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi a exercitat profesia de avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, consilier juridic sau jurisconsult.

De asemenea, s-a precizat că hotărârea contestată este motivată, astfel încât să garanteze legalitatea, oportunitatea și previzibilitatea măsurilor dispuse de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, și că s-a făcut o judicioasă aplicare a prevederilor art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, în condițiile în care norma juridică citată, prin folosirea adverbului „numai”, a înțeles să prevadă într-o reglementare restrictivă funcțiile ce se impun a fi avute în vedere la calcularea celor 25 de ani vechime, în situația în care

magistratul solicită pensionarea înainte de împlinirea vârstei de 60 de ani.

Așadar, s-a instituit cu titlu de excepție dreptul magistratului de a beneficia de pensie de serviciu chiar înainte de împlinirea vârstei legale cu singura condiție – vechimea de 25 de ani în funcțiile enumerate limitativ – astfel încât este pe deplin aplicabil principiul de drept "exceptio est strictissimae interpretationis".

Contestatorul nu îndeplinea condiția de vechime prevăzută de dispozițiile art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, având în vedere că la momentul solicitării eliberării din funcție, respectiv 30 martie 2015, avea vârsta de 57 de ani, 3 luni și 12 zile cu o vechime în funcția de judecător (funcție care se regăsește în enumerarea limitativă a acestui text de lege) de 20 de ani, 9 luni și 29 de zile.

Pe de altă parte, intimatul Consiliului Superior al Magistraturii a solicitat a se constata că funcția de secretar de primărie în care contestatorul are o vechime de 4 ani și 4 luni, deși a fost recunoscută ca vechime în magistratură, nu se află printre funcțiile enumerate în cuprinsul art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel că perioada în care contestatorul T.I. a îndeplinit această funcție nu poate fi luată în considerare la calcularea vechimii utile ce este prevăzută de articolul mai sus menționat.

3.2. În cauză nu se poate reține că au fost nesocotite exigențele de previzibilitate a procedurii de eliberare din funcție a magistraților, hotărârea contestată fiind emisă în limita competenței legale a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, astfel cum aceasta este reglementată prin art. 30 alin. (3) și (4) și art. 35 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Față de acest cadru legal, a admite teza contestatorului în sensul că Plenul Consiliului Superior al Magistraturii nu poate face un examen al condițiilor prevăzute de art. 82 din Legea nr. 303/2004 ar echivala cu neîndeplinirea obligației acestui organ administrativ de a asigura respectarea dispozițiilor actului normativ menționat.

În cauză, examinând cererea contestatorului T.I., Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a reținut în mod corect că acesta nu îndeplinește condițiile de vechime prevăzută de art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, având în vedere că funcția de secretar de primărie nu se află expres enumerată în cuprinsul acestei reglementări.

Trimiterea făcută de contestator la dispozițiile art. 86 din același act normativ prin care este definită noțiunea de "vechime în magistratură", precum și la aplicarea în timp a prevederilor Legii nr. 303/2004 nu au relevanță în litigiu, întrucât, așa cum s-a reținut mai sus, contestatorul nu îndeplinește condiția vechimii utile de cel puțin 25 de ani numai în funcțiile prevăzute expres de art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004.

În acest sens, adresa nr. 9254/1154/2008, invocată de contestator, prin care i s-a recunoscut perioada în care a îndeplinit funcția de secretar al primăriei ca fiind "vechime în magistratură" prin prisma Hotărârii de principiu nr. 334/25 aprilie 2007 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, nu poate condice la o altă concluzie, deoarece această recunoaștere nu poate avea efecte în situația pensionării anticipate reglementată de alin. (2) al art. 82 din Legea nr. 303/2004.

3.3. În procedura eliberării din funcție prin pensionare, Consiliul Superior al Magistraturii nu este un simplu intermediar între Casa teritorială de pensii competentă, care are atribuții privind stabilirea și actualizarea pensiei de

serviciu a magistraților și Președintele României, care emite decretul de eliberare din funcție.

Sub acest aspect, s-a învederat că pensia de serviciu a magistraților este reglementată de Legea nr. 303/2004, care a fost modificată prin O.U.G. nr. 100/2007, act normativ care a fost aprobat, modificat și completat prin Legea nr. 97/2008, că pentru a beneficia de pensia de serviciu, persoanele care au îndeplinit funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi trebuie să îndeplinească toate condițiile prevăzute de normele cu caracter special, și că în cadrul atribuțiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii referitoare la cariera judecătorilor și procurorilor se înscrie și aceea de a propune Președintelui României eliberarea din funcție a magistraților, cu excepția celor stagiați.

S-a reiterat faptul că în îndeplinirea acestei atribuții Plenul Consiliului Superior al Magistraturii are obligația să respecte dispozițiile Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel că în raport de cererea de eliberare din funcție formulată de contestator nu putea fi avută în vedere vechimea în funcția de secretar de primărie pentru obținerea pensiei de serviciu, nici din perspectiva îndeplinirii atribuțiilor de specialitate juridică, nefiind întrunite cerințele textului de lege evocat.

3.4. Prin hotărârea contestată nu se poate considera că a fost încălcat principiul egalității de tratament, întrucât,

pe de o parte, astfel cum Curtea Constituțională a stabilit în mod constant în deplin acord cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, egalitatea în drepturi se raportează la identitatea situațiilor juridice în care se află subiectele de drept, de unde rezultă că la situații juridice diferite tratamentul juridic aplicabil poate să fie diferit, cu o justificare obiectivă și rațională, și, pe de altă parte, nu se poate vorbi, în materia cererilor de eliberare din funcția de magistrat, de o practică administrativă neunitară a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, atâta timp cât fiecare solicitare a fost analizată în funcție de circumstanțele concrete ale fiecărei cauze în parte.

Față de considerentele expuse și raportat la faptul că în speță nu a fost răsturnată prezumția de legalitate a actului atacat, a solicitat intimatul Consiliul Superior al Magistraturii respingerea contestației formulate de T.I. împotriva Hotărârii nr.250 din 19 martie 2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, ca neîntemeiată.

4. Răspunsul contestatorului T.I. la întâmpinarea depusă de intimatul Consiliul Superior al Magistraturii.

Contestatorul T.I. a învederat că susținerile și apărările intimatului Consiliul Superior al Magistraturii, din cuprinsul întâmpinării formulate în litigiu, sunt neîntemeiate, reiterând în esență motivele și argumentele cuprinse în contestație.

5. Analiza motivelor de anulare invocate prin contestație și a apărărilor formulate prin întâmpinare.

Analizând cu prioritate motivul de nelegalitate a hotărârii contestate, invocat de contestatorul T.I. și constând în emiterea actului administrativ cu exces de putere, în sensul art. 2 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, prin încălcarea limitelor competenței prevăzute de lege

și încălcarea dreptului contestatorului la pensie, prevăzute de dispozițiile art. 35 lit. a) din Legea nr. 317/2005 și art. 47 alin. (2) din Constituția României, Înalta Curte reține că acesta este întemeiat și că se impune prin urmare admiterea contestației formulată de T.I. împotriva Hotărârii nr.250 din 19 martie 2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, anularea hotărârii atacate și obligarea intimatului Consiliul Superior al Magistraturii la emiterea unei noi hotărâri prin care să propună Președintelui României eliberarea contestatorului din funcția de judecător, prin pensionare, pentru considerentele ce se vor arăta în continuare.

5.1. Se constată, astfel, în primul rând, că prin adresa nr. 6094/2015 a Tribunalului Teleorman, înregistrată la Consiliul Superior al Magistraturii sub nr. 4865/1154/DRUO/6340/ST/2015, a fost înaintată cererea domnului judecător T.I., președinte al Secției conflicte de muncă, asigurări sociale și contencios administrativ și fiscal a Tribunalului Teleorman, de eliberare din funcție, prin pensionare, începând cu data de 30 martie 2015.

Prin Hotărârea nr. 250 din data de 19 martie 2015 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a respins cererea de eliberare din funcția de judecător, prin pensionare, a domnului judecător T.I., președintele Secției conflicte de muncă, contencios administrativ și fiscal din cadrul Tribunalului Teleorman, motivat de următoarele argumente:

Potrivit datelor existente în evidența Direcției resurse umane și organizare, domnul judecător T.I. s-a născut la data de 18 decembrie 1957 și va avea la data solicitării eliberării din funcție, respectiv 30 martie 2015, vârsta de 57 ani, 3 luni și 12 zile și o vechime în magistratură și în funcția de judecător de 20 de ani, 9 luni și 29 de zile. Totodată, domnul judecător are o vechime în funcția de secretar de primărie de 4 ani și 4 luni.

Cererea de eliberare din funcție este însoțită de Decizia nr. 231809 din data de 19 februarie 2015, eliberată de Casa teritorială/sectorială de pensii 341 – Teleorman.

În conformitate cu prevederile art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, republicată, astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 100/2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției, aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 97/2008 – ”Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi se pot pensiona la cerere înainte de împlinirea vârstei de 60 de ani și beneficiază de pensia prevăzută la alin. (1), dacă au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi. La calcularea acestei vechimi se iau în considerare și perioadele în care judecătorul, procurorul, magistratul-asistent sau personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și judecătorul, procurorul financiar și consilierul de conturi la secția jurisdicțională a Curții de Conturi a exercitat profesia de avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, consilier juridic sau jurisconsult.”

Plenul a constatat că domnul judecător nu îndeplinește condiția de vechime prevăzută de dispozițiile art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere că funcția de secretar de primărie nu se află expres enumerată în cuprinsul articolului 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, iar perioada în care domnul judecător T.I. a îndeplinit această funcție nu poate fi luată în considerare la calcularea vechimii potrivit articolului mai sus menționat.

Pe cale de consecință, în conformitate cu dispozițiile art. 35 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că se impune respingerea cererii domnului judecător T.I. de eliberare din funcție, prin pensionare.

5.2. Înalta Curte apreciază, în al doilea rând, că pentru a stabili dacă actul administrativ contestat în cauză, reprezentat de Hotărârea nr. 250 din data de 19 martie 2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, a fost sau nu emis cu exces de putere, în sensul dispozițiilor art. 2 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, prin încălcarea limitelor competenței prevăzute de lege și încălcarea dreptului contestatorului la pensie, prevăzute de dispozițiile art. 35 lit. a) din Legea nr. 317/2005 și art. 47 alin. (2) din Constituția României, este necesar, cu caracter prealabil, a fi menționate prevederile constituționale și legale relevante în materia atribuțiilor și competențelor Consiliului Superior al Magistraturii și respectiv în materia stabilirii pensiei de serviciu a judecătorilor și procurorilor.

5.2.1. Astfel, atribuțiile Consiliului Superior al Magistraturii sunt prevăzute, la nivel supralegislativ, prin art. 134 din Constituția României, care prevede că "(1) Consiliul Superior al Magistraturii propune președintelui României numirea în funcție a judecătorilor și a procurorilor,

cu excepția celor stagiați, în condițiile legii. (2) Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește rolul de instanță de judecată, prin secțiile sale, în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor, potrivit procedurii stabilite prin legea sa organică. În aceste situații, ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nu au drept de vot. (3) Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii în materie disciplinară pot fi atacate la Înalta Curte de Casație și Justiție. (4) Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește și alte atribuții stabilite prin legea sa organică, în realizarea rolului său de garant al independenței justiției."

De asemenea, art. 125 din Constituția României, care se referă la statutul judecătorilor, mai stabilește, la alin. (2), că "Propunerile de numire, precum și promovarea, transferarea și sancționarea judecătorilor sunt de competența Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii sale organice".

Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește, prin art. 1, că Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției, este independent și se supune în activitatea sa numai legii, prin art. 30 alin. (3) că acest consiliu asigură respectarea legii și a criteriilor de competență și etică profesională în desfășurarea carierei profesionale a judecătorilor și procurorilor, și prin art. 30 alin. (4) că atribuțiile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii și ale secțiilor acestuia, referitoare la cariera judecătorilor și procurorilor, se exercită cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară,

republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Atribuțiile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii referitoare la cariera judecătorilor și procurorilor sunt prevăzute expres de art. 35 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, anume: "a) propune Președintelui României numirea în funcție și eliberarea din funcție a judecătorilor și a procurorilor, cu excepția celor stagiați; b) numește judecătorii stagiați și procurorii stagiați, pe baza rezultatelor obținute la examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii; c) dispune promovarea judecătorilor și a procurorilor; d) eliberează din funcție judecătorii stagiați și procurorii stagiați; e) propune Președintelui României conferirea de distincții pentru judecători și procurori, în condițiile legii; f) îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin lege sau regulament."

De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 65 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, "(1) Judecătorii și procurorii sunt *eliberați din funcție* în următoarele cazuri: a) demisie; b) *pensionare, potrivit legii*; c) transfer într-o altă funcție, în condițiile legii; d) incapacitate profesională; e) ca sancțiune disciplinară; f) condamnarea și amânarea aplicării pedepsei dispuse printr-o hotărâre definitivă; f¹) renunțarea la urmărirea penală și renunțarea la aplicarea pedepsei dispuse printr-o hotărâre definitivă, dacă s-a apreciat că nu se impune menținerea în funcție; g) încălcarea dispozițiilor art. 7; h) nepromovarea examenului prevăzut la art. 33 alin. (14); i) neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 14 alin. (2) lit. a), c) și e). (1¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1) lit. f), judecătorii și procurorii pot fi menținuți în activitate în cazul în care condamnarea sau

amânarea aplicării pedepsei a fost pronunțată pentru infracțiunea prevăzută de art. 196 alin. (2) - (4) din Codul penal. Menținerea în activitate se dispune de către Consiliul Superior al Magistraturii, dacă se apreciază că infracțiunea săvârșită nu aduce atingere prestigiului profesiei. (2) *Eliberarea din funcție a judecătorilor și procurorilor se dispune prin decret al Președintelui României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii*".

5.2.2. Potrivit art. 47 alin. (2) din Constituția României, revizuită, cetățenii *au dreptul la pensie*, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală în unitățile sanitare de stat, la ajutor de șomaj și la alte forme de asigurări sociale publice sau private, prevăzute de lege.

Art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care a reprezentat temeiul juridic principal al emiterii în favoarea contestatorului T.I. a Deciziei nr. 231809 din data de 19 februarie 2015 eliberată de Casa teritorială/sectorială de pensii 341 Teleorman, prevede că "Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi se pot pensiona la cerere înainte de împlinirea vârstei de 60 de ani și beneficiază de pensia prevăzută la alin. (1), dacă au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi. La calcularea acestei vechimi se

iau în considerare și perioadele în care judecătorul, procurorul, magistratul-asistent sau personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și judecătorul, procurorul financiar și consilierul de conturi la secția jurisdicțională a Curții de Conturi a exercitat profesia de avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, consilier juridic sau jurisconsult.”, iar art. 82 alin. (8) din același act normativ arată că ”Pensia prevăzută de prezentul articol are regimul juridic al unei pensii pentru limită de vârstă”.

Dispoziții cu caracter special sunt conținute de prevederile 83² din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că ”(1) Nu beneficiază de pensia de serviciu prevăzută la art. 82 și 83¹ și de indemnizația-prevăzută la art. 81 judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor care, chiar ulterior eliberării din funcție, au fost condamnați definitiv ori s-a dispus amânarea aplicării pedepsei pentru o infracțiune de corupție, o infracțiune asimilată infracțiunilor de corupție sau o infracțiune în legătură cu acestea, săvârșite înainte de eliberarea din funcție. Aceste persoane beneficiază de pensie în sistemul public, în condițiile legii. (2) Punerea în mișcare a acțiunii penale pentru una dintre infracțiunile prevăzute la alin. (1) atrage, de drept, suspendarea soluționării cererii de acordare a pensiei de serviciu sau, după caz, suspendarea plății pensiei de serviciu, dacă aceasta a fost acordată până la soluționarea definitivă a cauzei. În această perioadă, persoana față de care s-a pus în mișcare acțiunea penală beneficiază, în condițiile legii, de pensie din sistemul public. (3) Dacă se dispune clasarea, renunțarea la urmărirea penală, achitarea, încetarea procesului penal sau renunțarea la

aplicarea pedepsei față de judecător, procuror, magistrat-asistent sau personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, acesta este repus în situația anterioară și i se plătește pensia de serviciu de care a fost lipsit ca urmare a punerii în mișcare a acțiunii penale sau, după caz, diferența dintre aceasta și pensia din sistemul public încasată după punerea în mișcare a acțiunii penale. (4) Hotărârea de condamnare sau prin care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei, rămasă definitivă, se comunică de către instanța de executare Consiliului Superior al Magistraturii. Consiliul Superior al Magistraturii va informa Casa Națională de Pensii Publice cu privire la apariția uneia dintre situațiile prevăzute de prezentul articol care are ca efect acordarea, suspendarea, încetarea sau reluarea plății pensiei de serviciu ori, după caz, suspendarea sau reluarea procedurii de soluționare a cererii de acordare a pensiei de serviciu. Informarea Consiliului Superior al Magistraturii cuprinde elementele necesare pentru aplicarea măsurii respective de către casele teritoriale de pensii, inclusiv datele de identificare a persoanei, temeiul de drept al măsurii, precum și data de la care se aplică.”

Art. 85 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stipulează cu claritate în sensul că ” - Cererile de pensionare formulate de judecătorii și procurorii în activitate pentru acordarea pensiei de serviciu prevăzute de prezenta lege se depun la casa teritorială de pensii competentă. Plata pensiei se face de la data prevăzută în decretul Președintelui României ca fiind cea a eliberării din funcție sau, în cazul lipsei unei astfel de date, de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a decretului Președintelui României de eliberare din funcție.”

În plus, sunt incidente și prevederile art. 14, art. 15 și art. 17 din *Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, și ale Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, referitoare la pensiile de serviciu și la acordarea indemnizațiilor pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1275/2005*, potrivit cărora:

”Art. 14. - Stabilirea, actualizarea și plata tuturor pensiilor de serviciu prevăzute la art. 82, 84 și la art. 85 alin. (2) și (3) din lege se efectuează de către casele teritoriale de pensii.”

”Art. 15. - Cererea de înscriere la pensie, însoțită de documentația de pensionare și de adeverința-tip, va fi depusă la casa teritorială de pensii în a cărei rază își are domiciliul persoana îndreptățită, care va calcula atât pensia din sistemul public stabilită conform Legii nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, cât și pensia de serviciu stabilită potrivit prevederilor legii. Pensia care se achită titularului este pensia cea mai avantajoasă.”

”Art. 17. - (1) Casa teritorială de pensii emite o singură decizie de pensie în care vor fi înscrise distinct cuantumul celor două categorii de pensii, pensia din sistemul public, respectiv pensia de serviciu, precum și diferența dintre cele două pensii care urmează a fi suportată de la bugetul de stat. Această diferență urmează a fi evidențiată distinct și în fișa pentru evidența drepturilor bănești ale pensionarului. (2) În cazul pensiilor de serviciu stabilite în baza art. 82 alin. (2) din lege, în decizia de pensie emisă de casa teritorială de pensii va fi înscris doar cuantumul acesteia ce urmează a fi suportat integral de la bugetul de stat.”

În fine, prezintă relevanță, în litigiu, și dispozițiile art. 103 alin. (1) și (2), art. 104,

art. 105, art. 106 și art. 149 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, care prevăd că:

”Art.103. - (1) Pensia se acordă la cererea persoanei îndreptățite, a tutorelui sau a curatorului acesteia, a persoanei căreia i s-a încredințat sau i s-a dat în plasament copilul minor, după caz, depusă personal ori prin mandatar desemnat prin procură specială. (2) Cererea de pensionare, împreună cu actele prin care se dovedește îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege, se depune, începând cu data îndeplinirii acestor condiții, la casa teritorială de pensii competentă, în a cărei rază domiciliază persoana. Pentru persoanele din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale, cererea de pensionare, împreună cu actele prin care se dovedește îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege, se depune, începând cu data îndeplinirii acestor condiții, la casa de pensii sectorială competentă, în funcție de ultimul loc de muncă.(...)”.

”Art. 104. - (1) În sistemul public de pensii, pensiile se cuvin de la data îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezenta lege, în funcție de categoria de pensie solicitată. (2) *Pensiile se stabilesc prin decizie a casei teritoriale de pensii sau a casei de pensii sectoriale, după caz, emisă în condițiile prevăzute de prezenta lege*, și se acordă de la data înregistrării cererii. (3) În funcție de elementele specifice fiecărei categorii de pensie, pensiile se acordă și de la o altă dată, după cum urmează: a) de la data încetării plății indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă sau, după caz, de la data încetării calității de asigurat, cu excepția asiguraților prevăzuți la art. 6 alin. (2), dacă cererea a fost înregistrată în termen de 30 de zile de la data emiterii deciziei medicale asupra capacității de muncă, în situația pensiei de invaliditate

acordate persoanei care, la data emiterii deciziei medicale, are calitatea de asigurat; b) din prima zi a lunii următoare celei în care a avut loc decesul, dacă cererea a fost depusă în termen de 30 de zile de la data decesului, în situația pensiei de urmaș acordate persoanei al cărei susținător era pensionar, la data decesului; c) de la data decesului, dacă cererea a fost înregistrată în termen de 30 de zile de la această dată, în situația pensiei de urmaș acordate persoanei al cărei susținător nu era pensionar, la data decesului; d) de la data îndeplinirii condițiilor de pensionare, dacă cererea a fost înregistrată în termen de 30 de zile de la această dată, în situația pensiei de urmaș acordate persoanei care îndeplinește condițiile prevăzute de lege, referitoare la vârsta standard de pensionare, ulterior decesului susținătorului.”

”Art. 105. - În sistemul public de pensii, pensiile se plătesc de la data acordării, stabilită prin decizie a casei teritoriale de pensii sau a casei de pensii sectoriale, după caz, cu excepția pensiei anticipate și a pensiei anticipate parțiale, care se plătesc de la data încetării calității de asigurat.”

”Art. 106. - (1) Admiterea sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie emisă de casa teritorială de pensii, respectiv de casa de pensii sectorială, în termen de 45 de zile de la data înregistrării cererii. (2) Decizia prevăzută la alin. (1) cuprinde temeiurile de fapt și de drept în baza cărora se admite sau se respinge cererea de pensionare. (3) În termen de 30 de zile de la comunicare, decizia de pensie poate fi anulată la cererea titularului. (4) Decizia casei teritoriale de pensii sau a casei de pensii sectoriale se comunică persoanei care a solicitat pensionarea, în termen de 5 zile de la data emiterii.”

”Art. 149. - (1) Deciziile de pensie emise de casele teritoriale de pensii și de

casele de pensii sectoriale pot fi contestate, în termen de 30 de zile de la comunicare, la Comisia Centrală de Contestații, respectiv la comisiile de contestații care funcționează în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații. (2) Procedura de examinare a deciziilor supuse contestării reprezintă procedură administrativă prealabilă, obligatorie, fără caracter jurisdicțional. (3) Comisia Centrală de Contestații funcționează în cadrul CNPP. (4) Deciziile de pensie necontestate în termenul prevăzut la alin. (1) sunt definitive.”

5.3. Înalta Curte mai reține, în litigiu, că în conformitate cu dispozițiile art. 1 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, ”Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public”, și că în materia litigiilor referitoare la cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor, cum este incontestabil situația în cauză, sunt incidente prevederile art. 29 alin. (5) - (9) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care stabilesc că hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii privind cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor pot fi atacate cu contestație de orice persoană interesată, în termen de 15 zile de la comunicare sau de la publicare, la Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, care

judecă în complet format din 3 judecători și pronunță o hotărâre definitivă.

Prin art. 2 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, se definește actul administrativ ca fiind "actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice (...) " (la lit. c), se definește *excesul de putere* ca reprezentând " *exercitarea dreptului de apreciere al autorităților publice prin încălcarea limitelor competenței prevăzute de lege sau prin încălcarea drepturilor și libertăților cetățenilor*" (la lit. n), și se definește dreptul vătămat ca fiind "orice drept prevăzut de Constituție, de lege sau de alt act normativ, căruia i se aduce o atingere printr-un act administrativ" (la lit. o).

Actul administrativ, pentru a produce efectele juridice specifice, este necesar să îndeplinească mai multe condiții de legalitate, anume: să fie emis de autoritatea competentă material și teritorial și în limitele competenței ce îi revine; conținutul actului administrativ trebuie să fie în concordanță, potrivit principiului ierarhiei și forței juridice a actelor normative, cu conținutul legii în baza căreia este emis și cu actele normative cu forță juridică superioară; actul administrativ trebuie să corespundă scopului urmărit de legea pe care o pune în executare; actul administrativ trebuie să fie emis în forma specifică actelor administrative și cu respectarea procedurii și normelor de tehnică legislativă prevăzute de lege.

Competența organelor administrației publice reprezintă ansamblul atribuțiilor stabilite de Constituție sau de lege, ce conferă drepturi și obligații pentru a duce, în nume propriu și în realizarea puterii publice, o anumită activitate

administrativă, practic de a acționa pentru organizarea executării și executarea în concret a legii.

Altfel spus, competența unui organ concret al administrației publice este special determinată și această competență trebuie să fie exercitată potrivit dispozițiilor legale prin care a fost stabilită.

Pe de altă parte, se impune a se evidenția trăsăturile juridice ale actului administrativ de autoritate, acesta reprezentând o manifestare unilaterală de voință, este emis în exercitarea unor prerogative de putere publică, se bucură de prezumția de legalitate, veridicitate și autenticitate, este executoriu (trăsătură ce își are fundamentul în tripla prezumție mai sus menționată), este emis în baza legii, pentru organizarea executării și executarea în concret a legii și a celorlalte acte normative, și este supus unui regim juridic de drept public, administrativ, compus dintr-un ansamblu de reguli speciale privind forma, procedura de emitere, condițiile de validitate și controlul ce poate fi exercitat asupra lui.

În mod evident, actele administrative, ca orice acte juridice, da naștere, modifică sau sting raporturi juridice, deci produc efecte juridice cu o anumită forță. De aceea, pentru a se fundamenta forța juridică deosebită a actelor administrative ca acte de autoritate, implicit obligația executării lor, se face apel la prezumția de legalitate, care se manifestă prin aceea că, atâta vreme cât ființează actul administrativ, se prezumă că a fost emis cu respectarea tuturor condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege, de unde ideea respectării lui își are izvorul în ideea respectării legii.

Cum s-a arătat, prezumția de legalitate este asociată cu alte două prezumții, prezumția de autenticitate (potrivit căreia actul emană în mod real de la cine se spune că emană) și prezumția de veridicitate (potrivit căreia actul reflectă

în mod real ceea ce a stabilit autoritatea emitentă), formând împreună fundamentul teoretic atât al efectelor în regim de putere ale actului administrativ, cât și al obligației sale de executare.

5.4. În raport de dispozițiile constituționale și legale menționate, precum și de condițiile de legalitate și trăsăturile juridice ale actului administrativ, mai sus evocate, Înalta Curte constată că actul administrativ contestat de T.I., reprezentat de Hotărârea nr. 250 din data de 19 martie 2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii prin care a fost respinsă cererea contestatorului de eliberare din funcția de judecător, prin pensionare, a fost emis cu exces de putere, în sensul art. 2 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, prin încălcarea limitelor competenței prevăzute de lege și încălcarea dreptului contestatorului la pensia de serviciu stabilită printr-un act administrativ executoriu, definitiv și care se bucură pe deplin de prezumția de legalitate, autenticitate și veridicitate, în concret Decizia nr. 231809 din data de 19 februarie 2015 privind acordarea pensiei de serviciu în baza art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, emisă de Casa teritorială de pensii Teleorman.

De lege lata, competența stabilirii (după verificarea îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege), actualizării și plății pensiilor de serviciu ale judecătorilor și procurorilor aparține caselor teritoriale de pensii, conform dispozițiilor exprese ale art. 85 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 14, art. 15 și art. 17 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și

procurorilor, republicată, și ale Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, referitoare la pensiile de serviciu și la acordarea indemnizațiilor pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1275/2005, precum și ale art. 103 alin. (1) și (2), art. 104 alin. (2), art. 106 și art. 149 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare.

În mod evident, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în exercitarea atribuției prevăzute de art. 35 lit. a) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aceea de a *"propune Președintelui României numirea în funcție și eliberarea din funcție a judecătorilor și a procurorilor, cu excepția celor stagiari"*, nu are competența de a verifica, examina și statua asupra legalității modului de stabilire, de către casa teritorială de pensii competentă, a dreptului judecătorului sau procurorului la pensia de serviciu, practic de a cenzura legalitatea și temeinicia unui act administrativ care, cum s-a mai învederat, fiind executoriu și definitiv se bucură de prezumția de legalitate, autenticitate și veridicitate, și pentru desființarea căruia, pentru lipsirea lui de efecte juridice, legiuitorul a prevăzut o procedură specială, reglementată prin Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare.

Împrejurarea că s-a stabilit, prin art. 65 alin. (1) lit b) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, că eliberarea din funcție a judecătorilor și procurorilor, se face, printre altele, *"prin pensionare, potrivit legii"*, nu poate conduce la concluzia, în lipsa unui text legal expres, instituirii posibilității unui control al

Plenului Consiliului Superior al Magistraturii asupra actelor emise de organul administrativ în favoarea căruia legea a stabilit competențe în materia stabilirii dreptului la pensia de serviciu a judecătorilor și procurorilor, formularea textului legal neputând avea în vedere, în mod rațional și rezonabil, decât ipoteza premisă a existenței unei decizii definitive de stabilire a pensiei de serviciu, pe care să se întemeieze cererea magistratului de eliberare din funcție pe acest temei, și care să fundamenteze, în manieră suficientă, propunerea adresată Președintelui României de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, pentru emiterea decretului de eliberare din funcție, potrivit art. 65 alin. (2) din Legea nr. 303/2004.

De altfel, considerațiile de mai sus, potrivit cărora *de lege lata* Plenul Consiliului Superior al Magistraturii nu are competența de a verifica, în cazul cererilor magistraților de eliberare din funcție prin pensionare, dacă sunt îndeplinite sau nu condițiile prevăzute de lege pentru stabilirea pensiei de serviciu, sunt însușite în mod explicit de intimat care, ulterior emiterii hotărârii contestate, în ședința Plenului C.S.M. din data de 10 noiembrie 2015, urmare analizării Notei Direcției legislație, documentare și contencios nr. 25969/2015, revizuită, cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1275/2005, a hotărât sesizarea ministrului justiției în vederea modificării H.G. nr. 1275/2015, în sensul inserării unui articol, art. 15¹, cu următorul cuprins: "Art. 15¹ – Înainte de eliberarea deciziei de pensionare, Casa teritorială de pensii *solicită avizul Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru acordarea pensiei de serviciu*, în cazul judecătorilor, procurorilor și magistraților-asistenți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție".

În plus, se reține că Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, prin hotărârea

contestată, a revenit în mod neîntemeiat - în condițiile în care cadrul legislativ în materia vizată nu a suferit modificări de esență - asupra practicii administrative constante vizând problema de drept în discuție, instituită ulterior adoptării Hotărârii nr. 301 din data de 27 martie 2008 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

Or, prin hotărârea de principiu mai sus menționată, s-a stabilit că la soluționarea cererilor de eliberare din funcție, prin pensionare, formulate de judecători și procurori, se impune a se analiza doar existența deciziei de pensionare, constatarea îndeplinirii condițiilor legale pentru a beneficia de pensie fiind atributul casei de pensii, și s-a opinat că necontestată în termenul prevăzut de lege, decizia de pensionare este definitivă, astfel că aceasta nu mai poate fi pusă în discuție cu ocazia analizării cererii de eliberare din funcție.

Prin aceeași Hotărâre nr. 301 din data de 27 martie 2008, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a menționat, în mod corect, că în cazul în care legiuitorul ar fi intenționat să confere Consiliului Superior al Magistraturii posibilitatea de a verifica dacă solicitantul îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru pensionare ar fi stabilit drept cauză de eliberare din funcție "momentul îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru a beneficia de pensie de serviciu", iar nu "pensionarea, potrivit legii", care presupune, prin definiție, existența unei decizii de pensionare, în prezența căreia rezultă că judecătorul sau procurorul trebuie eliberat din funcție.

De asemenea, se constată existența unei practici jurisdicționale consolidate în materie a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal, pe care intimatul Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a ignorat-o deși a avut calitatea de parte în litigii, prin care s-a statuat că nu se

poate analiza în fond temeinicia refuzului Consiliului Superior al Magistraturii de a propune eliberarea recurentei din funcție, întemeiat pe motivul că pensionarea acesteia nu ar fi conformă cu legea, întrucât controlul de legalitate al deciziilor de pensionare se exercită după o procedură specială după norme de drept al muncii, dar este supus controlului legalității refuzului, sub acest aspect constatându-se că refuzul este nelegal, câtă vreme s-a formulat în pofida unui act valabil prin care solicitanta a fost pensionată (în acest sens, Decizia nr. 2964 din data de 19 septembrie 2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal pronunțată în dosarul nr. 5952/1/2006, prin care a fost admis recursul declarat de P.E. împotriva Hotărârii nr. 223 din data de 23 martie 2006 a Consiliului Superior al Magistraturii, și a fost modificată în parte hotărârea recurată - numai în partea referitoare la recurentă, art. 2 - în sensul obligării Consiliului Superior al Magistraturii să propună Președintelui României eliberarea din funcție, prin pensionare, a recurentei P.E., judecător la Tribunalul Maramureș), și s-a menționat, și mai explicit, că "Plenul

Consiliului Superior al Magistraturii nu are atribuții cu privire la stabilirea și actualizarea pensiei de serviciu a magistraților" (în acest sens, Decizia nr. 3566 din data de 22 martie 2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal pronunțată în dosarul nr. 3349/2/2011).

6. Hotărârea Înaltei Curți.

Având în vedere cele mai sus arătate, din care rezultă că sunt întemeiate motivele de nelegalitate invocate de contestator, mai sus analizate, și că este nelegală hotărârea contestată în prezenta cauză, se va dispune, în temeiul art. 29 alin. (7) – (9) din Legea nr. 317/2005 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a art. 18 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, admiterea contestației formulată de T.I. împotriva Hotărârii nr. 250 din data de 19 martie 2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu consecința anulării hotărârii atacate și a obligării intimatului Consiliului Superior al Magistraturii la emiterea unei noi hotărâri prin care să propună Președintelui României eliberarea contestatorului T.I. din funcția de judecător, prin pensionare.

8. Legiuitorul nu a reglementat ca, la înscrierea la un concurs/examen pentru ocuparea unei funcții de conducere, de procuror militar, candidatul la funcția respectivă trebuie să aibă calitatea de militar/ofițer activ la data înscrierii.

(Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 1951 din 16 iunie 2016, dosar nr. 4065/1/2015)

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1. Circumstanțele cauzei

1.1. Prin Hotărârea nr.870/15.09.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat organizarea concursului sau examenului pentru numirea în funcții de conducere a judecătorilor și procurorilor, în perioada 18.09.2015 – 16.12.2015, precum și calendarul de desfășurare a

concursului, în condițiile art. 48 alin. (1) și art. 49 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele ale Regulamentului de organizare și desfășurare a concursului sau examenului pentru numirea în funcții de conducere a judecătorilor și procurorilor aprobat prin Hotărârea nr.320/2006 a

Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu modificările ulterioare.

1.2. Contestatoarea, prim procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Năsăud, a depus o cerere de înscriere la concurs, la data de 08.10.2015. pentru ocuparea funcției de prim procuror militar adjunct la Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar Cluj, cerere ce a fost respinsă prin Hotărârea nr. 5 din 15.10.2015, a Comisiei de organizare a concursului sau examenului pentru numirea în funcții de conducere a procurorilor organizat în perioada 18.09.2015 - 16.12.2015, reținându-se lipsa calității de ofițer activ militar.

1.3. Contestația formulată împotriva hotărârii menționate a fost respinsă prin Hotărârea nr. 547 din 21.10.2015 a Secției pentru procurori din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, iar contestația îndreptată împotriva hotărârii secției a fost respinsă prin Hotărârea nr.1079 din 27.10.2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

Pentru a hotărî astfel, s-a reținut, în esență, atât de către Secția pentru procurori, cât și de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, că pentru ocuparea unei funcții de conducere în cadrul instanțelor sau parchetelor militare, calitatea de ofițer activ este de esență calității de magistrat militar.

Prin urmare, dată fiind legătura indisolubilă dintre cele două calități, s-a apreciat că nu era necesar a fi prevăzută expres cerința privind calitatea de ofițer activ în enumerarea condițiilor de participare la concursul sau examenul de numire în funcții de conducere, cuprinse în art. 49 alin. (2) din Legea nr.303/2004, privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare și art.6 din Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului sau examenului pentru numirea în funcții de

conducere a judecătorilor și procurorilor aprobat prin Hotărârea nr. 320/2006 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu modificările ulterioare.

2. Calea de atac exercitată

2.1. Petenta-contestatoare R.C.N., prim-procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Năsăud a formulat în condițiile art.29 alin.(7) din Legea nr.317/2004, privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, contestație împotriva Hotărârii nr.1079 din 27.10.2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, a Hotărârii nr.547 din 21.10.2015 a Secției pentru procurori din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii și a Hotărârii nr.5 din 15.10.2015 a Comisiei de organizare a concursului sau examenului pentru numirea în funcții de conducere a procurorilor organizat în perioada 18.09.2015 - 16.12.2015, solicitând revocarea acestor hotărâri și pe cale de consecință să se constate ca fiind îndeplinite toate condițiile legale de participare la concurs pentru postul pentru care și-a exprimat opțiunea și anume prim - procuror militar adjunct al Parchetului Militar de pe lângă Tribunalul Militar Cluj.

În motivarea contestației, s-au arătat, în esență, următoarele aspecte: calitatea de ofițer activ nu constituie o condiție legală de participare la concurs, această cerință urmând a fi îndeplinită până la momentul numirii în funcția de conducere; condițiile legale de participare la concurs sunt doar cele expres și limitativ prevăzute de lege și anume cele menționate de art. 49 alin. (1) - (2) și alin. (11) raportate la art. 48 alin. (10) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare și de art.6 alin.(1) - (3) din Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului sau examenului pentru

numirea în funcții de conducere a judecătorilor și procurorilor aprobat prin Hotărârea nr. 320/2006 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu modificările ulterioare.

Prin urmare, în opinia contestatoarei, dispozițiile legale incidente în materie nu prevăd, în prezent, cerința ca magistratul să aibă calitatea de ofițer activ la momentul participării la concurs.

S-a mai arătat că prin Regulamentul Comun privind numirea ca judecător sau procuror militar, transferul de la instanțele sau parchetele civile la instanțele ori parchetele militare, precum și acordarea gradelor militare și înaintarea în grad a judecătorilor și procurorilor militari, aprobat prin Hotărârea nr. 176/2014 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, s-a acordat posibilitatea și magistraților civili de a accede la funcțiile de execuție și de conducere din cadrul instanțelor/ parchetelor militare.

2.2. Intimatul Consiliul Superior al Magistraturii a depus la dosarul cauzei întâmpinare prin care a solicitat respingerea ca neîntemeiată a contestației formulate de petenta contestatoare R.C.N..

Referindu-se la criticile contestatoarei privind condițiile legale de participare la concurs, autoritatea intimată a susținut, în esență, că acestea sunt neîntemeiate, interpretarea dispozițiilor legale incidente în cauză ducând la concluzia că, pentru a participa la concursul respectiv, petenta contestatoare trebuia să aibă calitatea de militar/ ofițer activ la data înscrierii/ depunerii candidaturii.

În ceea ce privește critica referitoare la îngrădirea nejustificată a dreptului la alegerea locului de muncă, autoritatea intimată a invocat faptul că, prin Decizia nr.545/2005, Curtea Constituțională a stabilit că dispozițiile constituționale referitoare la alegerea liberă a profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a

locului de muncă nu pot fi interpretate în sensul că orice persoană, oricând, poate opta pentru exercitarea unei profesii ori a unei meserii sau pentru alegerea oricărui loc de muncă fără a avea pregătirea și calificarea corespunzătoare ori fără a face dovada că a obținut avizul, autorizația sau atestatul, în cazul în care pentru exercitarea unei profesii sau meserii se cere, pe lângă absolvirea studiilor ori calificarea necesară, și acest lucru. Obținerea acestor avize, autorizații sau atestări este motivată de specificul fiecărei profesii sau meserii care presupune o calificare corespunzătoare, precum și anumite aptitudini pe care cel ce dorește să exercite acea meserie sau profesie trebuie să le aibă, tocmai pentru îndeplinirea sarcinilor de la locul de muncă ales.

3. Soluția și considerentele Înaltei Curți

3.1. Contestația formulată este întemeiată, fiind admisă pentru considerentele care vor fi prezentate în continuare.

3.2. Într-adevăr, prin Hotărârea nr.5/15.10.2015 adoptată de Comisia de organizare a concursului sau examenului pentru numirea în funcții de conducere a procurorilor organizat în perioada 18.09.2015 – 16.12.2015, a fost respinsă cererea de înscriere la concurs, depusă de contestatoare la data de 8.10.2015, pentru ocuparea funcției de prim-procuror adjunct la Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar Cluj, soluție menținută ulterior prin Hotărârea nr.547/21.10.2015 adoptată de Secția pentru procurori din cadrul CSM, precum și prin Hotărârea nr.1079/27.10.2015 adoptată de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

În motivarea acestor hotărâri s-a reținut, în esență, că petenta contestatoare, pentru a fi admisă la înscriere pentru concursul respectiv și pentru funcția respectivă de conducere,

trebuia ca, la depunerea dosarului de înscriere să aibă calitatea de militar/ ofițer activ, condiție de esența calității de magistrat/ procuror militar, sens în care trebuie interpretate prevederile art.49 din Legea nr.303/2004 și art.6 din Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului sau examenului aprobat prin Hotărârea nr.320/2006 adoptat de Plenul CSM.

Conținutul art.49 din Legea nr.303/2004 privind Statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este următorul:

„(1) Numirea în funcțiile de procuror general al parchetului de pe lângă curtea de apel prim-procuror al parchetului de pe lângă tribunal, prim-procuror al parchetului de pe lângă tribunalul pentru minori și familie sau prim-procuror al parchetului de pe lângă judecătoria și de adjuncți ai acestora se face numai prin concurs sau examen organizat, ori de câte ori este necesar, de Consiliul Superior al Magistraturii, prin Institutul Național al Magistraturii.

(2) Pot participa la concurs sau examen procurorii care au calificativul “foarte bine” la ultima evaluare, nu au fost sancționați disciplinar în ultimii 3 ani și îndeplinesc condițiile de vechime prevăzute de lege.

(3) Procurorii își depun candidaturile însoțite de orice alte acte considerate relevante, în termen de 20 de zile de la publicarea datei concursului sau examenului, la Institutul Național al Magistraturii.

(4) Dispozițiile art. 48 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.

(5) Comisia de examinare este numită de Consiliul Superior al Magistraturii, la propunerea Institutului Național al Magistraturii, și este formată din 2 procurori de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, 2 procurori de la parchetele de pe lângă

curțile de apel și 3 specialiști în management și organizare instituțională. La constituirea comisiilor vor fi avuți în vedere, în principal, procurorii care au urmat cursuri e management.

(6) Data, locul, precum și Regulamentul de organizare a concursului sau examenului elaborat de Institutul Național al Magistraturii se aprobă de Consiliul Superior al Magistraturii și se afișează pe pagina de Internet a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a Institutului Național al Magistraturii, a Consiliului Superior al Magistraturii, a Ministerului Justiției și la sediile parchetelor, cu cel puțin 30 de zile înainte de data desfășurării acestuia.

(7) Consiliul Superior al Magistraturii validează rezultatul concursului sau examenului și numește procurorii în funcțiile de conducere în termen de 15 zile de la data afișării rezultatelor finale. Dispozițiile art.30 alin.(6) se aplică în mod corespunzător.

(8) Numirea procurorilor care au obținut rezultatul cel mai bun la concurs sau după caz, au fost declarați admiși la examen în funcțiile pentru care au candidat se face pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea reînvestirii, o singură dată, în condițiile prevăzute la alin.(1).

(9) Numirea în celelalte funcții de conducere la parchete se face pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea reînvestirii o singură dată, de Consiliul Superior al Magistraturii, la propunerea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

(10) Pentru numirea în funcțiile de conducere prevăzute la alin. (9) este necesară recomandarea conducătorului parchetului unde urmează să fie numit procurorul.

(11) Dispozițiile art.48 alin.(10) - (12) și (14) se aplică în mod corespunzător și

în cazul numirii procurorilor în funcțiile de conducere.

(12) Evidența posturilor vacante de conducere de la parchete este publică și disponibilă permanent pe paginile de Internet ale Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Consiliului Superior al Magistraturii, Institutului Național al Magistraturii și Ministerului Justiției, precum și prin afișare la sediile parchetelor”.

Analizând conținutul dispozițiilor legale citate mai sus, rezultă că legiuitorul nu a reglementat ca, la înscrierea la un concurs/ examen pentru ocuparea unei funcții/ funcții de conducere, de procuror militar, candidatul la funcția respectivă trebuie să aibă calitatea de militar/ ofițer activ la data înscrierii.

De altfel, nici autoritatea intimată nu a susținut că ar exista o asemenea reglementare/ condiție expresă, dar a susținut că prevederile art.49 din Legea nr.303/2004 trebuiau interpretate prin prisma faptului că funcția de ofițer activ este de esență calității de magistrat/ procuror militar.

Într-adevăr, este necontestat că pentru dobândirea calității de magistrat/ procuror militar este necesar ca persoana respectivă să aibă calitatea de militar/ ofițer activ, dar îndeplinirea acestei condiții este cerută/ este necesară la data dobândirii calității de procuror/ numirii în funcția de procuror.

În cauză, este necontestat că petenta contestatoare, la data depunerii/ înregistrării cererii de participare la concursul respectiv, deținea funcția de prim procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Năsăud.

De asemenea, este necontestat că funcția/ calitatea de militar/ ofițer activ este o funcție publică în sistemul structurilor militare/ militarizate.

Or, potrivit prevederilor art.5 alin.(1) din Legea nr.303/2004, funcția de magistrat/ procuror este incompatibilă cu orice alte funcții publice sau private.

Astfel fiind, în opinia Înaltei Curți, dispozițiile art.49 din Legea nr.303/2004 nu pot fi interpretate în sensul în care acestea ar induce/ crea o stare de incompatibilitate pentru magistratul/ procurorul civil care dorește să participe la un concurs/ examen pentru ocuparea unei funcții de magistrat/ procuror militar.

În sensul că cerința calității de militar/ ofițer activ este obligatoriu a fi îndeplinită cu ocazia unui transfer sau numirii în funcție, iar nu pentru înscrierea la un concurs de promovare, Înalta Curte s-a mai pronunțat și prin Decizia nr.1979/2007, Decizia nr.4606/2012, ș.a.

Altfel spus, pentru obținerea calității de candidat la concursul respectiv, petenta contestatoare nu trebuia să dețină calitatea/ funcția de militar/ ofițer activ, cerință care trebuia însă îndeplinită, în cazul promovării concursului respectiv, atunci când s-ar fi pus problema numirii sale în funcția pentru care a concurat.

De altfel, la art.32 alin.(1) din Legea nr.303/2004 se prevede în mod expres că dobândirea calității de ofițer activ în cadrul Ministerului Apărării Naționale, este o condiție obligatorie pentru numirea ca judecător militar sau procuror militar, iar nu anterior procedurii de numire în aceste funcții.

În concluzie, Înalta Curte constată că petenta contestatoare îndeplinea condițiile legale pentru participarea la concursul organizat în perioada 18.09.2015 – 16.12.2015, actele administrative atacate fiind nelegale și netemeinice, urmând să fie anulate ca atare.

9. Atât timp cât nu există o soluție definitivă cu privire la încălcarea Codului deontologic pe aspectele încheiate, depunerea unui magistrat la evaluarea activității profesionale la acest criteriu este nelegală. Comisia de evaluare nu se poate substitui competențelor Consiliului Superior al Magistraturii în aprecierea încălcării Codului deontologic.

(Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 1552 din 19 mai 2016, dosar nr. 1872/1/2015)

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

I. Circumstanțele cauzei

1. Obiectul cererii

Prin contestația formulată la data de 7.05.2015 și înregistrată la Înalta Curte de Casație și Justiție în data de 12.05.2015, contestatorul P.D.A. a solicitat anularea Hotărârii Plenului CSM nr.418/ 29.04.2015 prin care s-a respins contestația și a fost menținută Hotărârea nr.84/ 18.04.2015 a Secției pentru Procurori din cadrul CSM, prin care s-a respins contestația împotriva calificativului acordat la evaluarea activității profesionale pentru anii 2013 – 2014.

În motivarea contestației, se arată că parte din notele acordate încalcă Regulamentul privind evaluarea activității profesionale a judecătorilor și procurorilor, fiind nelegală inclusiv hotărârea Comisiei de evaluare din data de 25.02.2015, prin care au fost respinse obiecțiunile.

În ceea ce privește indicatorul referitor la întocmirea fișelor de ședință, contestatorul arată că nu au fost evidențiate lipsurile, nefiind indicate niciun fel de norme administrative în raport de care fișele de ședință să poată fi calificate ca incomplete.

În cuprinsul proceselor-verbale indicate în raportul de evaluare, respectiv cele din 21.08.2013; 16.10.2013; 30.10.2013; 04.12.2013, precum și informarea din 18.09.2013 nu se atestă lipsa unor mențiuni corespunzătoare din fișele întocmite, ci numai faptul că nu există un exemplar al rechizitorului.

Informarea din data de 18.09.2013 face obiectul unui alt dosar aflat pe rolul

Înaltei Curți și nu cuprinde nicio referire la o anume fișă de ședință.

În ceea ce privește exercitarea rolului activ în faza de cercetare judecătorească, contestatorul susține că a avut rol activ, în ședințele de judecată, a pus întrebări inculpaților, părților civile și martorilor, s-a sesizat din oficiu ori de câte ori a constatat săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală.

Cu titlu de exemplu, sunt evidențiate patru procese-verbale întocmite ca urmare a participării la ședințele de judecată din data de 28.11.2013; 18.10.2013; 03.12.2014; 01.04.2014 – Încheierea pronunțată în Dosarul nr.32635/212/2013 și hotărârea de condamnare a inculpatului M.M.

Contestatorul mai arată că procurorului nu-i poate fi imputată soluția de achitare din procesul penal, în plus, proporția soluțiilor de condamnare este covârșitor mai mare decât soluțiile de achitare.

În ceea ce privește operativitatea în motivarea căilor de atac, se arată că cele mai multe căi de atac dintre cele al căror termen de motivare a fost depășit, au fost motivate în termenul de recomandare prevăzut de regulament. Termenul rezoluționat care era redus la jumătate, a fost depășit din motive obiective și anume, volumul foarte mare de activitate și complexitatea unor cauze.

În perioada 2013-2014, contestatorul a motivat 174 apeluri, procentul de 70% menționat în hotărârea comisiei de evaluare este nerelevant, deoarece s-a făcut comparația cu alți colegi care nu au

motivată căi de atac sau acțiuni în domeniul dreptului civil.

De asemenea, procentul nu se raportează nici la împrejurarea că din totalul apelurilor declarate în anul 2013, mai mult de jumătate au fost declarate de contestator.

În ceea ce privește indicatorul privind activitățile de culegere de date în vederea stabilirii priorităților și formularea propunerilor, obiectivelor și punctelor de vedere solicitate, contestatorul susține că are documente care să ateste îndeplinirea acestor activități și anume lucrările indicate la fila 5 (cinci) din contestație, în cuprinsul cărora a făcut analize, a prezentat puncte de vedere și aprecieri.

Consideră contestatorul că nu poate fi reținută susținerea comisiei de evaluare în sensul că a redactat numai puncte de vedere ale parchetului care ar fi rezultat cu ocazia dezbaterilor ce ar fi avut loc în timpul ședințelor profesionale de analiză, deoarece întocmirea directă a unor adrese, fără a exista un referat cu propuneri s-a făcut la dispoziția conducătorului parchetului.

În ceea ce privește indicatorul privind operativitatea soluționării lucrărilor cu respectarea termenelor legale și administrative se arată că este vorba despre cererile de punere sub interdicție, iar depășirea termenelor este datorată comunicării cu întârziere de către SMI Constanța a rapoartelor de expertiză medico-legală.

Nota pentru acest indicator trebuie raportată atât la volumul foarte mare de activitate în anul 2013, la numărul mare de participări în ședințele de judecată pe fondul unui număr insuficient de procurori la instanță, cât și la faptul că o perioadă îndelungată, ziua de miercuri (aceeași cu cea în care avea loc ședința de analiză a soluțiilor) a fost singura zi din săptămână în care exista posibilitatea audierii persoanelor în cererile de punere sub interdicție.

Se mai arată că în celelalte zile ale săptămânii era fie planificat în ședințe de judecată, fie de serviciu, iar într-o altă perioadă a fost lipsit de birou la sediul parchetului.

Mai arată contestatorul că până în luna octombrie 2013, planificările pe judiciar erau făcute numai pentru o săptămână, iar procedura de citare nu poate fi întotdeauna îndeplinită.

În ceea ce privește calitatea concluziilor în fața instanței de judecată, nu are relevanță că este procuror definitiv de numai 2(doi) ani, toate cererile au fost motivate, depunând în acest sens încheierea de dezbateri și hotărârea pronunțată în Dosarul nr.6872/212/2013.

În ceea ce privește calitatea redactării și motivării căilor de atac, contestatorul are convingerea că lucrările sale sunt temeinic documentate și motivate logic.

În ceea ce privește căile de atac admise părților pe aspecte de nelegalitate și nedeclarate de procuror, contestatorul apreciază că nota acordată trebuie raportată atât la efectul concret al motivului de nelegalitate, cât și la numărul total de hotărâri judecătorești pe care le-a verificat în cursul anului 2013.

O singură notă observativă primită în cursul anului 2013, deși au fost verificate sub aspectul legalității și temeiniciei un număr de 391 sentințe penale în acest an, iar în total, pentru cei 2(doi) ani supuși evaluării, este vorba de 750 sentințe penale, nu justifică nota acordată.

În ceea ce privește indicatorul referitor la contribuția la unificarea practicii prin sesizarea soluțiilor diferite și întocmirea de informări și referate sunt indicate spre verificare lucrările de la fila 10(zece) a contestației.

În ceea ce privește calitatea actelor întocmite, acuratețea raționamentului juridic și rigoarea exprimării în alte sectoare, contestatorul depuse înscrierile indicate la fila 11 din contestație, susținând calitatea acestora.

În ceea ce privește indicatorii referitori la calitatea corectă a obiectului lucrărilor în alte sectoare (lit.b) din fișa de reevaluare și respectarea prevederilor din legi, ordine și regulamente (lit.c) din fișa de evaluare), contestatorul susține că motivele invocate nu au legătură cu indicatorii menționați la criteriul aferent pct.II din fișa de evaluare.

Indicatorul se referă la calitatea activității în alte sectoare decât în faza de cercetare judecătorească; or, deficiențele în calificarea corectă a căilor de atac cu ocazia motivării acestora vizează faza de cercetare judecătorească.

Nota acordată la subindicativul de la lit.c) nu putea fi stabilită fără să existe și o sancțiune disciplinară în acest sens.

În ceea ce privește criteriul integrității și indicatorii de la pct.a) și c) din cadrul acestui criteriu, depunerea este nelegală, deoarece hotărârea Secției pentru procurori din cadrul CSM analizată de membrii comisiei nu este definitivă.

Depunerea produce efecte iremediabile, respectiv imposibilitatea de a susține examenul de promovare în anul 2015, chiar și în ipoteza în care va câștiga procesul în justiție.

În ceea ce privește indicatorul imparțialității, s-au avut în vedere aceleași aspecte din hotărârea Secției pentru procurori a CSM, deși nu sunt întrunite situațiile prevăzute la art.9-11 din Codul deontologic.

În ceea ce privește criteriul formării profesionale, nota nu este în concordanță cu înscrisurile doveditoare, respectiv lucrările indicate la filele 16-17 din contestație.

2. Apărările formulate de intimatul Consiliul Superior al Magistraturii

Intimatul susține, în principal, respingerea contestației ca inadmisibilă, deoarece potrivit art.40 alin.(4) din Legea nr.303/2004 și art.37 alin.(6) din Regulamentul privind evaluarea activității

profesionale a judecătorilor și procurorilor, hotărârile secțiilor CSM pot fi atacate la Plenul CSM, ale cărui hotărâri sunt definitive și irevocabile, nemaiputând fi atacate în fața instanței de contencios administrativ competente.

În subsidiar, intimatul consideră că sunt nefondate criticile formulate de contestator, avându-se în vedere că instanța de contencios administrativ nu poate cenzura maniera în care au fost evaluate cunoștințele și experiența necesară a acestuia în exercitarea funcției de procuror.

Atât în jurisprudența constantă a Înaltei Curți, cât și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că deciziile comisiilor de confirmare sau atestare a unor aptitudini, însușiri sau calități profesionale nu pot face obiectul controlului judecătorec, evaluarea apropiindu-se de o testare a cunoștințelor și a experienței necesare pentru exercitarea unei profesii ce iese din sfera garanțiilor instituite de art.6 pct.1 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale.

Intimatul apreciază că nu s-a făcut dovada că pentru perioada 7 februarie 2013 – 7 februarie 2015, calificativul obținut de contestator nu corespunde rezultatelor analizei activității desfășurate.

Cu privire la indicatorul „întocmirea fișelor de ședință”, intimatul arată că în mai multe situații contestatorul nu a întocmit în mod complet fișele de ședință în care nu a consemnat/ actualizat toate datele privind părțile implicate în proces, situația de fapt și de drept, mijloacele de probă, cererile formulate în faza cercetării judecătorești.

Împrejurarea a rezultat din cuprinsul proceselor-verbale încheiate în ședințele săptămânale privind analiza activităților din sectoarele supraveghere urmărire penală și judiciar din datele de 21.08.2013; 16.10.2013; 30.10.2013; 04.12.2013, care se coroborează cu

datele ce rezultă din informarea întocmită de conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria Constanța din data de 18.09.2013.

Evaluarea privind „exercitarea rolului activ în faza de cercetare judecătorească” s-a făcut în mod judicios, din evidența cauzelor penale rezultând că nu s-au pus concluzii complete în ședința publică, iar dispozițiile art.67 alin.(2) din Legea nr.304/2004 nu sunt relevante.

În analiza indicatorului „Operativitatea în motivarea căilor de atac declarate” au fost avute în vedere volumul de activitate și complexitatea cauzelor soluționate de procuror, rezultând că acesta a depășit în mod repetat și nejustificat termenele ce au fost stabilite de procurorul ierarhic superior pentru redactarea motivelor căilor de atac.

La indicatorul „Activități de culegere de date în vederea stabilirii priorităților și formularea propunerilor, observațiilor și punctelor de vedere solicitate”, a fost identificat numai referatul nr.622/II/2013.

Pentru evaluarea la indicatorul „Operativitatea soluționării lucrărilor, cu respectarea termenelor legale și administrative”, a rezultat că magistratul a avut de soluționat un număr de 19 cereri de punere sub interdicție în anul 2013, iar în anul 2014 a avut de soluționat 28 de cereri de punere sub interdicție. Toate cererile au fost soluționate cu întârziere de până la cinci luni, față de termenul de trei luni stabilit pentru rezolvare, iar zece dintre acestea nu au fost soluționate până la momentul evaluării.

La indicatorul „Calitatea redactării și motivării căilor de atac, acuratețea raționamentului juridic, rigoarea expunerii faptelor” s-a reținut că magistratul s-a supraevaluat.

Hotărârea la indicatorul „Apeluri și recursuri admise părților pe motive de nelegalitate în cauzele în care contestatorul nu a exercitat căile de arac” s-a raportat la nota nr.640/III/2/2014 a

Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Constanța, din conținutul căreia a rezultat că nu s-a ținut seama de două motive de nelegalitate: omisiunea instanței de fond de a reține dispozițiile art.320¹ Cod procedură civilă și neaplicarea măsurii confiscării c/valorii telefonului mobil sustras de inculpați, în condițiile în care partea vătămată nu s-a constituit parte civilă.

Cu privire la indicatorul „Contribuția personală pentru unificarea practicii judiciare, prin sesizarea soluțiilor diferite și întocmirea de informări și referate” s-a constatat că nu a existat o contribuție însemnată la unificarea practicii.

La indicatorul „Calitatea actelor întocmite, acuratețea raționamentului și rigoare exprimării”, contestatorul a supraapreciat calitatea actelor întocmite.

La indicatorul „Calificarea corectă a obiectului lucrărilor și respectarea prevederilor cuprinse în legi, ordine și regulamente”, magistratul a calificat în mod greșit obiectul lucrărilor nr.864/III/2/2013; nr.912/III/2/2013 și nr.934/III/2/2013 și nu a refăcut motivele de recurs în sensul dispozițiilor scrise ce au fost date de către prim-procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Constanța.

La criteriul „Integritate” și indicatorii respectarea standardelor de conduită conforme cu onoarea și demnitatea profesiei, stabilite de Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, respectiv imparțialitate, s-au avut în vedere actele depuse de comisia de evaluare din care rezultă că magistratul a avut o conduită necorespunzătoare statutului, de natură a aduce atingere probității profesionale și morale a colegilor săi, procurori cu funcții de conducere.

La indicatorul „imparțialitate”, intimatul a arătat că Plenul CSM a apreciat că în mod nelegal Comisia de evaluare l-a depunctat pe contestator, dar, chiar și în ipoteza în care s-ar acorda o notă maximă, nota finală nu se majorează

suficient pentru a se putea acorda calificativul „Foarte Bine”.

La criteriul „obligația de formare profesională continuă și absolvirea unor cursuri de specializare”, s-a constatat că procurorul nu a desfășurat vreo activitate dintre cele prevăzute de art.14 lit.b) din Regulament, iar participarea la o conferință datează din perioada când acesta era auditor de justiție.

Prin precizarea formulată la data de 28.01.2016, intimatul a arătat că înțelege să renunțe la susținerea excepției inadmisibilității contestației, în raport de pronunțarea Deciziei Curții Constituționale nr.634/ 08.10.2015, potrivit căreia hotărârile Plenului privind cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor pot fi atacate la Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Prezenta instanță a luat act de precizarea intimatului.

II. Considerentele Înaltei Curți, instanța competentă să soluționeze contestația întemeiată pe dispozițiile art.29 alin.7 din Legea nr.317/2004, modificată și completată

Prealabil expunerii argumentelor de fapt și de drept ale soluției ce urmează a fi pronunțată, se va reține că instanța de contencios realizează numai un control de legalitate asupra actelor atacate, inclusiv asupra raportului de evaluare, fără a putea să hotărască în concret cu privire la notele pentru care se va aprecia că nu au fost date în acord cu Regulamentul privind evaluarea activității profesionale a judecătorilor și procurorilor, aprobat prin HPCSM nr.676/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și celelalte acte normative și administrative incidente.

Fișa de evaluare contestată odată cu HPCSM nr.418/2015 reține la indicatorul IC – Eficiența activității desfășurate în faza de cercetare judecătorească, subindicatorul a) Întocmirea completă a fișelor

de ședință și reactualizarea lor permanentă, o notă de 8,90 cu motivarea că „s-au constatat fișe de ședință incomplet întocmite”, iar la subindicatorul b) Exercițarea rolului activ în faza de cercetare judecătorească, o notă de 9,03, arătând că „se apreciază că nota 10 nu este un calificativ obiectiv”.

La indicatorul ID – Eficiența activităților desfășurate în alte sectoare, subindicatorul a) Activități de culegere de date în vederea stabilirii priorităților și formularea propunerilor, observațiilor, punctelor de vedere solicitate, a fost dată nota 9,03, cu motivarea că „nu rezultă formularea unui punct de vedere cu privire la problematică”, iar la subindicatorul b) Operativitatea soluționării lucrărilor cu respectarea termenelor legale și administrative a fost acordată nota 8,13, cu motivarea că „din informări rezultă că are circa 75% din totalul lucrărilor redactate de procurori, cu depășirea termenului”.

La indicatorul IIC – Calitatea activității desfășurate în faza de cercetare judecătorească, subindicatorul a) Calitatea concluziilor susținute în fața instanței de judecată, contestatorul a obținut nota 9,00 pentru că „se apreciază că nota 10 nu este un calificativ obiectiv”, la subindicatorul b) Calitatea redactării și motivării căilor de atac, acuratețea raționamentului juridic, rigoarea expunerii faptelor, contestatorul a fost notat cu 9,30 pentru că „se apreciază că nota 10 nu este un calificativ obiectiv”, iar la subindicatorul c) Apeluri și recursuri admise părților pe aspecte de nelegalitate și nedeclarate de procurori, nota a fost 7,83 cu motivarea că „s-a constatat existența unui apel admis părții pe aspecte de nelegalitate și nedeclarat de procuror”.

Pentru indicatorul IID – Calitatea activităților desfășurate în alte sectoare la subindicatorul a) Calitatea actelor întocmite, acuratețea raționamentului și rigoarea exprimării, contestatorul a fost

notat cu 9,16, cu motivarea că „se apreciază că nota 10 nu este un calificativ obiectiv”, în timp ce la subindicatorul b) Calitatea corectă a obiectului lucrărilor, nota a fost de 8,86 pentru că „s-a constatat deficiențe în calificarea corectă a căilor de arac, cu ocazia motivării acestora”.

Indicatorul III – Integritatea cu subindicatorul a) Respectarea standardelor de conduită conforme cu onoarea și demnitatea profesiei stabilite de Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, contestatorului i s-a acordat nota 6,33 cu motivarea „s-au constatat numeroase deficiențe în acest sens”.

Prin cererea introductivă, contestatorul a contestat și indicatorii/ subindicatorii – operativitate în motivarea căilor de atac (8,90), contribuția la unificarea practicii prin sesizarea soluțiilor diferite și întocmirea de informări și referate (9,00); imparțialitatea (7,83); formarea profesională (8,66), iar ulterior a renunțat în raport de întâmpinarea formulată și HPCSM nr.418/2015, a cărei motivare nu îi fusese adusă la cunoștință.

Prin Hotărârea din 25.02.2015, Comisia de evaluare din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Constanța a respins observațiile și obiecțiile formulate de contestator la fișa de evaluare pentru perioada februarie 2013 – februarie 2015.

Secția pentru procurori a CSM, prin Hotărârea nr.84/ 18.03.2015 a respins contestația formulată împotriva calificativului obținut la evaluarea pentru perioada 2013-2015.

Prin HPCSM nr.418/ 29.04.2013 a fost respinsă contestația administrativă împotriva aceluiași calificativ.

Plenul CSM a apreciat numai la indicatorul „Imparțialitate”, notat cu 7,83, că în mod nelegal, Comisia de evaluare a acordat nota contestată, având în vedere că nu au fost respectate prevederile avizului de evaluare a

activității profesionale a magistratului, aprobat prin Hotărârea nr.10/2008, modificat prin Hotărârea nr.837/2010, dar modificarea acestei note nu poate schimba calificativul din „bine” în „foarte bine”.

Analizându-se actele normative incidente, precum și înscrisurile depuse la dosar, se constată că la emiterea/ elaborarea actelor administrative atacate, autoritățile implicate au încălcat anumite prevederi legale care conduc la anularea parțială a acestora.

Astfel, se constată că, potrivit art. 17 alin. (1) din Regulament, precum și Ghidului de evaluare, evaluarea se desfășoară în concordanță cu principiile transparenței și dreptul magistratului la a fi evaluat corect, ar fiecare criteriu trebuie să fie „demonstrat” prin elementele sale definitorii.

Altfel spus, comisia de evaluare și celelalte autorități implicate în procesul evaluării sunt obligate să motiveze nota acordată fiecărui criteriu (indicator/ subindicator).

Motivarea actului administrativ reprezintă una dintre condițiile legalității acestuia, în sens contrar sancțiunea este anularea, fără a se solicita părții reclamante să dovedească vreo vătămare.

Or, se poate observa cu ușurință că la indicatorii IC lit.b); IIC lit.a) și b); IID lit.a), notele de 9,03; 9,00; 9,33 și 9,16 au fost acordate pentru că „nota 10 nu este un calificativ obiectiv”, fără să se motiveze opțiunea și modul în care s-a apreciat în concret că, de exemplu 9,16 ar reprezenta un calificativ obiectiv.

Un alt argument pentru care Înalta Curte apreciază că evaluarea contestatorului s-a făcut cu încălcarea dispozițiilor legale incidente este nota acordată la indicatorii ID – Eficiența activităților desfășurate în alte sectoare, cu subindicatorii a), b), II D – Calitatea activităților desfășurate în alte sectoare, cu subindicatorii a), b) și c).

Din actele dosarului, reiese faptul că procurorul a desfășurat numai activitatea din sectorul judiciar.

În actele atacate nu au fost indicate activitățile desfășurate în alte sectoare, enumerarea acestora, actele întocmite cu această ocazie, etc.

De altfel, notele acordate la acest criteriu privesc activitatea contestatorului din sectorul judiciar – căi de atac – acestea neputând să reprezinte o altă activitate decât cea deja arătată în cadrul fazei de cercetare judecătorească.

HPCSM nr.838/2010 enumeră activitățile desfășurate de procuror la Cap.I, pct.1.3.4 „ca fiind următoarele: urmărire penală, supravegherea cercetărilor penale, cercetare judecătorească, activități desfășurate în alte sectoare, cu precizarea că în cazul în care una dintre aceste activități nu a fost desfășurată de către procuror sau nu are o pondere semnificativă în activitatea acesteia, fiind desfășurată cu caracter de excepție, aceasta nu va fi notată, urmând a se face mențiunea cuvenită.

Activitățile desfășurate de procurori în alte sectoare sunt enumerate în Ghidul de evaluare, cu titlu de exemplu; purtător de cuvânt, responsabil cu formarea continuă descentralizată.

Cu privire la evaluarea criteriului III a) – Integritate, respectarea standardelor de conduită conforme cu onoarea și demnitatea profesiei stabilite de Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor se reține că procurorul a primit nota 6,33 pentru „numeroase deficiențe în acest sens”.

Înalta Curte apreciază că atâta timp cât nu există o soluție definitivă cu privire la încălcarea codului deontologic pe aspectele încheiate, depunerea la acest criteriu este nelegală.

Comisia de evaluare nu se poate substitui competențelor Consiliului Superior al Magistraturii în aprecierea încălcării Codului deontologic și nici

instanței de judecată competente să soluționeze contestația împotriva hotărârii CSM de încălcare a acestui cod.

Înalta Curte reține și că Plenul CSM, prin Hotărârea nr.418/2015 prin care s-a respins contestația la evaluare, în mod greșit a respins argumentele contestatorului cu privire la evaluarea criteriului.

Soluția cu privire la întreg criteriul III, integritate și imparțialitate trebuie să fie unitară, ambele aspecte fiind în legătură cu inexistența unei hotărâri definitive pe aspectul încălcării Codului deontologic, neexistând nicio rațiune pentru care motivul subzistă la subindicatorul „Integritate”.

Referitor la evaluarea indicatorului IC – Eficiența activității în faza de cercetare judecătorească, cu subindicatorul a) Întocmirea completă a fișelor de ședință și reactualizarea lor permanentă, notată cu 8,90 pentru faptul că s-au constatat fișe de ședință incomplet întocmite”, se remarcă faptul că la capitolul Eficiență, Ghidul de evaluare are în vedere ca procurorul să cuprindă în fișa de ședință: datele privind părțile implicate în proces, reținerea situației de fapt și de drept, mijloacele de probă, eventuale cereri, iar datele să fie actualizate după fiecare termen de judecată.

Prin procesele-verbale săptămânale de analiză din 21.08.2013, 16.10.2013, 30.10.2013, 04.12.2013 și informarea din 18.09.2013 (ce face obiectul unei acțiuni pe rolul instanței judecătorești competente) s-a reținut că procurorul nu deținea un exemplar al rechizitorului și nicidecum că lipseau datele obligatorii din fișele dosarelor, astfel încât acest criteriu urmează să fie reanalizat în conformitate cu prevederile legale din Ghidul de evaluare.

Contestatorul a fost evaluat cu nota 7,83 la indicatorul II C lit.c) apeluri și recursuri admise părților pe aspecte de nelegalitate și nedeclarate de procuror”,

pentru că s-a constatat existența unui apel admis părții pe aspecte de nelegalitate și nedeclarat de procuror.

Înalta Curte constată că procurorul a fost notat cu 7,83 pentru că un singur apel a fost admis în condițiile prevăzute de acest criteriu în anul 2013.

Actele administrative atacate au realizat evaluarea contestatorului numai în raport de un singur eveniment ce a avut loc în anul 2013, fără să țină seama că notarea trebuie să aibă în vedere întreaga activitate pe parcursul a doi ani: februarie 2013 – februarie 2015.

Se mai reține că întregul proces de evaluare a contestatorului a urmărit să pună în evidență aspectele negative, unele neîntemeiate, cu referire la anul 2013, neexistând nicio mențiune la activi-

tatea din anul 2014 până în februarie 2015.

Or, Ghidul de evaluare impune, în situația în care evaluatorul a obținut inițial rezultate mai slabe, dar în ultimul an a obținut rezultate foarte bune, calificativul acordat la evaluare să fie corespunzător rezultatelor obținute în ultima perioadă.

Față de acestea, în temeiul art.29 alin.(7) din Legea nr.317/2004, modificată și completată, coroborat cu art.1 din Legea nr.554/2004 modificată și completată, se va admite în parte contestația formulată, se vor anula în parte actele administrative atacate, respectiv notele acordate la punctele IC lit.a), lit.b); ID, IIC lit.a), b), c); IID și III lit.a) din fișa de evaluare, urmând să fie reevaluat punctajul în conformitate cu cele reținute prin prezenta hotărâre.

10. Gestionarea resurselor umane în sistemul judiciar, prin ocuparea posturilor vacante raportat la rațiunile și necesitățile sistemului judiciar, reprezintă atributul exclusiv al intimatului Consiliul Superior al Magistraturii. Instanța de judecată nu are abilitatea legală de a dispune, în mod direct, la cererea unui magistrat, transferul acestuia de la o instanță sau parchet la o altă instanță/parchet.

(Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr.574 din 1 martie 2016, dosar nr. 4715/86/2015)

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1. Obiectul cererii deduse judecării

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Suceava – Secția civilă, reclamanta B.A. a solicitat, în contradictoriu cu pârâții Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Justiției, să se dispună măsuri pentru aplicarea art. 17 alin. (1) și (3) din O.U.G. nr.96/2003 privind protecția maternității la locurile de muncă, respectiv să îi fie aprobat transferul de la Judecătoria Roman la Judecătoria Iași începând cu data de 1 octombrie 2015.

Reclamanta a arătat că la data de 3 aprilie 2015 a născut o fetiță, pe care a alăptat-o exclusiv, beneficiind de

concediu de lăuzie până la data de 31 mai 2015, că a lucrat în data de 2 iunie 2015, iar începând cu data de 3 iunie 2015, a avut și are în continuare, până la data de 30 septembrie 2015, concediu de risc maternal pentru alăptare, conform O.U.G. nr. 96/2003 privind protecția maternității la locurile de muncă.

A mai arătat că, începând cu 1 octombrie 2015, va relua serviciul, însă dacă va lucra la Judecătoria Roman va fi pusă în imposibilitatea de a continua alăptarea, dată fiind distanța de aproximativ 86 de km între Roman și Iași (localitatea de domiciliu, unde are domiciliul și copilul său), care se parcurge în cel puțin o oră și jumătate, fără a lua în calcul și deplasarea de la domiciliu la

autogară. Distanța dintre domiciliu și locul de muncă nu îi permite să ia două pauze de câte o oră pe zi, pentru efectuarea alăptării.

Reclamanta nu poate muta domiciliul său și al copilului în municipiul Roman, întrucât în Iași locuiesc și persoanele care o vor ajuta cu supravegherea copilului în timpul programului de lucru.

În schimb, dacă ar lucra la Judecătoria Iași, ar putea lucra două ore, ar lua pauză o oră, ar continua lucrul încă două ore urmate de încă o pauză de o oră, iar apoi ar mai lucra încă două ore, după care ar pleca acasă din nou. În acest fel ar îmbina viața privată și de familie și obligațiile de mamă cu viața profesională, astfel cum se recomandă prin Directiva 2010/18/UE a Consiliului din 8 martie 2010 de punere în aplicare a Acordului-cadru revizuit privind concediul pentru creșterea copilului; prin Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene din 7 decembrie 2000 și de către Organizația Mondială a Sănătății: recomandarea OMS prevede ca alăptarea exclusivă să dureze până la 6 luni, iar apoi să fie continuată, alături de o diversificare corectă, până la vârsta de 2 ani sau mai mult.

Pentru ca dreptul prevăzut de art. 17 din O.U.G. nr.96/2003 să nu fie unul teoretic și iluzoriu, ci unul efectiv și real, se impune admiterea cererii de transfer de la Judecătoria Roman la Judecătoria Iași, numai în acest fel putând să beneficiaz în concret de cele două pauze de câte o oră.

În plus, admiterea cererii este conformă cu politica de resurse umane afirmată de CSM în Hotărârea nr. 412/2015, potrivit căreia la Judecătoria Iași mai urmează a se alocă încă 3 posturi pe lângă cel alocat la 01.06.2015, și în Hotărârea nr. 253/2015, potrivit căreia la Judecătoria Roman se poate reduce schema de judecători cu 4 posturi, fără ca datele statistice să crească peste mediile la nivel național.

În drept au fost invocate dispozițiile art. 17 din O.U.G. nr.96/2003 privind protecția maternității la locurile de muncă.

2. Apărările pârâtului

Prin întâmpinarea depusă la data de 15.10.2015, pârâtul Consiliul Superior al Magistraturii a invocat excepția de necompetență materială a Tribunalului Suceava, solicitând declinarea competenței de soluționare a cauzei în favoarea Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, excepția lipsei calității procesuale pasive a Consiliului Superior al Magistraturii și excepția inadmisibilității cererii de chemare în judecată.

Sub aspectul excepției de necompetență materială, pârâtul a arătat că, față de obiectul cererii de chemare în judecată, instanța competentă din punct de vedere material nu este tribunalul, ci Înalta Curte de Casație și Justiție, în condițiile în care prin cererea formulată se solicită transferul reclamantei de la Judecătoria Roman la Judecătoria Iași, fiind incidente dispozițiile Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare (art. 60 - transferul) și legislația secundară în această materie, reprezentată de Regulamentul privind transferul și detașarea judecătorilor și procurorilor, delegarea judecătorilor, numirea judecătorilor și procurorilor în alte funcții de conducere, precum și numirea judecătorilor în funcția de procuror și a procurorilor în funcția de judecător aprobat prin Hotărârea nr. 193/2006 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu modificările ulterioare, care prevăd o anumită procedură pe care reclamanta trebuie să o urmeze.

Competența exclusivă de soluționare a cererilor de transfer formulate de magistrați aparține secțiilor de judecători/procurori din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii conform art. 1 alin. (1) din

Regulament, hotărârile pronunțate de secții putând fi contestate ulterior la Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile art. 36 alin. (2) din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Împotriva hotărârii Plenului, orice persoană interesată poate formula contestație, care, potrivit art. 29 alin. (7) și (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările, ulterioare, se judecă de Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În motivarea excepției lipsei calității procesuale pasive, pârâtul a susținut că dispozițiile art. 17 alin. (1) și (3) din O.U.G. nr. 96/2003 impun o serie de obligații în sarcina angajatorului, iar între reclamantă și pârât nu există raporturi de muncă.

În fine, în susținerea excepției inadmisibilității cererii, pârâtul a argumentat că aparține secțiilor de judecători/procurori din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii competența exclusivă de a dispune cu privire la transferul unui judecător sau procuror, conform art. 1 alin. (1) din Regulament.

Disponând în mod direct asupra unei cereri de transfer, instanța de judecată încalcă competența generală a unui alt organ, respectiv a secțiilor de judecători/procurori din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

3. Declinarea de competență

Prin sentința civilă nr. 1787 din 3 decembrie 2015, Tribunalul Suceava – Secția civilă a admis excepția necompetenței sale materiale, invocată de pârâtul Consiliul Superior al Magistraturii și, în consecință, a declinat competența de soluționare a prezentei cauze în favoarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal.

Pentru a hotărî astfel, Tribunalul a reținut că transferul judecătorilor și al

procurorilor, ca modalitate de exercitare definitivă a funcției la o altă instanță sau parchet/eliberare din funcție, are un regim juridic propriu, cu reguli clare și exprese privind competența și procedura de soluționare a cererilor de transfer. Acest regim juridic nu poate fi schimbat prin considerarea transferului ca fiind forma de aplicare a unei măsuri de protecție socială, în scopul de a-i schimba natura juridică și de a atrage competența unei alte autorități în soluționarea cererilor de transfer ale judecătorilor și procurorilor.

În conformitate cu dispozițiile art. 97 pct. 4 din Codul de procedură civilă, republicat, Înalta Curte de Casație și Justiție judecă orice alte cereri date prin lege în competența sa.

Potrivit art. 29 alin. (7) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată și actualizată, hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii privind cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor pot fi atacate cu contestație de orice persoană interesată, în termen de 15 zile de la comunicare sau de la publicare, la Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Legiuitorul a conferit plenitudine de competență pentru soluționarea litigiilor născute în legătură cu transferul judecătorilor și al procurorilor doar Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal, nicio altă instanță judecătorească din România neavând această competență, indiferent de procedura pe care a urmat-o sau nu persoana interesată în obținerea transferului și indiferent de stadiul în care s-ar afla procedura respectivă.

4. Soluția și considerentele Înaltei Curți

Pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal, dosarul a fost înregistrat sub nr. 4715/86/2015.

Examinând cu prioritate excepția inadmisibilității, invocată de intimatul

Consiliul Superior al Magistraturii, Înalta Curte o apreciază întemeiată și o va admite, pentru următoarele considerente:

Prin cererea dedusă judecătii în speța de față se solicită transferul reclamantei, care are calitatea de judecător, de la Judecătoria Roman la Judecătoria Iași, invocându-se, în motivarea cererii, dispozițiile art. 17 alin. (1) și (3) din O.U.G. nr.96/2003 privind protecția maternității la locurile de muncă.

Raportat la finalitatea cererii și la calitatea reclamantei, în mod corect s-a reținut că sunt aplicabile dispozițiile speciale ale art. 60 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și legislația secundară în această materie, reprezentată de Regulamentul privind transferul și detașarea judecătorilor și procurorilor, delegarea judecătorilor, numirea judecătorilor și procurorilor în alte funcții de conducere, precum și numirea judecătorilor în funcția de procuror și a procurorilor în funcția de judecător, aprobat prin Hotărârea nr. 193/2006 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu modificările ulterioare, acte normative cu caracter special, care prevăd o anumită procedură pe care reclamanta trebuie să o urmeze în situația formulării unei cereri de transfer.

Art. 60 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede că „transferul judecătorilor și procurorilor de la o instanță la altă instanță sau de la un parchet la alt parchet se aprobă, la cererea celor în cauză, de Consiliul Superior al Magistraturii”.

Această dispoziție legală se regăsește, într-o formă asemănătoare, și în cuprinsul art. 1 din Regulamentul privind transferul și detașarea judecătorilor și procurorilor, delegarea judecătorilor, numirea judecătorilor și

procurorilor în alte funcții de conducere, precum și numirea judecătorilor în funcția de procuror și a procurorilor în funcția de judecător, aprobat prin Hotărârea nr. 193/2006 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu modificările ulterioare, regulament care reglementează în detaliu procedura și criteriile care se au în vedere la aprobarea transferului.

Potrivit art. 1 alin. (1) din Regulament, competența exclusivă de soluționare a cererilor de transfer formulate de magistrați aparține secțiilor de judecătore/procurori din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, hotărârile pronunțate de secții putând fi contestate ulterior la Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile art. 36 alin. (2) din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Din interpretarea tuturor dispozițiilor legale și reglementare referitoare la cariera judecătorilor și procurorilor rezultă cu evidență că gestionarea resurselor umane în sistemul judiciar, prin ocuparea posturilor vacante raportat la rațiunile și necesitățile sistemului judiciar, reprezintă atributul exclusiv al intimatului Consiliul Superior al Magistraturii.

Instanța de judecată nu are, așadar, abilitarea legală de a dispune, în mod direct, la cererea unui magistrat, transferul acestuia de la o instanță sau parchet la o altă instanță/parchet.

Competența exclusivă de a dispune cu privire la transferul unui judecător sau procuror aparține secțiilor de judecătore/procurori din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, conform art.1 alin.(1) din Regulament, după procedura reglementată la art. 2-4.

Hotărârile pronunțate de secții pot fi contestate ulterior la Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile art. 36 alin.(2) din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, iar în cazul în care solicitantul este nemulțumit de soluția dată cererii

sale, poate formula contestație împotriva hotărârii Plenului, în condițiile prevăzute de art. 29 alin. (7) și (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Disponând în mod direct asupra unei cereri de transfer, instanța de judecată încalcă competența generală a unui alt organ, respectiv a secțiilor de judecători/procurori din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Transferul judecătorilor și al procurorilor, ca modalitate de exercitare definitivă a funcției la o altă instanță sau parchet/eliberare din funcție, are un regim juridic propriu, cu reguli clare și exprese privind competența și procedura de soluționare a cererilor de transfer, care nu poate fi modificat prin invocarea aplicării unei măsuri de protecție socială.

Pentru considerentele arătate, în temeiul dispozițiilor art. 248 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Înalta Curte va admite excepția inadmisibilității și va respinge cererea formulată în cauză, ca inadmisibilă.

11. Activitatea magistratului nu poate fi privită rigid ca fiind aferentă timpului de muncă efectiv lucrat. A accepta o astfel de interpretare echivalează cu negarea însăși a statutului și specificului funcției de magistrat. Judecătorii nu beneficiază de plata orelor suplimentare, în condițiile în care programul invocat, de opt ore, este deseori depășit, fie din pricina volumului de muncă, fie activităților specifice în diverse materii, în special în cea penală.

(Curtea de Apel Cluj, Secția I civilă, decizia nr.196/R din 16 mai 2016, dosar nr. 7040/117/2013)

Prin sentința civilă nr. 55 din 7 ianuarie 2016 pronunțată de Tribunalul Cluj în dosarul nr. 7040/117/2013 s-a admis în parte acțiunea formulată de reclamanta C.M.L. în contradictoriu cu pârâta Curtea de Apel București.

Pârâta a fost obligată la plata către reclamantă a diferenței de indemnizație aferentă lunii octombrie 2012, sumă actualizată cu indicele de inflație de la data scadenței și până la data plății efective și cu dobânda legală de la data de 10.11.2012 și până la data plății efective. Au fost respinse petitele privind daunele morale și cheltuielile de judecată.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că reclamanta este judecător în cadrul Curții de Apel București și beneficiază de o indemnizație de încadrare brută lunară de 8470 lei, la care se adaugă sporul pentru condiții de

muncă grele, vătămătoare sau periculoase în cuantum de 1248 lei și sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică și sporul pentru păstrarea confidențialității de 1251 lei, conform statului de plată deplasat la dosar de pârâta.

Din analiza statului de plată a reieșit că reclamanta a primit doar 5312 lei din indemnizația care i se datora lunar, rezultând un total efectiv de 124 ore, în loc de 184 ore cât a reprezentat timpul normal de muncă.

Pârâta, care în litigiile de muncă are sarcina de a depune toate înscrisurile necesare, nu a deplasat la dosar dovada modului de calcul al timpului efectiv prestat de reclamantă, aceasta susținând că în cadrul instanței nu există o condică de prezență sau vreo altă modalitate de stabilire a prezenței judecătorilor în timpul orelor de program.

Instanța a reținut că reclamanta, prin nerespectarea programului de muncă a săvârșit o abatere disciplinară, faptă prevăzută expres de art. 99 lit. k din Legea nr. 303/28.06.2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, sancțiunile aplicabile fiind expres menționate în art. 100 din respectivul act normativ.

Cum în cauză nu a fost emisă nici o hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii care să constate abaterea și să aplice sancțiunea disciplinară măsura diminuării indemnizației, a apărut ca fiind luată în mod nelegal de către conducerea instanței.

În conformitate cu art. 159 alin.1 și 2 din Codul muncii, salariul reprezintă contraprestația muncii prestate de salariat în baza contractului individual de muncă, iar pentru munca prestată, fiecare salariat are dreptul la un salariu exprimat în bani.

Potrivit art.166 alin. 1 din Codul muncii, salariul se plătește în bani, cel puțin o dată pe luna, la data stabilită în contractul individual de muncă, contractul colectiv de muncă sau regulamentul intern, după caz.

De asemenea, în conformitate cu art.169 alin. 1 din Codul muncii: "Nicio reținere din salariu nu poate fi operată, în afara cazurilor și condițiilor prevăzute de lege."

Potrivit prevederilor art. 40 alin. 2 lit. c din Codul muncii, angajatorul are obligația de a acorda salariaților toate drepturile ce decurg din lege, din contractul colectiv de muncă aplicabil și din contractele individuale de muncă, iar, conform art. 253 din Codul muncii, angajatorul este obligat, în temeiul normelor și principiilor răspunderii civile contractuale, să îl despăgubească pe salariat, în situația în care acesta a suferit un prejudiciu material sau moral din culpa angajatorului, în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în legătură cu serviciul.

Ca atare, reținerile cu titlu de daune cauzate angajatorului nu pot fi efectuate

decât dacă datoria salariatului este scadentă, lichidă și exigibilă și a fost constatată ca atare printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

Instanța a menționat și faptul că, deși i s-a reproșat lipsa de la serviciu în anumite zile, intimata nu a argumentat raționamentul prin care a ajuns la concluzia că reclamanta nu ar fi fost prezentă la locul de muncă, motivul pentru care a ignorat modalitățile de verificare a prezenței acesteia la locul de muncă în lipsa existenței unei condici de prezență.

Presupunând că, într-adevăr, a lipsit de la serviciu conform susținerilor intimitei, responsabilitatea pentru întocmirea corectă a foilor de prezență și verificarea faptică a prezenței la locul de muncă aparține președintei secției din cadrul instanței, reclamanta neavând nicio interacțiune/influență asupra evidenței orelor lucru.

Având în vedere aspectele reținute, instanța a constatat că pârâta a procedat nelegal la diminuarea indemnizației reclamantei și, drept urmare acesta a fost obligată la plata către reclamantă a diferenței de indemnizație aferentă lunii octombrie 2012, sumă actualizată cu indicele de inflație de la data scadenței și până la data plății efective.

Suma datorată reclamantei se va actualiza cu indicele de inflație la data plății, pentru repararea integrala a prejudiciului suferit de aceasta ca urmare a devalorizării monedei naționale prin neplata la timp a drepturilor salariale.

Întrucât reclamantei i s-a produs un prejudiciu prin neplata tuturor drepturilor salariale stabilite acesta s-a reparat potrivit art.166 alin.4 din Codul muncii, care stipulează că "întârzierea nejustificată a plății salariului sau neplata acestuia poate determina obligarea angajatorului la plata de daune-interese pentru repararea prejudiciului produs salariatului."

Cu privire la petitul privind daunele morale solicitate, instanța a reținut că nu

se cuvin reclamantei daunele morale, având în vedere, pe de o parte, faptul că aceasta nu a dovedit producerea acestora, iar, pe de altă parte, faptul că repunerea părților în situația anterioară, cu obligarea angajatorului la plata despăgubirilor, constituie o reparație morală suficientă și echitabilă.

În temeiul art. 453, instanța a respins petitul privind cheltuielile de judecată, având în vedere faptul că acesta nu a fost dovedit.

Prin sentința civilă nr. 588 din 18 februarie 2016 pronunțată de Tribunalul Cluj în dosarul nr. 7040/117/2013 s-a admis cererea de completare a dispozitivului sentinței civile nr. 55/07.01.2016, pronunțată în dosarul nr. 7040/117/2013 al Tribunalului Cluj, formulată de reclamanta C.M.L. în contradictoriu cu intimata Curtea de Apel București. S-a dispus completarea dispozitivului sentinței civile nr. 55/07.01.2016 pronunțată de către Tribunalul Cluj, Secția Mixtă de Contencios Administrativ și Fiscal în dosarul nr. 7040/117/2013 în sensul că „obligă pârâta la plata către reclamantă a diferenței de indemnizație aferentă și pentru lunile noiembrie și decembrie 2012, sume actualizate cu indicele de inflație de la data scadenței și până la data plății efective și cu dobânda legală de la data de 10.12.2012, respectiv 10.01.2013 și până la data plății efective.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut că potrivit dispozițiilor art.2812 C.pr.civ. „Dacă prin hotărârea dată instanța a omis să se pronunțe asupra unui capăt de cerere principal sau accesoriu ori asupra unei cereri conexe sau incidentale, se poate cere completarea hotărârii în același termen în care se poate declara, după caz, apel sau recurs împotriva acelei hotărâri. Cererea se soluționează de urgență cu citarea părților, prin hotărâre separată”.

Instanța, analizând minuta, dispozitivul sentinței întocmite cu ocazia

deliberării ca și pretențiile pârâtei, a constatat că reclamanta a depus la dosar o cerere completatoare, cerere care nu a fost luată în considerare cu ocazia deliberării. Având în vedere aspectele reținute, instanța a admis cererea de completare a dispozitivului sentinței civile nr. 55/2016, pronunțată în dosarul nr. 7040/117/2013 al Tribunalului Cluj - Secția Mixtă de Contencios Administrativ și Fiscal, de Conflicte de Muncă și Asigurări Sociale formulată de reclamantă.

Împotriva acestor hotărâri a declarat recurs pârâta Curtea de Apel București, solicitând admiterea recursului, schimbarea în parte a sentinței recurate în sensul respingerii în tot a cererii de chemare în judecată formulată de reclamantă și menținerea dispozițiilor privind respingerea capătului de cerere referitor la daunele morale și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului, recurenta a arătat că hotărârea pronunțată de către instanța de fond este nelegală și netemeinică pentru următoarele motive:

În primul rând, hotărârea recurată a fost dată cu aplicarea greșită a legii, respectiv a dispozițiilor art.119 din Codul muncii, a Ordinului Ministerului Finanțelor nr.3512/27.11.2008 (Grupa a V-a - Statul de salarii), art.5 alin.2 lit. d) din Regulamentul de Ordine Interioară al Instanțelor Judecătorești aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.387/2005, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, instanța a reținut în motivarea hotărârii că pârâta, care în litigiile de muncă are sarcina de a depune toate înscrisurile necesare, nu a depus la dosar dovada modului de calcul a timpului efectiv prestat de reclamantă, aceasta susținând că în cadrul instanței nu există o condică de prezență sau vreo altă modalitate de stabilire a prezenței judecătorilor în timpul orelor de program.

Recurenta arătând că are obligația legală de a întocmi pontaj de prezență pentru tot personalul angajat în cadrul curții de apel, atât în rândul judecătorilor cât și în rândul personalului auxiliar sau conex, pontaj care este întocmit de către grefierul șef de secție și președintele acesteia, așa cum a reieșit și din foile de pontaj nr. 1/15944/S9/01.11.2012, 1/17340/S9/27.11.2012 și 1/18745/S9/28.12.2012, depuse la dosarul cauzei. Din această perspectivă, foaia de pontaj semnată și asumată de președintele secției din care face parte judecătorul reprezintă dovada prezenței la serviciu a judecătorului.

În cazul reclamantei însă, așa cum a rezultat din rubrica ce corespunde doamnei judecător C.M.L., din foile de pontaj, în zilele de 22, 23, 24, 25, 26, 29 și 31 octombrie, în zilele 5 noiembrie respectiv 17, 18, 19, 20, 21, 27 și 18 decembrie nu a prestat deloc activitate în cadrul instanței, fiind lipsă, astfel încât nu a existat contraprestația acesteia pentru plata indemnizației.

Potrivit art.119 din Codul muncii aprobat prin Legea nr.53/2003 republicată: „Angajatorul are obligația de a ține evidența orelor de muncă prestate de fiecare salariat și de a supune controlului inspecției muncii această evidență ori de câte ori este solicitat.”

De asemenea, dispozițiile Ordinului Ministrului Finanțelor nr.3512/27.11.2008 (Grupa a V-a - Statul de salarii) stabilesc că orice document justificativ de înregistrare în contabilitate, se întocmește într-un exemplar sau în două exemplare, după caz, lunar, pe secții, (...), servicii etc., pe baza documentelor de evidență a timpului lucrat efectiv, a documentelor de centralizare a salariilor individuale pentru muncitorii salariați în acord etc., a evidenței și a documentelor privind reținerile legale, a listelor de avans chenzinal, concediilor de odihnă, certificatelor medicale”, din această categorie făcând parte și fișa de evidență a timpului efectiv lucrat (denumită „Pontaj”).

Pe de altă parte, întocmirea pontajului fiind o condiție necesară pentru efectuarea formalităților de plată a indemnizației cuvenită judecătorului, în lipsa acestei formalități, neputându-se efectua operațiunile financiar-contabile de către Curtea de Apel București, ordonator secundar de credite.

Prin soluția pronunțată, instanța nu a ținut seama de aceste dispoziții legale care impun oricărui angajator, inclusiv instanțelor judecătorești, ținerea evidenței timpului lucrat efectiv, în scopul efectuării plății oricărei remunerații, fie că este vorba de salariu, fie că este vorba de indemnizație sau altele asemenea.

Prin urmare, magistratul se supune legii, deci implicit și a dispozițiilor art. 5 alin. (2) lit. d din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 387/2005 pentru aprobarea Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești care prevăd: „Judecătorii au următoarele îndatoriri: (...) d) să respecte programul de lucru, să aibă un comportament decent și civilizat în relațiile de serviciu”, precum și a dispozițiilor art. 88 alin. (1) din aceeași Hotărâre C.S.M. nr.387/2005: „Programul de lucru la instanțe este de 8 ore zilnic, timp de 5 zile pe săptămână; programul începe de regulă la ora 8,00 și se încheie la ora 16,00”, dispoziții legale în vigoare la data luării măsurii contestate.

Din aceste prevederi legale desprinzându-se obligația judecătorului de a presta activitate în cadrul instanței, în timpul unui program de lucru, care să permită rezolvarea lucrărilor cu caracter administrativ și jurisdicțional.

La nivelul Curții de Apel București, chiar înainte de a fi amendate dispozițiile art.88 alin. 1 din Regulament, prin instituirea unui program flexibil al judecătorului, ca și în prezent, după abrogarea dispoziției privind „programul flexibil al judecătorului”, recunoașterea caracterului flexibil al acestui program a fost o

realitate, fiind împărtășită și recunoscută tuturor judecătorilor.

De aceea, nici unui judecător din cadrul Curții de Apel București nu i s-a pretins „semnarea unei condici de prezență”, dovada prezenței judecătorului în cadrul instanței fiind semnarea și asumarea foii de pontaj completată pentru fiecare zi lucrătoare din lună, de către președintele secției.

Cu toate acestea, în perioada îndelungată în care reclamanta nu s-a prezentat la serviciu deloc, nici măcar o oră într-una din zilele în care a fost trecută absent (timp de mai multe săptămâni), Curtea s-a confruntat cu o situație limită, nedorită, în care s-au produs blocaje în activitatea curentă, atât administrativă, cât și jurisdicțională, a instanței, prin lipsa de la deliberări a acesteia, imposibilitatea predării dosarelor în arhivă, în condițiile în care încheierile de ședință nu erau semnate de doamna judecător, neredactarea în termen a hotărârilor judecătorești (aceasta generând repartizarea hotărârilor neredactate în termen către alți judecători și chiar somarea repetată de a se prezenta la serviciu pentru a aduce dosarele care nici nu se aflau în instanță) și alte disfuncționalități interne.

Cu privire la unele dintre acestea au existat mai multe acțiuni disciplinare aplicate acesteia (suspendarea din funcție de 3 ori, pentru 3 luni sau 6 luni, mutarea disciplinară la o altă instanță, avertisment, precum și suspendarea din funcție pe toată durata cercetărilor disciplinare, unele dintre acestea aflate încă în curs).

În al doilea rând, prima instanță a reținut greșit că angajatorul poate efectua rețineri din salariu sub forma sancțiunilor disciplinare, recurenta considerând că o atare concluzie este netemeinică, deoarece nu a procedat la întocmirea pontajului, ca document financiar contabil premergător efectuării plății indemnizației,

cu titlu de sancțiune sau de „reținere” dintr-o indemnizație cuvenită ca efect al timpului efectiv lucrat, ci a evidențiat conform realității, timpul efectiv lucrat de către intimata-reclamantă, care a fost mai puțin de 8 ore zilnic, timp de 5 zile pe săptămână, astfel că plata indemnizației s-a realizat conform timpului efectiv lucrat.

Recurenta a arătat că a accepta soluția potrivit căreia judecătorului i se cuvine indemnizația lunară, chiar dacă nu a prestat activitatea de judecător, până când acesta nu este sancționat disciplinar, însemnând implicit a accepta că are obligația de a întocmi evidențe false ale timpului lucrat de către judecător, pentru plata unei indemnizații, chiar în lipsa prestării vreunei activități pentru aceasta sau a prezenței acestuia în limitele unui program flexibil.

Interpretarea sintagmei „reținere” de către instanță fiind greșită deoarece aceasta s-ar putea aplica numai atunci când judecătorul ar demonstra că s-a prezentat la serviciu în zilele respective, ceea ce nu este real, iar în ciuda faptului că acesta a fost prezent, a operat o reținere din „indemnizația” cuvenită.

Așadar, instanța de fond a făcut o aplicare mecanică și nesistematică a dispozițiilor de drept comun (art. 169 alin. (1) și (2) din Codul muncii), deoarece a considerat că în cauză a operat o „reținere” din salariu, cu titlu de sancțiune, însă a ignorat că potrivit dispozițiilor legale speciale cuprinse în Legea nr. 303/2004, sancțiunile aplicabile judecătorilor este de competența Secției de judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, nu a Curții de Apel București, care nu a făcut altceva decât o plată a indemnizației cuvenite în raport cu timpul efectiv lucrat (cu contraprestația judecătorului) și cu obligația care îi revenea, potrivit dispozițiilor legale menționate anterior. Confuzia dintre cele două „instituții juridice” (plata potrivit timpului efectiv lucrat și reținerea din indemnizația

cuvinită, cu titlu de sancțiune) conducând la concluzia că hotărârea este nelegală și netemeinică.

Subliniază recurenta că în speță nu este vorba despre absențe întâmplătoare și pentru perioade scurte de timp, ci probatoriul administrat a dovedit că intimata-reclamantă nu s-a aflat în instanță mai multe zile la rând, în mod repetat, fapt recunoscut de aceasta.

Măsura având la bază o cauză efectivă, reală și serioasă, dovedită de altfel, de foile de prezență întocmite la nivelul secției, în cadrul căreia își desfășura activitatea intimata.

În aceste condiții, încasarea indemnizației pentru perioadele de timp cât nu a prestat activitatea specifică funcției pe care o ocupă intimata-reclamantă ar reprezenta o plată nedatorată, la care în mod greșit au fost obligați.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 299 și următoarele din Codul de procedură civilă, Hotărârea CSM nr. 387/2005 pentru aprobarea Regulamentului de ordine interioară a instanțelor judecătorești, Legea nr.303/2004 republicată cu modificările și completările ulterioare.

Examinând sentința recurată prin prisma motivelor de recurs invocate, Curtea de Apel reține următoarele:

În fapt, se reține de către instanța de fond că reclamanta este judecător în cadrul Curții de Apel București și beneficiază de o indemnizație de încadrare brută lunară de 8470 lei, la care se adaugă sporul pentru condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase în cuantum de 1248 lei și sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică și sporul pentru păstrarea confidențialității de 1251 lei. Stabilirea cuantumului indemnizației s-a făcut prin ordinul nr. 3478/c emis de către Ministrul Justiției.

Din analiza statului de plată aferent lunii octombrie 2012 a reieșit că reclamanta a primit doar 5312 lei din indemnizația mai sus amintite, calculată

ca fiind aferente unui timp de lucru de 124 ore, în loc de 184 ore, cât a reprezentat timpul de muncă calculat la 8 ore pe zi.

De asemenea, indemnizația aferentă lunilor noiembrie și decembrie 2014 a fost de 6898 lei și respectiv 5300 lei.

Pornind de la această situație de fapt, necontestată de părți, Curtea notează că problema esențială ce trebuie tranșată în prezenta cauză ține de stabilirea naturii juridice a remunerației judecătorilor, respectiv dacă acesta poate și trebuie privită din perspectiva regulilor Codului muncii – așa cum a făcut-o parțial judecătorul de fond și la care se raportează și apelanta – sau, dimpotrivă, aceasta trebuie privită strict din perspectiva statutului special al judecătorului, ca o componentă și o garanție a independenței sale.

Problema naturii și a rolului remunerației judecătorilor a făcut obiectul unor numeroase documente internaționale privind independența și statutul judecătorilor, fiind cristalizată într-o serie de principii, ce au fost materializate și de legiuitorul român prin norme specifice cuprinse în Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și al procurorilor.

O prima regulă de principiu este cuprinsă în art. 73 din Legea nr.303/2004, care prevede că stabilirea drepturilor judecătorilor și procurorilor se face ținându-se seama de locul și rolul justiției în statul de drept, de răspunderea și complexitatea funcției de judecător și procuror, de interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute de lege pentru aceste funcții și urmărește garantarea independenței și imparțialității acestora.

În aplicarea particulară a acestui principiu la salarizare, art. 74 prevede că pentru activitatea desfășurată judecătorii și procurorii au dreptul la o remunerație stabilită în raport cu nivelul instanței sau al parchetului, cu funcția deținută, cu vechimea în magistratură și cu alte criterii prevăzute de lege.

Alin. 2 al aceluiași articol prevede, ca și garanție a respectării principiilor anterior amintite, că drepturile salariale ale judecătorilor și procurorilor nu pot fi diminuate sau suspendate decât în cazurile prevăzute de prezenta lege.

Rezultă așadar, în mod explicit și neechivoc, că textul legal precitat interzice orice diminuare a drepturilor salariale prevăzute de lege, cu excepția aplicării unei sancțiuni disciplinare, aceasta fiind singura modalitate de reducere a remunerației prevăzute de Legea nr.303/2004.

Această interdicție, impusă de art.74 alin.2 din Legea nr.303/2004, operează indiferent dacă această reducere este una directă – prin reținere din salariu – sau indirectă, printr-o modalitate de calcul a acestuia ce are ca efect diminuarea sa, așa cum este cazul în speță.

Curtea va înlătura criticile recurenței potrivit cărora plata indemnizației s-a realizat conform timpului efectiv lucrat, această modalitate de calcul fiind una ce contravine prevederilor legale, după cum se va argumenta în cele ce succed.

În ceea ce privește criticile recurenței potrivit cărora în mod greșit a reținut instanța de fond că nu a făcut dovada modului de calcul a timpului efectiv prestat de reclamantă, Curtea notează că acestea sunt nefondate, în condițiile în care fișa de pontaj are un caracter unilateral, ce emite de la pârâtă, și nu poate fi opusă reclamantei. Acest aspect a fost notat de Curte doar ca aspect colateral, pentru ca este irelevant în contextul obiectului specific al acestei cauze.

Astfel, nici o normă legală nu prevede că drepturile salariale ale judecătorilor sunt stabilite în funcție de numărul de ore lucrate de acesta. Judecătorul nu se află într-un raport clasic de muncă, născut în temeiul unui contract individual de muncă, care să îi impună să fie la dispoziția angajatorului timp de opt ore pe zi, 40 de

ore pe săptămână. Judecătorul nu este un muncitor care vine și pleacă de la muncă într-un program rigid, după terminarea căruia este liber de orice obligații.

O abordare de acest tip nu doar că încalcă principii fundamentale privind statutul și independența judecătorului, dar desconsideră norme interne și internaționale care, în unanimitate, includ remunerația judecătorilor în garanții ale independenței justiției, îndepărtând totodată în mod periculos și inacceptabil judecătorii de la statutul lor, asimilându-i unor angajați cu contract de muncă, în care regula specifică este cea a raportului de subordonare între angajator și angajat.

Curtea subliniază că art. 74 din Legea nr.303/2004 prevede că remunerația judecătorilor se stabilește strict prin raportare la criteriile prevăzute de lege și este o contraprestație pentru activitatea lor.

Or, noțiunea de activitate a judecătorilor nu poate fi privită în mod rigid și limitat la un program zilnic de opt ore de muncă, așa cum acesta este reglementat de Codul muncii.

Pe de-o parte, activitatea judecătorului este o noțiune complexă, a cărei conținut este dat de funcția judecătorului ca parte a unui puteri în stat. Statutul judecătorului include o serie de obligații care nu sunt limitate la programul de lucru, ci au un caracter continuu. Astfel, judecătorii au o sferă extrem de extinsă de interdicții și incompatibilități, au obligația de a se abține de la orice manifestări ce aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției, săvârșite în exercitarea sau în afara exercitării atribuțiilor de serviciu, de la desfășurarea de activități cu caracter politic, cu alte cuvinte o sferă extinsă de obligații ce impun în mod real o serie importantă de interdicții, obligații cărora le corespund în consecință drepturi corelative, între care un loc primordial îl ocupă remunerația.

Stabilirea drepturilor judecătorilor prin raportare la aceste interdicții, la importanța și complexitatea funcției desfășurate de judecător este în mod explicit prevăzută de art. 73 din Legea nr.303/2004, precitat.

Din acest motiv, activitatea magistratului nu poate fi privită rigid ca fiind aferentă timpului de muncă efectiv lucrat, așa cum în mod neîntemeiat se susține în apel. A accepta o astfel de interpretare echivalează cu negarea însăși a statutului și specificului funcției de magistrat.

Pe de altă parte, este unanim acceptat că judecătorii nu beneficiază de plata orelor suplimentare, în condițiile în care programul invocat, de opt ore, este deseori depășit, fie datorită volumului de muncă, fie activității specifice în diverse materii, în special în cea penală, ce implică prezența judecătorilor în instanțe inclusiv în zilele de sâmbătă și duminică sau în zile de sărbătoare legală.

Or, faptul că nu există temei legal pentru plata orelor suplimentare ale magistraților este justificată exact de faptul că remunerației acestora este stabilită prin raportare la activitatea lor în ansamblu, privită în mod global și specific, așa cum s-a argumentat mai sus.

Aceeași concluzie apare, cu caracter incidental, în cuprinsul a Hotărârii nr.1144 din 1 iulie 2009 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii în care se arată că „acceptarea tezei potrivit căreia judecătorul ar trebui să lucreze 8 ore pe zi și ar trebui să se prezinte la serviciu exclusiv între orele fixate în cadrul programului de lucru stabilit de instanță, ar avea drept consecință imposibilitatea rămânării în instanță a judecătorului după orele de program sau în zilele nelucrătoare și efectuarea activităților strict în cadrul programului de lucru ori majorarea drepturilor bănești, proporțional cu orele lucrate. Or, niciuna dintre aceste variante nu ar satisface conceptul de îndeplinire corectă și eficientă a responsabilităților

judiciare și de remunerare a magistraților pentru activitatea desfășurată.”

În ceea ce privește criticile din recurs referitoare la faptul că, în perioada îndelungată în care reclamanta nu s-a prezentat la serviciu deloc, nici măcar o oră într-una din zilele în care a fost trecută absent (timp de mai multe săptămâni), instanța s-a confruntat cu o situație limită, nedorită, în care s-au produs blocaje în activitatea curentă, atât administrativă, cât și jurisdicțională, Curtea notează că, așa cum admite chiar recurenta, aceste aspecte au fost avute în vedere de Inspekția Judiciară, respectiv de Consiliul Superior al Magistraturii, în cadrul acțiunilor disciplinare derulate împotriva reclamantei.

Conform art.99 lit. k din Legea nr.303/2004, absențele nemotivate de la serviciu, în mod repetat sau care afectează în mod direct activitatea instanței ori a parchetului, constituie abatere disciplinară, însă constatarea acestora se poate face însă strict în cadrul procedurii disciplinare, cu respectarea procedurilor și a drepturilor instituite exact în scopul de a respecta echilibrul necesar dintre independența judecătorului și răspunderea sa.

Este irelevant așadar, din punctul de vedere al stabilirii cuantumului remunerației, invocarea unor astfel de aspecte, câtă vreme cauza nu are ca obiect contestarea unor sancțiuni disciplinare.

Ca atare, criticile din recurs referitoare la acest aspect apar așadar ca superflue, nefiind în măsură să constituie argumente de natură să justifice, în mod legal, modul în care pârâta recurentă a înțeles să stabilească cuantumul remunerației ce se cuvenea reclamantei.

În final, adițional argumentelor deja expuse, Curtea reamintește o serie de documente internaționale care includ remunerația între garanțiile independenței judecătorilor, documente la care a făcut referire în cuprinsul considerentelor.

Astfel, Principiile de bază privind independența justiției, care au fost ulterior

unanim avizate de Adunarea Generală prin rezoluțiile 40/32 din 29 noiembrie 1985 și 40/146 din 13 decembrie 1985 prevăd că „judecătorii să dispună de remunerare corespunzătoare, precum și de pensii adecvate”; prin Carta europeană privind statutul judecătorilor, Consiliul Europei subliniază că „nivelul remunerației trebuie fixat în așa fel încât să îi pună pe magistrați la adăpost de presiunile care vizează să le influențeze sensul deciziilor și în general comportamentul jurisdicțional, alterându-le astfel independența și imparțialitatea”, iar art. 13 din Statutul Universal al Judecătorilor statuează că „judecătorul trebuie să primească o remunerație suficientă pentru a i se asigura o reală independență economică, remunerație care nu poate depinde de rezultatele activității judecătorului”.

Magna carta privind judecătorii, adoptată de Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europenei la 17 noiembrie 2010, prevede la art. 4 că „independența judecătorului trebuie să fie garantată în exercitarea activității judiciare, în mod special cu privire la (...) remunerare”.

Toate aceste documente internaționale, ce își găsesc expresie și în reglementările interne, relevă, odată în plus, natura juridică specifică a remunerației judecătorilor, ca și garanție a

independenței lor și parte a statului lor, fapt ce o deosebește în mod ferm de salariul reglementat de Codul muncii și îi oferă, din acest motiv, o protecție sporită.

În consecință, Curtea reține, pe de-o parte, că remunerația judecătorilor este stabilită prin raportare la criteriile limitativ prevăzute de lege, este aferentă activității acestora și timpului de muncă efectiv lucrat și, pe de altă parte, nu poate fi diminuată decât în condițiile prevăzute de Legea nr.303/2004.

Așa fiind, hotărârea instanței de fond este legală și temeinică, considerentele acesteia fiind completate cu cele ce se regăsesc în cuprinsul prezentei decizii.

Având în vedere ansamblul considerentelor expuse mai sus, în temeiul art. 480 alin.1 din Codul de procedură civilă, Curtea va respinge ca nefondat recursul declarat de Curtea de Apel București împotriva sentinței civile nr. 55 din 7 ianuarie 2016 și nr. 588 din 18 februarie 2016 a Tribunalului Cluj pronunțate în dosar nr. 7040/117/2013, pe care le menține.

**Rubrică realizată de
judecător Dragoș Călin,
Curtea de Apel București**

**și
judecător Paula Andrada Coțovanu,
inspector judiciar, Inspecția Judiciară**